Nr. 114 (15.193).
Ч. 114 (15.193 .

Lwów, niedziela 21. maja 1939.
Львів, неділя 21. травня 1939.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Rok LX.
Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060
„ Банку Чеських Леґіон Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Переговори у справі військового союзу між В. Британією, Францією та СССР.

ОЖИВЛЕНА ДИСКУСІЯ В АНГЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. В палаті громад відбувся в пятницю 19. ц. м. дебата на тему міжнародного положення, присвячена головно справі переговорів з СССР. Дебату започаткував Льойд Джордж від ліберальної опозиції кладучи натиск на значіння участи СССР в акції проти напасти. Льойд Джордж призадумувався над зобовязаннями Англії супроти Польщі беручи під увагу, що польсько-німецький кордон довгий на 1.500 миль і над можливістю достави англійського матеріялу для Польщі. Провідник Лейбур Парті пос. Етлі говорив менше більше на цю саму тему. Відповідаючи провідникам опозиції прем. Чемберлен заявив: В. Британія не думає окупити миру ціною концесій, що довелиб до дальших домагань. Це не означає відмови від розмов щодо якихнебудь метод, якими можна було би заспокоїти слушні аспірації інших держав. Годі обговорювати з користю остаточні мирові умовини, якщо нема переконання, що друга сторона закинула всі наміри аґресії проти інших народів. Найважнішим інтересом В. Британії, запевнити мир. Далі прем Чемберлен заперечив вістку „Дейлі Телеґраф-у", що британський уряд задумував передати частину депозитів б. Чехословаччини державному банкові Німеччини. Вольтата, представника Німеччини, взагалі нема в Льондоні. Опісля премієр обговорив нову закордонну політику В. Британії. Зобовязання супроти Польщі і ґварантії супроти Румунії не означали кінця заходів, лиш були першою допомогою, щоб не допустити до погіршення положення. Тепер ці заходи треба зміцнити більше трівким порозумінням виєднавши для них додаткову допомогу з іншої сторони, що прийшла б радо з цією допомогою. Довше спинився над переговорами з СССР, запевняючи, що британський уряд не кермувався в цих переговорах недовірям до совітської ідеольоґії. В. Британія буде вдоволена, якщо вдасться запевнити співучасть і допомогу СССР. при будові фронту мира. В. Британія поробила нові зусилля, щоб довести швидко до порозуміння з СССР. Воліємо кілька днів проволоки, ніж необдумані кроки, що моглиб довести до заломання того, що ми вже зробили. Вкінці премієр жалував, що совітський уряд не вислав до Женеви ком. Патьомкіна, бо мін. Галіфакс не зможе особисто обговорити з ним деяких справ і висловив надію, що дійде до швидкого порозуміння між В. Британією та СССР.

В оживленій дискусії промовляв Черчіль та Іден. Критикуючи становище британського уряду у справі переговорів зі совітським урядом Черчіль обговорив становище Польщі в цій справі підкреслюючи з вдоволенням візиту Патьомкіна у Варшаві. Торкнувшись технічного боку військової співпраці з Польщею Черчіль підтримав питання Льойд Джорджа, чи уряд радився з ґенеральним штабом, закидав ґарантії Польщі і чи практично було давати такі ґарантії Польщі. Іден підкреслив у своїй промові користи для мира, якщоб дійшло до порозуміння між В. Британією, Францією та СССР.

Промовцям відповів в імени уряду віцемін. Батлер підкреслюючи, що британському урядові залежало передовсім на тому, щоби витворити якнайшвидше почуття безпеки на тих просторах, де загроза можливого нападу була найближча. Щож торкається недавніх ґарантій для Польщі то уряд радився раніше з ґенеральним штабом і нічого не зробив без його згоди. Далі ствердив, що переговори між В. Британією та СССР йдуть у швидкому темпі і нема ніякого загаяння. Обі сторони зясували тепер своє становище, але військовий союз був би поважним зворотом у британській політиці і тому британський уряд мусить підходити до цієї справи осторожно та добре її обміркувати. В. Британія ставиться якнайприхильніше до пропозицій і завваг совітського уряду. Мін. Галіфакс є в постійному звязку з совітським амбасадором Майським, щоб узгіднити погляди обох урядів. У цих зусиллях британський уряд радо і з вдоволенням користає зі співпраці і рад французького уряду. Первісні пропозиції В. Британії підлягли модифікації, щоб узяти під увагу становище СССР. і переговори йдуть далі. Нема балачки про те, щоб британський уряд відкинув совітські пропозиції. Британський уряд бажає порозуміння з СССР, але ціллю В. Британії не є підбехтувати одну групу держав проти другої. В. Британія мусить дбати про те, щоб надто похопними кроками — закінчив Батлер — не приблизити війни.

Японія за зміцненням протикомінтерн. пакту.

ТОКІО, ПАТ. Аґенція Домеї оголосила такий комунікат: По багатьох нарадах між міністрами війни і маринарки дійшло до „тимчасового рішення" у справі зміцнення протикомінтернівського пакту. В суботу 20. ц. м. рано відбулася в премієра Гірануми надзвичайна конференція 5-ох міністрів.

——o——

Становище арабського комітету до „Білої книги".

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Начальний арабський комітет по засіданні видав комунікат, у якім ствердив, що його становище таке саме, як становище арабських делеґатів на льондонську конференцію. „Біла книга" обіймає пропозиції, що їх одноголосно відкинули представники палестинських арабів та арабських країв. Небавом комітет оголосить комунікат, в якім подасть подрібно мотив свого неґативного становища до „Білої книги".

СТАНОВИЩЕ ЄГИПЕТСЬКОГО УРЯДУ.

КАЇРО, АТЕ. Згідно з офіційним комунікатом, египетський уряд — подібно як уряди інших арабських держав, не може поручити палестинським арабам приняти пропозиції британського уряду, що їх зясовано у „білій книзі".

СТАНОВИЩЕ ІНШИХ АРАБСЬКИХ КРАЇВ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Уряди Іраку й Савдійської Арабії заявили ще давніше, що вони також не приймають британського пляну у справі Палестини.

Сирійська та ливанська преса критикує „білу книгу", підкреслюючи, що вона не дає сатисфакції арабам та не може становити площини порозуміння.

АРАБСЬКІ НАРАДИ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Провідник палестинських арабів Ємаль Усейні з кількома членами начального арабського комітету відбув у Ливані нараду з великим муфтієм Єрусалиму. У пятницю збирається в Каїрі нач. арабський комітет, який без сумніву відкине британський плян.

Зустріч мін. Ґафенку з мін. Марковічем.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Мін. Ґафенку виїде в суботу 20. ц. м. до Турну Северін, щоб зустрінутись з югославянським міністром закордонних справ на Дунаю. Ця зустріча матиме приватний характер, але дасть змогу обом міністрам обговорити загальне положення.

Дня 21. травня усі голосуємо на українських радних міста Львова

ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД

Nr. 114 (15.193). Lwów, niedziela 21. maja 1939. Rok LX.
Ч. 114 (15.193.. Львів, неділя 21. травня 1939. Рік LX.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол.
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА“ В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Переговори у справі військового союзу між В. Британією, Францією та СССР.

ОЖИВЛЕНА ДИСКУСІЯ В АНГЛІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. В палаті громад відбулася в пятницю 19. ц. м. дебата на тему міжнародного положення, присвячена головно справі переговорів з СССР. Дебату започаткував Льойд Джордж від ліберальної опозиції кладучи натиск на значіння участи СССР в акції проти напасти. Льойд Джордж призадумувався над зобовязаннями Англії супроти Польщі беручи під увагу, що польсько-німецький кордон довгий на 1.500 миль і над можливістю достави англійського матеріялу для Польщі. Провідник Лейбур Парті пос. Етлі говорив менше більше на цю саму тему. Відповідаючи провідникам опозиції прем. Чемберлен заявив: В. Британія не думає окупити миру ціною концесій, що довелиб до дальших домагань. Це не означає відмови від розмов щодо якихнебудь метод, якими можна було би заспокоїти слушні аспірації інших держав. Годі обговорювати з користю остаточні мирові умовини, якщо нема переконання, що друга сторона закинула всі наміри аґресії проти інших народів. Найважнішим інтересом В. Британії, запевнити мир. Далі прем Чемберлен заперечив вістку „Дейлі Телеґраф-у“, що британський уряд задумував передати частину депозитів б. Чехословаччини державному банкові Німеччини. Вольтата, представника Німеччини, взагалі нема в Льондоні. Опісля премієр обговорив нову закордонну політику В. Британії. Зобовязання супроти Польщі і ґарантії супроти Румунії не означали кінця заходів, лиш були першою допомогою, щоб не допустити до погіршення положення. Тепер ці заходи треба зміцнити більше трівким порозумінням внеднавши для них додаткову допомогу з іншої сторони, що прийшла б радо з цією допомогою. Довше спинився над переговорами в СССР. запевняючи, що британський уряд не кермувався в цих переговорах недовірям до совітської ідеольоґії. В. Британія буде вдоволена, якщо вдасться запевнити співучасть і допомогу СССР. при будові фронту мира. В. Британія поробила нові зусилля, щоб довести швидко до порозуміння з СССР. Воліємо кілька днів проволоки, ніж необдумані кроки, що моглиб довести до заломання того, що ми вже зробили. Вкінці премієр жалував, що совітський уряд не вислав до Женеви ком. Патьомкіна, бо мін. Галіфакс не зможе особисто обговорити з ним деяких справ і висловив надію, що дійде до швидкого порозуміння між В. Британією та СССР.

В оживленій дискусії промовляв Черчіль та Іден. Критикуючи становище британського уряду у справі переговорів зі совітським урядом Черчіль обговорив становище Польщі в цій справі підкреслюючи з вдоволенням візиту Патьомкіна у Варшаві. Торкнувшись технічного боку військової співпраці з Польщею Черчіль підтримав питання Льойд Джорджа, чи уряд радився з ґенеральним штабом, закидав ґарантії Польщі і чи практично було давати такі ґарантії Польщі. Іден підкреслив у своїй промові користи для мира, якщоб дійшло до порозуміння між В. Британією, Францією та СССР.

Промовцям відповів в імени уряду віцемін. Батлер підкреслюючи, що британському урядові залежало передовсім на тому, щоби витворити якнайшвидше почуття безпеки на тих просторах, де загроза можливого нападу була найближча. Щож торкається недавніх ґарантій для Польщі то уряд радився раніше з ґенеральним штабом і нічого не зробив без його згоди. Далі ствердив, що переговори між В. Британією та СССР йдуть у швидкому темпі і нема ніякого загаяння. Обі сторони зясували тепер своє становище, але військовий союз був би поважним зворотом у британській політиці і тому британський уряд мусить підходити до цієї справи осторожно та добре її обміркувати. В. Британія ставиться якнайприхильніше до пропозицій і заввав совітського уряду. Мін. Галіфакс є в постійному звязку з совітським амбасадором Майським, щоб узгіднити погляди обох урядів. У цих зусиллях британський уряд радо і з вдоволенням користає зі співпраці і рад французького уряду. Первісні пропозиції В. Британії підлягли модифікації, щоб узяти під увагу становище СССР. і переговори йдуть далі. Нема балачки про те, щоб британський уряд відкинув совітські пропозиції. Британський уряд бажає порозуміння з СССР, але ціллю В. Британії не є підбехтувати одну групу держав проти другої. В. Британія мусить дбати про те, щоб надто похопними кроками — закінчив Батлер — не приблизити війни.

Японія за зміцненням протикомінтерн. пакту.

ТОКІЮ, ПАТ. Аґенція Домеї оголосила такий комунікат: По багатьох нарадах між міністрами війни і маринарки дійшло до „тимчасового рішення“ у справі зміцнення протикомінтернівського пакту. В суботу 20. ц. м. рано відбулася в премієра Гірануми надзвичайна конференція 5-ох міністрів.

—о—

Становище арабського комітету до „Білої книги“.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Начальний арабський комітет по засіданні видав комунікат, у якім ствердив, що його становище таке саме, як становище арабських делеґатів на льондонську конференцію. „Біла книга“ обіймає пропозиції, що їх одноголосно відкинули представники палестинських арабів та арабських країв. Небавом комітет оголосить комунікат, в якім подасть подрібно мотив свого неґативного становища до „Білої книги“.

СТАНОВИЩЕ ЄГИПЕТСЬКОГО УРЯДУ.

КАЇРО, АТЕ. Згідно з офіційним комунікатом, єгипетський уряд — подібно як уряди інших арабських держав, не може поручити палестинським арабам приняти пропозиції британського уряду, що їх зясовано у „білій книзі“.

СТАНОВИЩЕ ІНШИХ АРАБСЬКИХ КРАЇВ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Уряди Іраку й Савдійської Арабії заявили ще давніше, що вони також не приймають британського пляну у справі Палестини.

Сирійська та ливанська преса критикує „білу книгу“, підкреслюючи, що вона не дає сатисфакції арабам та не може становити площини порозуміння.

АРАБСЬКІ НАРАДИ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Провідник палестинських арабів Ємаль Усейні з кількома членами начального арабського комітету відбув у Ливані нараду з великим муфтієм Єрусалиму. У пятницю збирається в Каїрі нач. арабський комітет, який без сумніву відкине британський плян.

Зустріч мін. Ґафенку з мін. Марковічем.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Мін. Ґафенку виїде в суботу 20. ц. м. до Турну Северін, щоб зустрінутись з югославянським міністром закордонних справ на Дунаю. Ця зустріча матиме приватний характер, але дасть змогу обом міністрам обговорити загальне положення.

Дня 21. травня усі голосуємо на українських радних міста Львова

Карпатська Україна і Палестина.

Львів, 19. травня 1939.

2-го листопада 1917. року міністр закордонних справ Великої Британії Бальфур оголосив декларацію про Національний Осідок жидів у Палестині. Ця дата стала завершенням мрій жидівських патріотів про відбудову своєї історичної батьківщини та початком реалізації ідеї Теодора Герцля: з розпорошеного у світі атериторіяльного народу, що його символом був „жид — вічний скиталець" — жиди ставали територіяльною нацією. Ставали взагалі нацією, якою до часу народин сіоністичного руху не були, будучи тільки предметом або переслідувань або асиміляції. Від 2-го листопада 1917. року називалося, що могутня великобритійська імперія перейняла на себе опіку над жидами. При новому розподілі кольоній та здобутих у війні земель — Велика Британія дістала 22. червня 1922. року Палестину, як мандат. І від того часу піддержувала жидівську еміграцію до Палестини, співпрацювала з Сіоністичною Екзекутивою, якої справжнім осідком став Льондон, намагалася годити жидів з арабами та мала щораз більший клопіт із цілим палестинським інтересом та всією жидівською проблемою. Але жиди вірили в Англію, вірили, що Англія, не дотримавши арабам урочистих обіцянок, що їх зробив в її імені славний Льоренс, — дотримає їх жидам, що їх зробив Бальфур. І прийшов день 17. травня 1939 року, в якому британський уряд оголосив „Білу Книгу": її довгого змісту такий короткий сенс, що Англія відпекалась декларації Бальфура, оспорила інтерпретацію вислову „національний осідок", як — на думку жидів — тотожній з поняттям „держави", назначила остаточний речинець для жидівської еміграції до Палестини до 1944 року та найвищий ступінь насичення Палестини жидівським елементом — до 1/3 загалу населення. Іншими словами: Англія признає нині згори більшість 2/3 арабів у Палестині, сама ґарантує арабам, що буде боротися з нелеґальною жидівською еміграцією до Палестини, розбиває у дребезґи жидівські мрії у Палестину, як у недалекій будуччині, дійсну жидівську державу, як той справдішній „національний осідок", в якому вільно — осідати. І в дребезґи летить жидівська віра в Англію, як опікуна жидівських інтересів.

29-го вересня 1938. року пп. Гітлер, Мусоліні, Чемберлен і Даляліє підписали у Мінхені договір, який спірався на засаді самовизначення народів. 2-го листопада того самого року арбітри у словацько-українському спорі з мадярами, Рібентроп і Чіяно, віддали мадярам південну частину Карпатської України і Словаччини, але устійнили „остаточно" границі нової чесько-словацько-української республики. Згодом появились авторитетні заяви представників обох арбітральних держав, що устійнений у Відні новий територіяльний стан Середньої Европи — ненарушний. І українці їм вірили. І хоч німці не склали ніколи таких ясних приречень українцям, як їх склали англійці жидам — проте вірили їм, бо вірили у німецьку вірність гаслові самовизначення народів, у поважні політичні засновки німецької пресової кампанії в українській справі, у льоґіку антикомінтернівського пакту. Але прийшов день 15. березня 1939 року і телеграма о. А. Волошина, як новообраного президента карпато-української республики, до канцлера Гітлера з просьбою прийти на поміч — не здостоїлася відповіді...

Очевидно — порівняння шкутильгає, бо нема взагалі ніяких ідеально схожих історичних паралель. Найбільша ріжниця тут у двох точках: 1) жиди спіралися на Анґлії, як на формальному і фактичному свому протекторі, — українці ніколи не дивилися на німців, як на своїх протекторів, тільки — аналізуючи німецькі цілі — добачували у них деяку площину для актуалізації всеукраїнської проблеми; 2) Палестина для жидів була єдиним предметом національно-політичних зідхань — Карпатська Україна могла тільки в уяві анальфабетів виростати до розмірів якогось „національного Піємонту", бо була і ще на довгі-довгі часи мусіла залишитись не тільки розмірами найменшою та природними багатствами найбіднішою українською етнічною країною, але і культурно та політично найбільш відсталою. Спільне у тому порівнянні одно: чинник довіря до заяв, постанов, плянів чи хочби гасел чужої великодержавної сили та їх реально-політична вартість. Спільна тут і там — безоглядність „сильних міра сього" у перерішуванні свого вчорашнього становища, якщо воно для н и х уже невигідне, дарма, що з ним може вязатись навіть справа „бути-небути цілих інших народів, держав або великих національних відламів.

Мурин зробив своє — мурин може відійти: підчас світової війни таким мурином для Анґлії були араби, яких треба було доконче приєднати, щоб завдати удар у спину Туреччині. Коли той арабський мурин відіграв уже свою ролю — потрібний був мурин жидівський: світова економіка була надто розхитана, щоб могла перейти байдуже попри капітали міжнародньої жидівської фінансієри. Сьогодні ситуація знову змінилася: нема найменшого сумніву, що вся комедія останнього жидівсько-арабського „округлого стола" була тільки видовищем для юрби, бо по суті проблема Палестини була вирішувана у площині тайних закулісових переговорів з Туреччиною. І мабуть недовго прийдеться чекати на „ревеляції" про „палестинський пункт" у договорі Великої Британії з Туреччиною. За свою вірність цісарській Німеччині Туреччина втратила була впливи в арабському світі, що його Англія зуміла прихилити до себе оманою панарабської держави. За відречення від німців та італійців мусулманський світ дістає в дарунку Палестину. Не всі мусулмани цим дарунком захоплені, — чуємо, що й араби мають до Білої Книги найбільші застереження, а проте відмова підтримувати жидівські претенсії до Палестини — це безумовна величезна концесія для всіх мусулманів.

Витворилася для жидів справді повна трагізму парадоксальна ситуація: у своїй боротьбі проти III. Німеччини та гітлеризму вони поставили на Анґлію, як на орґанізатора протинімецького фронту, — вони, жиди, стали його найбільшими промоторами, як одні з тих, які найбільш зацікавлені в тому, щоб вибухла світова пожежа, в якій може згоріти німецький осередок світового антисемітизму. І з тих самих протинімецьких военно-політичних мотивів — Анґлія продає жидів мусулманам.

Що значать для анґлійців жиди, коли річ іде про монтаж военного бльоку проти італійських зазіхань на басейн Середземного Моря?! Що значили для німців українці, коли річ ішла про концесію для Мадярщини, як транситовий терен для румунської нафти! Що значать взагалі чужі інтереси, коли річ іде про власний інтерес?! Як довго той чужий є слабий, так довго завжди його можна продати: річ іде тільки про висоту ціни, що її устійнюють між собою сильні. Як довго світ спірається на грі великодержавницьких сил, так довго і найбільш ідеалістичні гасла будуть лише тактичним засобом, лише атутом у грі. Віра у краще обличчя людства, віра у кращу будуччину світа — це віра в перемогу ідеї, яка перестане бути іграшкою в руках сильних та стане промотором і реґулятором їхніх дій. Багато води пропливе ще в усіх ріках і ріки сліз та крови виллють ще народи з волі і для інтересів сильних, поки здійсниться віра ідеалістів...

ік.

По підписанні анґльо-турецького договору,

та перед великою позичкою ґен. Франкові.

(Від власного кореспондента).

Париж, 14. травня 1939.

Анґльо-турецький пакт взаїмної допомоги у східній області Середземного Моря викликав чимале вдоволення в льондонських та паризьких міродатних колах. „Дарданелі не будуть замкнені для фльоти Великої Британії та Франції, якщо дійшло б до війни", „Морський шлях до Румунії, Польщі та СССР є в руках осі Париж—Льондон" і тим подібні пресові наголовки французьких та анґлійських часописів повідомили про цей тріюмфальний осяг анґлійської дипльоматії в Анкарі.

Бо тут є загальне переконання, що коли б Туреччина була по боці Антанти у 1914. році, то війна була б закінчилася перемогою Парижа і Льондону вже в 1915. році, або найдальше з початком 1916-го року.

Та до 1914-го року всі спроби Парижа і Льондону зближитися до Туреччини розбивав союзний супроти антанти царський уряд, який стояв на становищі, що Царгород і босфорський пролив мусять бути в руках Росії. Це домагання було зрештою передумовиною участи царської Росії у війні по боці антанти. Російські стратеґи пояснювали російську морську невдачу в японсько-російській війні тим, що Туреччина не дозволила була тоді виплисти царській чорноморській фльоті через Босфор і Дарданелі на Далекий Схід. Вже 21. лютого 1914-го року російська военна нарада рішила приготовити збройний виїзд на Царгород. Плян будови нових военних кораблів мали викінчити в 1917-ому році. Тимчасом вже у 1914-ому році вибухла війна. Дня 2. листопада 1914. р. цар видав маніфест, у якому заявив, що Росія мусить виповнити „заповіт предків над берегами Чорного Моря". Дня 13. листопада 1914-го року анґлійський король заявив російському амбасадорові, що „Царгород буде ваш", але британське міністерство закордонних справ не хотіло ще й тоді дати ніякого зобовязання на письмі. В 1915-ім році Анґлія і Франція рішили повести морський наступ на Царгород, бо Росії загрожувала недостача военних матеріялів. Тоді Сазонов виступив з домаганням, щоб Анґлія та Франція письменно заявили, що Царгород і проливи припадуть Росії. Щоб не втратити союзника, Анґлія і Франція погодилися на це.

Німеччина очевидно теж добре знала, що Росії залежить на Царгороді. Російська княгиня Васильчикова, яку военні події заскочили були в Німеччині, по розмові з міністром закордонних справ фон Яґовом написала з січні 1915-го року листа до царя Миколи II-го повідомляючи його, що Німеччина готова полагодити корисно для Росії справу Царгороду. В липні того-ж року Німеччина запропонува-

Карпатська Україна і Палестина.

Львів, 19. травня 1939.

2-го листопада 1917. року міністр закордонних справ Великої Британії Бальфур оголосив деклярацію про Національний Осідок жидів у Палестині. Ця дата стала завершенням мрій жидівських патріотів про відбудову своеї історичної батьківщини та початком реалізації ідеї Теодора Герцля: з розпорошеного у світі атериторіяльного народу, що його символом був „жид — вічний скиталець" — жиди ставали територіяльною нацією. Ставали взагалі нацією, якою до часу народин сіоністичного руху не були, будучи тільки предметом або переслідувань або асиміляції. Від 2-го листопада 1917. року навиналося, що могутня великобритійська імперія перейняла на себе опіку над жидами. При новому розподілі кольоній та здобутих у війні земель — Велика Британія дістала 22. червня 1922. року Палестину, як мандат. І від того часу піддержувала жидівську еміграцію до Палестини, співпрацювала з Сіоністичною Екзекутивою, якої справжнім осідком став Льондон, намагалася годити жидів з арабами та мала щораз більший клопіт із цілим палестинським інтересом та всією жидівською проблемою. Але жиди вірили в Анґлію, вірили, що Англія, не дотримавши арабам урочистих обіцянок, що їх зробив в її імені славний Льоренс, — дотримає їх жидам, що їх зробив Бальфур. І прийшов день 17. травня 1939 року, в якому британський уряд оголосив „Білу Книгу": її довгого змісту такий короткий сенс, що Англія відпекалась деклярації Бальфура, оспорила інтерпретацію вислову „національний осідок", як — на думку жидів — тотожній з поняттям „держави", назначила остаточний речинець для жидівської еміграції до Палестини до 1944 року та найвищий ступінь насичення Палестини жидівським елементом — до 1/3 загалу населення. Іншими словами: Англія признає нині згори більшість 2/3 арабів у Палестині, сама ґарантує арабам, що буде боротися з нелеґальною жидівською еміграцією до Палестини, розбиває у дребезги жидівські мрії у Палестину, як у, недалекій будуччині, дійсну жидівську державу, як той справдішній „національний осідок", в якому вільно — осідати. І в дребезги летить жидівська віра в Анґлію, як опікуна жидівських інтересів.

29-го вересня 1938. року пп. Гітлер, Мусоліні, Чемберлен і Даладіє підписали у Мінхені договір, який спірався на засаді самовизначення народів. 2-го листопада того самого року арбітри у словацько-українському спорі з мадярами, Рібентроп і Чіяно, віддали мадярам південну частину Карпатської України і Словаччини, але устійнили „остаточно" границі нової чесько-словацько-української республики. Згодом появились авторитетні заяви представників обох арбітральних держав, що устійнений у Відні новий територіяльний стан Середньої Европи — ненарушний. І українці їм *рили. І хоч німці не склали ніколи таких ясних приречень українцям, як їх склали англійці жидам — проте вірили їм, бо вірили у німецьку вірність гаслові самовизначення народів, у поважні політичні висновки німецької пресової кампанії в українській справі, у льоґіку антикомінтернівського пакту. Але прийшов день 15. березня 1939 року і телеграма о. А. Волошина, як новови6раного президента карпатоукраїнської республики, до канцлера Гітлера з просьбою прийти на поміч — не вдостоїлася відповіді...

Очевидно — порівняння шкутильгає, бо нема взагалі ніяких ідеально схожих історичних паралель. Найбільша ріжниця тут у двох точках: 1) жиди спіралися на Анґлії, як на формальному і фактичному свому протекторі, — українці ніколи не дивилися на німців, як на своїх протекторів, тільки — аналізуючи німецькі цілі — добачували у них деяку площину для актуалізації всеукраїнської проблеми; 2) Палестина для жидів була єдиним предметом національно-політичних віджань — Карпатська Україна могла тільки в уяві анальфабетів виростати до розмірів якогось „національного Піемонту", бо була і ще на довгі-довгі часи мусіла залишитись не тільки розмірами найменшою та природними багацтвами найбіднішою українською етнічною країною, але і культурно та політично найбільш відсталою. Спільне у тому порівнянні одно: чинник довіря до заяв, постанов, плянів чи хочби ґасел чужої великодержавної сили та їх реально-політична вартість. Спільна тут і там — безоглядність „сильних міра сього" у перерішуванні свого вчорашнього становища, якщо воно для н и х уже невигідне, дарма, що з ним може вязатись навіть справа „бути-небути цілих інших народів, держав або великих національних відламів.

Мурин зробив своє — мурин може відійти: підчас світової війни таким мурином для Англії були араби, яких треба було доконче приєднати, щоб завдати удар у спину Туреччині. Коли той арабський мурин відіграв уже свою ролю — потрібний був мурин жидівський: світова економіка була надто розхитана, щоб могла перейти байдуже попри капітали міжнародньої жидівської фінансієри. Сьогодні ситуація знову змінилася: нема найменшого сумніву, що вся комедія останнього жидівсько-арабського „округлого стола" була тільки видовищем для юрби, бо по суті проблема Палестини була вирішувана у наслідок тайних закулісових переговорів з Туреччиною. І мабуть недовго прийдеться чекати на „ревеляції" про „палестинський пункт" у договорі Великої Британії з Туреччиною. За свою вірність цісарській Німеччині Туреччина втратила була впливи в арабському світі, що його Англія зуміла прихилити до себе ... панарабської держави. За відречення від німців та італійців мусулманський світ дістав у дарунку Палестину. Не всі мусулмани цим дарунком захоплені, — чуємо, що й араби ... ють до Білої Книги найбільші застереження, а проте відмова підтримувати жидівські претенсії до Палестини — це безумовна величезна концесія для всіх мусулманів.

Витворилася для жидів справді повна трагізму парадоксальна ситуація: у своїй боротьбі проти III. Німеччини та гітлеризму вони поставили на Англію, як на організатора протинімецького фронту, — вони, жиди, стали його найбільшими промоторами, як одні з тих, які найбільш зацікавлені в тому, щоб вибухла світова пожежа, в якій може згоріти німецький осередок світового антисемітизму. І з тих самих протинімецьких военно-політичних мотивів — Анґлія продає жидів мусулманам.

Що значать для англійців жиди, коли річ іде про монтаж военного бльоку проти італійських зазіхань на басейн Середземного Моря?! Що значили для німців українці, коли річ ішла про концесію для Мадярщини, як транситовий терен для румунської нафти! Що значать взагалі чужі інтереси, коли річ іде про власний інтерес?! Як довго той чужий є слабий, так довго завжди його можна продати: річ іде тільки про висоту ціни, що її устійнюють між собою сильні. Як довго світ спірається на грі великодержавницьких сил, так довго і найбільш ідеалістичні гасла будуть лише тактичним засобом, лише атутом у грі. Віра у краще обличчя людства, віра у кращу будуччину світа — це віра в перемогу ідеї, яка перестане бути іграшкою в руках сильних та стане промотором і регулятором їхніх дій. Багато води проплине ще в усіх ріках і ріки сліз та крови виллють ще народи з волі і для інтересів сильних, поки здійсниться віра ідеалістів...

ік.

По підписанні анґльо-турецького договору, та перед великою позичкою ґен. Франкові.

(Від власного кореспондента).

Париж, 14. травня 1939.

Анґльо-турецький пакт взаїмної допомоги у східній области Середземного Моря викликав чимале вдоволення в льондонських та паризьких миродатних колах. „Дарданелі не будуть замкнені для фльоти Великої Британії та Франції, якщо дійшло б до війни", „Морський шлях до Румунії, Польщі та СССР є в руках осі Париж—Льондон" і тим подібні пресові наголовки французьких та англійських часописів повідомили про цей тріюмфальний осяг англійської дипльоматії в Анкарі.

Бо тут є загальне переконання, що коли б Туреччина була по боці Антанти у 1914. році, то війна була б закінчилася перемогою Парижа і Льондону вже в 1915. році, або найдальше з початком 1916-го року.

Та до 1914-го року всі спроби Парижа і Льондону зближитися до Туреччини розбивав союзний супроти антанти царський уряд, який стояв на становищі, що Царгород і босфорський пролив мусять бути в руках Росії. Це домагання було зрештою передумовиною участи царської Росії у війні по боці антанти. Російські стратеги пояснювали російську морську невдачу в японсько-російській війні тим, що Туреччина не дозволила була тоді виплисти царській чорноморській фльоті через Босфор і Дарданелі на Далекий Схід. Вже 21. лютого 1914-го року російська ...на нарада рішила приготовити збройний ...їзд на Царгород. Плян будови нових ...них кораблів мали викінчити в 1917-ому ро... Тимчасом вже у 1914-ому році вибухла ... Дня 2. листопада 1914. р. цар видав ...фест, у якому заявив, що Росія мусить ... повнити „заповіт предків над берегами ...ного Моря". Дня 13. листопада 1914-го р... англійський король заявив російському ...доорві, що „Царгород буде ваш", але франц...ське міністерство закордонних справ не ...ло ще й тоді дати ніякого зобовязання ... письмі. В 1915-ім році Англія і Франція ...ли повести морський наступ на Царгород. ... Росії загрожувала недостача военних ма...ялів. Тоді Сазонов виступив з домаганням, щоб Анґлія та Франція письменно заявили, що Царгород і проливи припадуть Росії. Щоб не втратити союзника, Анґлія і Франція погодилися на це.

Німеччина очевидно теж добре знала, ... Росії залежить на Царгороді. Російська ...на Васильчикова, яку военні події заскочили в Німеччині, по розмові з міністром закордонних справ фон Яговом написала в ...ні 1915-го року листа до царя Микола..., повідомляючи його, що Німеччина готова ... ледвати корисно для Росії справу Царгороду. В липні того-ж року Німеччина запропонувала

ла російському амбасадорові у Стокгольмі, що Росія дістане Царгород, а Туреччині припаде за те Єгипет. І в 1916-ому році і в 1917-ому році Німеччина два рази повторила царському урядові свої царгородські пропозиції; щойно під натиском тієї кінцевої закулісової дипльоматичної гри Англія і Франція оголосили свій договір з Росією про Царгород*).

Новітня Туреччина Кемаля Ататурка жила та живе постійно в добрих взаєминах з СССР, і тому англійська дипльоматія, здобуваючи ключ до Чорного Моря, хоче таким способом перетяти Німеччині дорогу до совітських сирівців, які могли б їй дістатися, коли б між большевицькою Москвою та націонал-соціялістичним Берліном прийшло до зближення. Нема ніякого сумніву, що тепер Льондон поведе теж дипльоматичну офензиву великого стилю в Москві.

„Фелькішер Беобахтер" підкреслює, що цей англо-турецький пакт спрямований у першу чергу проти Італії, „подібно, як анґльо-польський пакт, звернений проти Німеччини".

*

А тепер повернемось у західні области Середземного Моря. Ми вже нераз згадували, що французькі й анґлійські фінансові кола бажають відбудувати еспанські области, знищені трилітньою домашньо-чужинецькою війною. Тепер прийшло потвердження вістки, що ґен. Франко звернувся до Льондону й Амстердаму за велитенською позичкою. Першу кредитову операцію, що має перевищити суму 20 міліонів фунтів, переведуть банки „Мендельзон і Компанія" в Амстердамі, „Банк Парижа і Голяндії", славетний паризький банк „Лязар і брати", банк „Драйфуса і Компанія" та один великий швайцарський банк у Базелі.

Не треба окремо підкреслювати (бо назви банків говорять самі за себе), що багато гроша, який піде до Мадриду, буде неарійського походження; не забуваймо, що навіть архикатолицькі королі, які викинули жидів з Еспанії, мали своїми банкирами жидів. Ці кредитові переговори попереджують, очевидно, і політичні переговори. Згадують імя б. бельґійського премієра і знаменитого фінансіста Ван Зелянда, що має станути у проводі фінансової спілки, яка вестиме відбудову Еспанії.

Ми, очевидно, не твердимо, що національна Еспанія вже не орієнтується на вісь Берлін—Рим! Ні, ми хочемо лиш підкреслити, що національна Еспанія потребує тепер багато грошей, а ці гроші є в Льондоні, в Парижі та в малих невтральних державах. **Ю. С.**

*) Constantinople et les Detroit — тайні документи царського міністерства закордон. справ — вид. Editions Internationales — Париж 1930.

НЕДУГА ЛІТВІНОВА.

Преса приносить вістку з Москви, що Літвінов поважно захорував та має перейти операцію у клініці в Кремлю. Яка це недуга — невідомо.

Подробиці найновішої „білої книги" у палестинській справі.

ОБМЕЖЕННЯ ЖИДІВСЬКОЇ ІММІГРАЦІЇ.

Згідно з „білою книгою", що її оголосили в середу, по уконститууванні палестинська держава заключить з Англією договір, який ґарантуватиме: 1) безпеку і доступ до святих місць та охорону інтересів ріжноманітних рел. установ; 2) охорону ріжних національних груп у Палестині згідно зі зобовязаннями британського уряду супроти арабів і жидів та жидівського національного осідку в Палестині; 3) забезпечення стратеґічних інтересів та інтересів деяких держав, супроти яких зобовязався британський уряд. Якщоб по 10 роках треба булоб відложити здійснення незалежної держави, британський уряд візвав би обі сторони до злаждення пляну, що запевнив би якнайшвидше здійснення бажаної цілі. **В найближчих 5 роках починаючи від квітня ц. р. можна буде допустити протягом 5 років 75.000 еміґрантів жидів до Палестини і 25.000 жидів утікачів, щоб жиди творили менше більше 1/3 загального числа населення Палестини. По 5-ох роках жиди не зможуть еміґрувати** вже до Палестини, якщо араби не згодяться на це. Високий комісар матиме спеціяльні права та управильнюватиме оборот землею. В мотивах британський уряд рішуче заявляє, що метою його політики не є створення з Палестини жидівської держави, бо це булоб суперечне зі зобоязванням, що їх дав раніше вже арабам.

У ВІВТОРОК БРИТІЙСЬКА ПАЛАТА ГРОМАД ЗАЙМЕ СТАНОВИЩЕ ДО ПАЛЕСТИНСЬКОЇ „БІЛОЇ КНИГИ".

ЛЬОНДОН, АТЕ. Чемберлен заповів у палаті громад, що дебата над палестинською пропозицією відбудеться у понеділок та вівторок пополудні, опісля парлямент у голосуванні займе становище до тої справи та заапробує політику, зясовану у „білій книзі".

ПЕРЕРВА У НАРАДАХ БРИТІЙСЬКОЇ ПАЛАТИ ГРОМАД.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Палата громад перерве наради у пятницю 26. ц. м. до понеділка 5-го червня.

ЖИДІВСЬКІ МАНІФЕСТАЦІЇ.

Палестинські жиди зареаґували на „білу книгу" одноденним протестаційним страйком та демонстраціями.

В четвер 18. ц. м. вполудне манІфестувало в Єрусалимі 15.000 жидів. До поважніших сутичок з поліцією не дійшло. В Єрусалимі кинули 5 бомб до іміґраційного уряду по оголошенні „білої книги". Двох сторожів жидів знайшли звязаних перед будинком, що згорів. У Тель-Авіві дійшло до поважних заворушень. Дво-тисячна маса маніфестантів знищила уладження бюр у дільниці державних урядів і підпалила їх. Один поліціянт жид ранений. До поліції посипалися стріли, коли поліція хотіла розгнати юрбу гумовими палицями. У хвилині оголошування тексту „білої книги" ушкоджено проводи радіостації так, що текст оголошено з одногодинним опізненням. Радіостація є 20 км. за Єрусалимом. Великі маніфестації жидів відбулися теж в Гайфі.

ПІСЛЯ ЖИДІВСЬКИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Поліція опанувала ситуацію щойно по год. 22-ій у четвер; у пятницю від ранку спокійно.

По шпиталях є коло 100 ранених. Вулиці в середмісті Єрусалиму поруйновані, виставові шиби у крамницях побиті. Шкоди дуже поважні.

Як подає Авас, у маніфестаціях на вулицях Єрусалиму брало участь коло 3.000 осіб.

У Тель-Авіві дійшло до сутички між ревізіоністами та їхніми противниками; коло 40 осіб ранено.

Жиди приготовляються до активного спротиву проти британської влади.

ЄРУСАЛИМ, АТЕ. Жидівські організації видали заклик, щоб усі жиди й жидівки у віці 18—35 років голосилися до реєстрації та були готові виконувати обовязки при активному спротиві проти політики британського уряду.

У цілій Палестині почався ґенеральний страйк жидів.

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКІ ЖИДИ ОБІЦЮЮТЬ ПІДТРИМКУ ПАЛЕСТИНСЬКИМ.

КЕПТАВН, АТЕ. На конференції південно-африканської сіоністичної конфедерації предсідник Кіршнер заявив, що півд.-африканські жиди відкидують британські пропозиції та зобовязуються підтримати палестинських жидів у боротьбі за їхні права.

Хто не купує річно бодай 10 книжок для власної потреби — той не заслуговує на назву інтеліґента.

ла російському амбасадорові у Стокгольмі, що Росія дістане Царгород, а Туреччині припаде за те Єгипет. І в 1916-ому році і в 1917-ому році Німеччина два рази повторила царському урядові свої царгородські пропозиції; щойно під натиском тієї кінцевої закулісової дипльоматичної гри Анґлія і Франція оголосили свій договір з Росією про Царгород*).

Новітня Туреччина Кемаля Ататурка жила та живе постійно в добрих взаєминах з СССР, і тому анґлійська дипльоматія, здобуваючи ключ до Чорного Моря, хоче таким способом перетяти Німеччині дорогу до совітських сирівців, які могли б їй дістатися, коли б між большевицькою Москвою та націонал-соціялістичним Берліном прийшло до зближення. Нема ніякого сумніву, що тепер Льондон поведе теж дипльоматичну офензиву великого стилю в Москві.

„Фелькішер Беобахтер" підкреслює, що цей анґльо-турецький пакт спрямований у першу чергу проти Італії, „подібно, як анґльо-польський пакт, звернений проти Німеччини".

*

А тепер повернемось у західні області Середземного Моря. Ми вже нераз згадували, що французькі й анґлійські фінансові кола бажають відбудувати еспанські области, знищені трилітньою домашньо-чужинецькою війною. Тепер прийшло потвердження вістки, що ген. Франко звернувся до Льондону й Амстердаму за велитенською позичкою. Першу кредитову операцію, що має перевищити суму 20 міліонів фунтів, переведуть банки „Мендельзон і Компанія" в Амстердамі, „Банк Парижа і Голяндії", славетний паризький банк „Лязар і брати", банк „Драйфуса і Компанія" та один великий швайцарський банк у Базелі.

Не треба окремо підкреслювати (бо назви банків говорять самі за себе), що багато гроша, який піде до Мадриду, буде неарійського походження; не забуваймо, що навіть архикатолицькі королі, які викинули жидів з Еспанії, мали своїми банкирами жидів. Ці кредитові переговори попереджують, очевидно, і політичні переговори. Згадують імя б. бельгійського премієра і знаменитого фінансіста Ван Зелянда, що має станути у проводі фінансової спілки, яка вестиме відбудову Еспанії.

Ми, очевидно, не твердимо, що національна Еспанія вже не орієнтується на вісь Берлін—Рим! Ні, ми хочемо лиш підкреслити, що національна Еспанія потребує тепер багато грошей, а ці гроші є в Льондоні, в Парижі та в малих невтральних державах. **Ю. С.**

*) Constantinople et les Detroit — тайні документи царського міністерства закордонних справ — вид. Editions Internationales — Париж 1930.

НЕДУГА ЛІТВІНОВА.

Преса приносить вістку з Москви, що Літвінов поважно захорував та має перейти операцію у клініці в Кремлю. Яка це недуга — невідомо.

Подробиці найновішої „білої книги" у палестинській справі.

ОБМЕЖЕННЯ ЖИДІВСЬКОЇ ІММІҐРАЦІЇ.

Згідно з „білою книгою", що її оголосили в середу, по уконститууванні палестинська держава заключить з Англією договір, який гарантуватиме: 1) безпеку і доступ до святих місць та охорону інтересів ріжноманітних рел. установ; 2) охорону ріжних національних груп у Палестині згідно зі зобовязаннями британського уряду супроти арабів і жидів та жидівського національного осідку в Палестині; 3) забезпечення стратеґічних інтересів та інтересів деяких держав, супроти яких зобовязався британський уряд. Якщоб по 10 роках треба булоб відложити здійснення незалежної держави, британський уряд візвав би обі сторони до злаждення пляну, що запевнив би якнайшвидше здійснення бажаної цілі. **В найближчих 5 роках починаючи від квітня ц. р. можна буде допустити протягом 5 років 75.000 емігрантів жидів до Палестини і 25.000 жидів утікачів, щоб жиди творили менше більше 1/3 загального числа населення Палестини. По 5-ох роках жиди не зможуть еміґрувати** вже до Палестини, якщо араби не зголяться на це. Високий комісар матиме спеціяльні права та управильнюватиме оборот землею. В мотивах британський уряд рішуче заявляє, що метою його політики не є створення з Палестини жидівської держави, бо це булоб суперечне зі зобоявзанням, що їх дав раніше вже арабам.

У ВІВТОРОК БРИТІЙСЬКА ПАЛАТА ГРОМАД ЗАЙМЕ СТАНОВИЩЕ ДО ПАЛЕСТИНСЬКОЇ „БІЛОЇ КНИГИ".

ЛЬОНДОН, АТЕ. Чемберлен заповів у палаті громад, що дебата над палестинською пропозицією відбудеться у понеділок та вівторок пополудні, опісля парлямент у голосуванні займе становище до тої справи та запробує політику, зясовану у „білій книзі".

ПЕРЕРВА У НАРАДАХ БРИТІЙСЬКОЇ ПАЛАТИ ГРОМАД.

ЛЬОНДОН, АТЕ. Палата громад перерве наради у пятницю 26. ц. м. до понеділка 5-го червня.

ЖИДІВСЬКІ МАНІФЕСТАЦІЇ.

Палестинські жиди зареаґували на „білу книгу" одноденним протестаційним страйком та демонстраціями.

В четвер 18. ц. м. вполудне маніфестувало в Єрусалимі 15.000 жидів. До поважніших сутичок з поліцією не дійшло. В Єрусалимі кинули 5 бомб до іміґраційного уряду по оголошенні „білої книги". Двох сторожів жидів знайшли звязаних перед будинком, що згорів. У Тель-Авіві дійшло до поважних заворушень. Дво-тисячна маса маніфестантів знищила уладження бюр у дільниці державних урядів і підпалила їх. Один поліціянт жид ранений. До поліції посипалися стріли, коли поліція хотіла розганяти юрбу ґумовими палицями. У хвилині оголошування тексту „білої книги" ушкоджено проводи радіостанції так, що текст оголошено з одногодинним опізненням. Радіостація є 20 км. за Єрусалимом. Великі маніфестації жидів відбулися теж в Гайфі.

ПІСЛЯ ЖИДІВСЬКИХ ДЕМОНСТРАЦІЙ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. Поліція опанувала ситуацію щойно по год. 22-ій у четвер; у пятницю від ранку спокійно.

По шпиталях є коло 100 ранених. Вулиці в середмісті Єрусалиму поруйновані, виставові шиби у крамницях побиті. Шкоди дуже поважні.

Як подає Авас, у маніфестаціях на вулицях Єрусалиму брало участь коло 3.000 осіб.

У Тель-Авіві дійшло до сутички між ревізіоністами та їхніми противниками; коло 40 осіб ранено.

Жиди приготовляються до активного спротиву проти британської влади.

ЄРУСАЛИМ, АТЕ. Жидівські орґанізації видали заклик, щоб усі жиди й жидівки у віці 18—35 років голосилися до реєстрації та були готові виконувати обовязки при активному спротиві проти політики британського уряду.

У цілій Палестині почався генеральний страйк жидів.

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКІ ЖИДИ ОБІЦЮЮТЬ ПІДТРИМКУ ПАЛЕСТИНСЬКИМ.

КЕПТАВН, АТЕ. На конференції південно-африканської сіоністичної конфедерації предсідник Кіршнер заявив, що півд.-африканські жиди відкидують британські пропозиції та зобовязуються підтримати палестинських жидів у боротьбі за їхні права.

Хто не купує річно бодай 10 книжок для власної потреби — той не заслуговує на назву інтеліґента.

Для здоровля нації.

ПРАЦЯ КОЛО КНИГИ, НА ЯКУ ЖДЕ ГРОМАДЯНСТВО.

(Розмова з редактором „Книги Здоровля".)

Кімната, в якій д-р Василів працює, ніби створена для праці. В ній повно книжок, чудової кераміки й зелені. За вікном є тиха вулиця, з бальконy гарний вид на панораму Львова.

Та не знаю, чи любується д-р Василів часто цією панорамою. Мала його, кремезна постать, завжди нахилена над бюрком і тільки коли входите, зустрічають вас розсміяні очі — — д-р Василів любить людей, товариство, знайомих. День за днем у нього однаковий: вранці лічниця, пополудні, до пізна вночі вікна д-ра Василева світяться. Д-р Василів працює невтомно — тільки й ріжноманітности, що хтось увійде.

— Добре, що зайшли — стискаються нам руки. — Саме виправляю рукопис д-ра Н. Н. Ну його з рукописом: кожний рядок — кабала й кожне слово — ребус. Просто відгадую, не читаю. Ну, самі погляньте: це — письмо ?

На бюрку лежать справді картки, на яких письмо більш арабське, як українське. Д-р Василів вивів по ньому цілу мапу червонилом, подописував на маргінесах, внизу і вгорі...

Сідаємо поруч і я пробую д-рові Василеву помогти. Але це не легко: лікарі мають усі несамовите письмо, а це вже — рекорд. Ціле щастя, що д-р Василів прочитав уже стирти таких рукописів і звик трохи до тих кривульок, гачок і викрутасів, що повинні б бути письмом.

Бо д-р К. Василів докінчує редагування „Книги Здоровля".

•

Не думаю писати проспекту про цю книгу, який на днях вийде й напевно вас відшукає. Якщо ні — самі шукатимете за „Книгою Здоровля". Український Видавничий Інститут (пригадайте: Мапа й Атляс України, Географія України, Диригентський підручник, Карпатська Україна і Сільсько-Господарська Енциклопедія) вже два роки тому запроєктував її, в цих днях перші рукописи йдуть у друкарню.

— Два роки? — не хочеться вірити. — Так ви оце вже два роки працюєте, докторе, над „Книгою Здоровля"?

— А два роки. Самому іноді не хочеться вірити. Ви уявляєте собі, скільки за цей час сторінок переглянув? Ось, ходіть сюди!

Д-р Василів устав і підвів мене до шафи. За її дверима стоїть дослівно скирта паперу, поперевязувана шнурочками: грубші бунти й тонші.

— Бачите?

Очі д-рові Василеву лискають. Можна бути справді гордим, коли стільки соток аркушів очі перевірили, мозок впорядкував, руки виправили.

— То оце „Книга Здоровля" — ця стирта паперу?

— Ну, не зовсім. Ще яких 300—400 сторінок дійде. Ще дещо виправляю — вертається на своє крісло біля бюрка — дещо переписуємо, а дечого ще таки й досі нема. Бо й лікарі є, як усі українці: поволі, не спішитись, забути і т. д. Або є й ріжні непередбачені причини...

Скільки ж у вас цих рукописів?

Д-р Василів витягнув шуфляду й окремий нотатник.

— Ось вам спис: **73 рукописи** — показує. З цього в мене 71 уже готових, рахуючи й оцей, що є на варстаті. А співробітників „Книги Здоровля?" **Пятьдесять чотири.** Все це — самі знаєте, хто такий д-р Панчишин, покійний д-р Дурделло, що нам віддав свій останній рукопис (писав уже хворим, а частину обіцяв прислати з Берліна, мовляв, „видужуватиму — то й писатиму"...) д-р Бурачинський, д-р Балей, д-р Музика, д-р Максимонько, д-р Подолинський, д-р С. Парфанович, д-р Філяс — і ціла плеяда молодших. Хто? Ну, от хочби такі вже відомі, як д-р Кордюк, д-р Липа, д-р Лисяк, д-р Макарушка, д-р Осінчук, д-р Попович, д-р Сімович та інші.

— З'закордону теж співпрацюють з вами?

— Так. Маємо такі відомі імена, як от д-р Добриловський з Праги, д-р Шматера-Коваржова, відома лікарка-радіольоґ з Йоганесталю, д-р Шевчукевич, славетний природолікар з Чернівець, д-р Ярослав з дитячої клініки в Софії і т. д.

— Як виглядала, пане докторе, техніка співробітничання з „Книгою Здоровля"?

Д-р Василів лізе знову в шуфляду й витягає іншу книжку-нотатник.

— В кількох конференціях з комісією видатніших наших лікарів устійнено зміст та напрямні „Книги Здоровля". Була це дуже тонка справа. З одного боку треба було взяти під увагу, що ця „Книга Здоровля" повинна бути дорадником, повірником і приятелем усіх, з другого, не можна було віддавати справу діягнози та лікування — справ, що вимагають студій і на яких ховзаються навіть специялісти — в руки першої з краю людини, що придбала „Книгу Здоровля".

— Ви зразкувалися на якомусь з сучасних подібних, чужомовних видань?

— Ні. Це було майже неможливе. „Книга Здоровля" призначена для українців. Абстрагуючи від того, що лікарська наука щорік іде вперед, всі такі видання непридатні для нас вже хочби тому, що і конституція нашого громадянства і стан освіти та культури і умовини життя нашого народу зовсім інші, як у цілій Европі. Головну увагу звернено в нашій книзі **на забезпеку якнайдовшого здоровля.** Це не значить, що говоримо тільки про хату, одежу, їду, евґеніку, — ні. Всі хвороби, що можливі у нас, розглянемо у книжці дуже широко, з безліччю ілюстрацій.

— Чи лікарсько-фармацевтична сторінка є теж?

— Не сторінка — всміхається наш співрозмовець, — а коло сто сторінок. Отже і лікування зелами, дієтою, сонцем, купелями, водою, масажем, електричністю, врешті ліками.

— І ви це все мусіли перевірювати, поправляти, доповнювати?

— Ну, так добре нема. Кожний рукопис я розглядав перш усього з погляду начальних напрямних книги. Якщо були недо- чи перетягнення, рукопис повертався до автора з відповідною просьбою: витягнути чи зретушувати. Щойно потім приходила справжня редакція. Вона іноді така, що з рукопису випадали цілі сторінки і їх треба було писати знову. Врешті поправлений рукопис ішов до перепису на машині. Потім, коли прийшов переписаний, ішов до специяліста, точніше — під розгляд цілої комісії специялістів і врешті до мовних специялістів. Окрема морока — це медична термінольоґія. У нас вона розмірно молода і щоб її водностайнити є від цього окремий співробітник. Так від автора через кільканацять рук повертався рукопис знову на цей столик, де я з автором переглядав ще раз цілість і додавав ілюстрації. Звідки? Зі щонайкращих лікарських книжок, колірові й чорні. Безліч ілюстрацій, зокрема щодо нашого побуту та житла, доручено нарисувати, а нпр. таку справу, як раціональна й гігієнічна одежа в наших умовинах і підсонні, треба було обдумати до подробиць, беручи під увагу всі „за" і „проти". А ось вам для зразку: рукопис, що повертається до автора і рукопис, який іде до друку.

Ріжниця? Д-р Василів простягнув мені дві картки. Це ріжниця між одряпаною, запущеною хатою та новенькою камяницею. Складачі будуть з приємністю читати картки чистого, ясного машинового письма, по яких тут і там червоні поправки букв, денеде слів і речень.

— Очевидно, не всі такі були. Цілий ряд, ні, добра половина авторів, написала свої статті добре і приємно було нераз відкривати справжні, заховані досі, популяризаційні та письменницькі таланти нашого медичного світу — докінчує д-р Василів.

•

У кімнатку, де вже два роки д-р Василів кує, полірує і шліфує „Книгу Здоровля" заглядає підвечірнє сонце. Побігло золотом по білій четі грубих медичних книг, що підставили під проміння хребти з німецькими, французькими, російськими написами. Д-р Василів гладить рукою чоло, кинувши погляд у синь неба за вікно. Можу порівняти це обличчя, повернене до мене, з тамтим — два роки тому. Д-р Василів не змінився. Знаю, що „Книга Здоровля" була його мрією і коли він оповідав про неї ще як про проект, розяснювався ніби якийсь. Нині, коли його мрія на півдорозі до реалізації — д-р Василів той сам, тільки дві риски коло уст виросли. Це від тієї енергії, яку вложив уже у своє діло, від праці в редакції місячника „Народне Здоровля" — теж майже третього „дитини", від щоденної виснажливої турботи в лічниці.

— Але діло йде! — звик він говорити, коли йому пригадувати відпочинок, приємності і розваги. І всміхається.

Діло справді йде. Велика, перша в історії нашої культури „Книга Здоровля" — того здоровля, з яким у нашому народі так кепсько і якому ми так мало присвячуємо уваги (як ві... зно ми і як збудували Нар. Лічницю!) — книга, що матиме яких **1.300 сторінок та 800 ілюстрацій** (з того 60 колірових), разом три томи, буде незабаром першими зшитками в руках українського громадянства.

Сподіймося, що в кожній хаті українській буде ця книга згодом настільною книгою. Бо здоровля — найдорожче, це скарб одиниці і нації.

Анатоль Курдидик.

Для здоровля нації.

ПРАЦЯ КОЛО КНИГИ, НА ЯКУ ЖДЕ ГРОМАДЯНСТВО.

(Розмова з редактором „Книги Здоровля“.)

Кімната, в якій д-р Василів працює, ніби створена для праці. В ній повно книжок, чудової кераміки й зелені. За вікном є тиха вулиця, з бальконy гарний вид на панораму Львова.

Та не знаю, чи любується д-р Василів часто цією панорамою. Мала його, кремезна постать, завжди нахилена над бюрком і тільки коли входите, аустрічають вас розсміяні очі — — д-р Василів любить людей, товариство, знайомих. День за днем у нього однаковий: вранці лічниця, пополудні, до пізна вночі вікна д-ра Василева світяться. Д-р Василів працює невтомно — тільки й ріжноманітности, що хтось увійде.

— Добре, що зайшли — стискаються нам руки. — Саме виправлюю рукопис д-ра Н. Н. Ну його з рукописом: кожний рядок — кабала й кожне слово — ребус. Просто відгадую, не читаю. Ну, самі погляньте: це — письмо ?

На бюрку лежать справді картки, на яких письмо більш арабське, як українське. Д-р Василів вивів по ньому цілу мапу червонилом, додописував на маргінесах, внизу і вгорі...

Сідаємо поруч і я пробую д-рові Василеву помогти. Але це не легко: лікарі мають усі несамовите письмо, а це вже — рекорд. Ціле щастя, що д-р Василів прочитав уже стирти таких рукописів і звик трохи до тих кривульок, точок і викрутасів, що повинні б бути письмом.

Бо д-р К. Василів докінчує редаґування „Книги Здоровля“.

•

Не думаю писати проспекту про цю книгу, який на днях вийде й напевно вас відшукає. Якщо ні — самі шукатимете за „Книгою Здоровля“. Український Видавничий Інститут (пригадайте: Мапа й Атлас України, Географія України, Диригентський підручник, Карпатська Україна і Сільсько-Господарська Енцикльопедія) вже два роки тому запроектував її, в цих днях перші рукописи йдуть у друкарню.

— Два роки? — не хочеться вірити. — Так ви оце вже два роки працюєте, докторе, над „Книгою Здоровля“?

— А два роки. Самому іноді не хочеться вірити. Ви уявляєте собі, скільки за цей час сторінок переглянув? Ось, ходіть сюди!

Д-р Василів устав і підвів мене до шафи. За її дверима стоїть дослівно скирта паперу, поперевязувана шнурочками: грубші бунти й тонші.

— Бачите?

Очі д-рові Василеву лискають. Можна бути справді гордим, коли стільки соток аркушів очі перевірили, мозок впорядкував, руки виправили.

— То оце „Книга Здоровля“ — ця стирта паперу?

— Ну, не зовсім. Ще яких 300—400 сторінок дійде. Ще дещо виправляю — вертається на своє крісло біля бюрка — дещо переписуємо, а дечого ще таки й досі нема. Бо й лікарі є, як усі українці: поволі, не спішитись, забути і т. д. Або є й ріжні непередбачені причини...

Скільки ж у вас цих рукописів?

Д-р Василів витягнув шуфляду й окремий нотатник.

— Ось вам спис: 73 рукописи — показує. З цього в мене 71 уже готових, рахуючи й оцей, що є на варстаті. А співробітників „Книги Здоровля?“ Пятьдесять чотири. Все це — самі знаєте, хто такий д-р Панчишин, покійний д-р Дурделло, що нам віддав свій останній рукопис (писав уже хворим, а частину обіцяв прислати з Берліна, мовляв, „видужуватиму — то й писатиму“...) д-р Бурачинський, д-р Балей, д-р Музика, д-р Максимонько, д-р Подолинський, д-р С. Парфанович, д-р Філяс — і ціла плеяда молодших. Хто? Ну, от хочби такі вже відомі, як д-р Кордюк, д-р Липа, д-р Лисяк, д-р Макарушка, д-р Осінчук, д-р Попович, д-р Сімович та інші.

— З закордону теж співпрацюють з вами?

— Так. Маємо такі відомі імена, як от д-р Добриловський з Праги, д-р Шматера-Коваржова, відома лікарка-радіольоґ з Йоганссталю, д-р Шевчукевич, славетний природолікар з Чернівець, д-р Ярослав з дитячої клініки в Софії і т. д.

— Як виглядала, пане докторе, техніка співробітничання з „Книгою Здоровля“?

Д-р Василів лізе знову в шуфляду й витягає іншу книжку-нотатник.

— В кількох конференціях з комісією видатніших наших лікарів устійнено зміст та напрямні „Книги Здоровля“. Була це дуже тонка справа. З одного боку треба було взяти під увагу, що ця „Книга Здоровля“ повинна бути дорадником, повірником і приятелем усіх, з другого, не можна було віддавати справу діяґнози та лікування — справ, що вимагають студій і на яких ховзаються навіть спеціялісти — в руки першої з краю людини, що придбала „Книгу Здоровля“.

— Ви зразкувалися на якомусь з сучасних подібних, чужомовних видань?

— Ні. Це було майже неможливе. „Книга Здоровля“ призначена для українців. Абстрагуючи від того, що лікарська наука щорік іде вперед, всі такі видання непридатні для нас вже хоч би тому, що і конституція нашого громадянства і стан освіти та культури і умовини життя нашого народу зовсім інші, як у цілій Европі. Головну увагу звернено в нашій книзі на **забезпеку якнайдовшого здоровля.** Це не значить, що говоримо тільки про хату, одежу, їду, евґеніку, — ні. Всі хвороби, що можливі у нас, розглянемо у книжці дуже широко, з безліччю ілюстрацій.

— Чи лікарсько-фармацевтична сторінка є теж?

— Не сторінка — всміхається наш співрозмовець, — а коло сто сторінок. Отже і лікування зелами, дієтою, сонцем, купелями, водою, масажем, електричністю, врешті ліками.

— І ви це все мусіли перевірювати, поправляти, доповнювати?

— Ну, так добре нема. Кожний рукопис я розглядав перш усього з погляду начальних напрямних книги. Якщо були недо- чи перетягнення, рукопис повертався до автора з відповідною просьбою: витягнути чи зретушувати. Щойно потім приходила справжня редакція. Вона іноді така, що з рукопису випадали цілі сторінки і їх треба було писати знову. Врешті поправлений рукопис ішов до перепису на машині. Потім, коли прийшов переписаний, ішов до спеціяліста, точніше — під розгляд цілої комісії спеціялістів і врешті до мовних спеціялістів. Окрема морока — це медична термінольоґія. У нас вона розмірно молода і щоб її водностайнити є від цього окремий співробітник. Так від автора через кільканацять рук повертався рукопис знову на цей столик, де я з автором переглядав ще раз цілість і додавав ілюстрації. Звідки? Зі щонайкращих лікарських книжок, колірові й чорні. Безліч ілюстрацій, зокрема щодо нашого побуту та житла, доручено нарисувати, а нпр. таку справу, як раціональна й гігієнічна одежа в наших умовинах і підсонні, треба було обдумати до подробиць, беручи під увагу всі „за“ і „проти“. А ось вам для зразку: рукопис, що повертається до автора і рукопис, який іде до друку.

Ріжниця? Д-р Василів простягнув мені дві картки. Це ріжниця між одряпаною, запущеною хатою та новенькою камяницею. Складачі будуть з приємністю читати картки чистого, ясного машинового письма, по яких тут і там червоні поправки букв, деінде слів і речень.

— Очевидно, не всі такі були. Цілий ряд, ні, добра половина авторів, написала свої статті добре і приємно було нераз відкривати справжні, заховані досі, популяризаційні та письменницькі таланти нашого медичного світу — докінчує д-р Василів.

•

У кімнатку, де вже два роки д-р Василів кує, полірує і шліфує „Книгу Здоровля“ вскакує підвечірне сонце. Побігло золотом по цілій четі грубих медичних книг, що підставили під проміння хребти з німецькими, французькими, російськими написами. Д-р Василів гладить рукою чоло, кинувши погляд у синь неба за вікно. Можу порівняти це обличчя, повернене до мене, з тамтим — два роки тому. Д-р Василів не змінився. Знаю, що „Книга Здоровля“ була його мрією і коли він оповідав про неї ще як про проект, розяснювався ніби юнак. Нині, коли його мрія на півдорозі до реалізації — д-р Василів той сам, тільки дві риски коло уст виросли. Це від тієї енерґії, яку вложив уже у своє діло, від праці в редакції місячника „Народнє Здоровля“ — теж майже його „дитини“, від щоденної виснажливої турботи в лічниці.

— Але діло йде! — звик він говорити, коли йому пригадувати відпочинок, приємності і розваги. І всміхається.

Діло справді йде. Велика, перша в історії нашої культури „Книга Здоровля“ — того здоровля, з яким у нашому народі так кепсько і якому ми так мало присвячуємо уваги (як пізно ми і як збудували Нар. Лічницю!) — книга, що матиме яких 1.300 сторінок та 800 ілюстрацій (з того 60 колірових), разом три томи, буде незабаром першими зшитками в руках українського громадянства.

Сподіймося, що в кожній хаті українській буде ця книга згодом настільною книгою. Бо здоровля — найдорожче, це скарб одиниці і нації.

Анатоль Курдидик.

ДВА МІЛІОНИ КАНАДІЙЦІВ ВИТАЛО БРИТІЙСЬКУ КОРОЛІВСЬКУ ПАРУ В МОНТРЕАЛІ.

МОНТРЕАЛЬ, ПАТ. Спеціяльний поїзд, яким їхала британська королівська пара, спинився у місцевости Труа Рівієр, опісля приїхав до Монтреалю. В обох містах витали їх великі маси населення. Поліція обраховує, що на повитання королівської пари зїхалося до Монтреалю коло 2,000.000 людей.

В четвер в 23. год. королівська пара виїхала з Монтреалю, в пятницю в 11. годині приїхала до Оттави.

У Ню Йорку сподіються британських гостей 8. червня.

БРИТІЙСЬКА ПАЛАТА ГРОМАД ПРИНЯЛА НОВИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЗАКОН.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Палата громад приняла у 3-ому читанні законопроєкт про помічні військa і резерви. Цей законопроєкт переслано до сенату, що переведе над ним дебату в суботу.

БЕЗБОЖНИЦЬКІ МАНІФЕСТАЦІЇ У ТАБОРІ ЕСПАНСЬКИХ УТІКАЧІВ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, АТЕ. Французька опінія обурена безбожницькими інцидентами у таборі для еспанських утікачів у французькій місцевости Рюель.

Начальник табору видалив черниці, які разом із лікарями відвідували хорих. Небавом опісля уладжено в таборі безбожницьку маніфестацію: еспанці збудували престіл та висміювали літургічні обряди.

Французька влада веде слідство.

АМЕРИКАНСЬКИЙ СЕНАТ ВИАСИГНУВАВ КРЕДИТИ НА БУДОВУ 23-ОХ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ ТА 550-ОХ ЛІТАКІВ.

ВАШИНҐТОН, ПАТ. Американський сенат ухвалив 71-ма голосами проти 14-ох буджет воєнної маринарки, в якім передбачено 773,000.000 долярів на будову 23-ох воєнних кораблів (м. ін. 2-ох кружляків по 45.000 тон) та на закупно 550-ох воєнних літаків.

ЩЕ ОДНА ЕКСПЛЬОЗІЯ У БРИТІЙСЬКІМ АРСЕНАЛІ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. У королівськім арсеналі у Вуличі вибух протилетунський набій — уже другий від 2-ох днів. 5 осіб згинуло, 6 ранено.

Військова влада шукає причини вибуху.

—о—

КАТАСТРОФА ПОСПІШНОГО ПОЇЗДУ.

ВАРШАВА, ПАТ. В четвер 18. ц. м. коло год. 7-ої рано вискочила з рейок льокомотива з кількома вагонами поспішного поїзду недалеко стації Данціґ. У залізничій катастрофі був ранений машиніст і палій, а три кондуктори потовклися. Перерва в залізничім русі тревала кілька годин, бо залізничий шлях був затарасований. Слідство виявило, що катастрофу спричинив машиніст, який їхав дуже швидко минаючи зворотницю.

Заява посла Володимира Целевича.

Краківський „Ілюстровани Курієр Цодзєнни" (ч. 136 з 18-го травня ц. р.) вмістив п. н. „Пронімецькі настрої серед українців належать до минулого. Українська деклярація льояльности для Річипосполитої Польської", таку замітку свого варшавського кореспондента (подаємо в цілости):

„Повідомляють, що вчора в пресі Злучених Держав Півн. Америки й Канади, особливо в щоденниках, які виходять в осередках більшого скупчення української еміґрації, появилось інтерву варшавського кореспондента „Юнайтед Пресс" з послом В. Целевичем, заступником голови Української Парляментарної Репрезентації.

Американські й канадійські українці дуже живо цікавляться становищем українського громадянства в Польщі до останніх політичних подій, особливо враженням, яке викликала ліквідація „незалежної" Карпатської України. Чи ви, п. после, не могли би сказати на цю тему пару слів? — спитав кореспондент „Юнайтед Пресс".

— Та частина українського громадянства — відповів посол Целевич — яка у звязку з проблемою Карпатської України лучила великі надії з Німеччиною та з Гітлером, переживає велике розчарування і велике потрясення.

В теперішній хвилині можу ствердити, що фільогітлерівські настрої в українському громадянстві належать до минулого.

Мушу також ствердити, що українське громадянство зайняло не тільки теоретично прихильне становище до позички протилетунської оборони, але в практиці задеклярувало розмірно дуже значну суму. На заклик поспішили всі верстви українського громадянства. Також Українська Парляментарна Репрезентація зайняла в імені українського народу позитивне становище не тільки до протилетунської позички, але і до повновластей для пана Президента Річипосполитої, та до тез польської закордонної політики, виявлених у відомій промові міністра Бека. Буду вдячний, як за посередництвом американської та канадійської преси буде можна поінформувати про ті справи стотисячні маси української еміґрації за океаном — закінчив посол Целевич".

НОРМАН ДЕННАЙ

Чари місяця.

II.

І він не конче помилявся, принайменше щодо одної подробиці. Не злосливість спонукала Твайта відкупити замчище графа Крума. Його вдача могла тішитися, що він може допекти нелюбій людині, але не щоб витрачувати на це аж сорок тисяч. Він купив собі те замчище просто тому, бо його полюбив. І саме в тому часі, коли всі губилися у здогадах, де він міг подітися й придумували що найгірше, він стояв собі з люлькою в зубах перед замчищем, на краєчку гущавини, у підніжжя горба, і дивився тужливо вгору на свою найдорожчу посілість, яку разом з іншими мав так несподівано втратити.

Замчище стояло на самому вершку невисокого горба, на долинах Суссекса, не дуже далеко від моря. Сакси прокопували рови на його фундаменти, нормани мурували його вежі та оборонні башти. Лицар-хижак силів у ньому ще за панування Едварда III., переховуючи там награбоване добро, і лишив його у спадщині своїм наслідникам, з яких останній, граф Крум, збожеволів і був приневолений продати його тому, хто дасть більше.

З давнього замку лишилися ще понурі, плющем оброслі, сірокамінні голі мури та башти, що зображали поегарний зразок старосвітської давнини, але не мали ніякої практичної вартости. І саме з тої причини полюбив ті мури Іларіон Твайт, якого ціле життя минало на праці з практичними цілями.

Він полюбив ті мури ще й тому, що вони коріннями своїми сягали в саме серце англійської історії, і що башти та оборонні вежі були історичними свідками фактів минулого... Врешті тому, що було це місце, де в місячну ніч, — а особливо літніми вечорами, — знеможений працею міг він прийти сюди, закурити собі люльку та помріяти.

Авто своє залишив Твайт у гущавині. Закинувши на плече старий подорожній плед, подався він повагом угору по крутій стежині, що вела до замкового порога. Він не спішився а любувався красою місячної ночі. Йому й на гадку не приходило, що його поведінка не погоджується з тим, що про нього говорять люди як про міліонера напередодні банкроцтва. Він був би дуже дивувався, якби знав, що теперішню його поведінку міг би хтось уважати за якесь чудацтво, позбавлене глузду.

Автім наперекір усяким теоріям начального редактора „Ранкової Газети" та деяких інших балакунів, у характері Твайта не було нічого темничого. Ціла його вартість полягала в тому, що він був людиною простодушною, що бере життя таким, яким воно було.

Ціле життя він працював тому, що поперше йому треба було гроша, а далі, коли потреба гроша в нього зменшилася, працював вже з самої звички до праці. Якихось зайвих химер у нього не було. Всякі забави були йому нудні а лише приваблива гра високої фінансерії була йому до вподоби. А щодо жінок, то він уважав їх завжди за сварливі і химерні істоти, для яких найважніше гроші і які не перестають даватися в знаки тому, хто з ними звяжеться.

Приятелів було в нього мало. Був якийсь недоступний, дарма, що сам цієї хиби в себе не помічав. Мізантроп без свідомої відрази до своїх ближніх. Хибувало йому може якогось дужого потрясення організму. Та це йому не приходило і на думку і він саме тепер не здавав собі справи, що знаходиться на дорозі до такого дужого переживання, коли вибирається на самоту в годину свого упадку, до тих старинних каламутно сірих мурів.

Ясної думки в нього не було. Зі старим заржавілим ключем пройшов крізь двері і заховався в просторій ніші будівлі, звідки міг бачити розстелений перед ним у пітьмі край, пурпурово-сріблястий у сяйві повного місяця, край, що тремтів гейби якесь ліниво рухливе море. Праворуч гущавина хащів, де лишив своє авто, а в далечіні моргали до нього невиразні зариси міста Ляйпуля, віддаленого на дві милі від шляху. Слабонько й тужливо доходив до нього голос зідхаючого пугача.

(Далі буде)

ДВА МІЛЬЙОНИ КАНАДІЙЦІВ ВИТАЛО БРИТІЙСЬКУ КОРОЛІВСЬКУ ПАРУ В МОНТРЕАЛІ.

МОНТРЕАЛЬ, ПАТ. Спеціяльний поїзд, яким їхала бритійська королівська пара, спинився у місцевости Труа Рівієр, опісля приїхав до Монтреалю. В обох містах витали їх великі маси населення. Поліція обраховує, що на повитання королівської пари зїхалося до Монтреалю коло 2,000.000 людей.

В четвер в 23. год. королівська пара виїхала з Монтреалю, в пятницю в 11. годині приїхала до Оттави.

У Ню Йорку сподіються бритійських гостей 8. червня.

БРИТІЙСЬКА ПАЛАТА ГРОМАД ПРИНЯЛА НОВИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЗАКОН.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Палата громад приняла у 3-ому читанні законопроект про помічні війська і резерви. Цей законопроект переслано до сенату, що переведе над ним дебату в суботу.

БЕЗБОЖНИЦЬКІ МАНІФЕСТАЦІЇ У ТАБОРІ ЕСПАНСЬКИХ УТІКАЧІВ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, АТЕ. Французька опінія обурена безбожницькими інцидентами у таборі для еспанських утікачів у французькій місцевости Рюель.

Начальник табору видалив черниці, які разом із лікарями відвідували хорих. Небавом опісля уладжено в таборі безбожницьку маніфестацію: еспанці збудували престіл та висміяли літургічні обряди.

Французька влада веде слідство.

АМЕРИКАНСЬКИЙ СЕНАТ ВИАСИГНУВАВ КРЕДИТИ НА БУДОВУ 23-ОХ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ ТА 550-ОХ ЛІТАКІВ.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Американський сенат ухвалив 71-ма голосами проти 14-ох буджет воєнної маринарки, в якім передбачено 773,000.000 долярів на будову 23-ох воєнних кораблів (м. ін. 2-ох кружляків по 45.000 тон) та на закупно 550-ох воєнних літаків.

ЩЕ ОДНА ЕКСПЛЬОЗІЯ У БРИТІЙСЬКІМ АРСЕНАЛІ.

ЛЬОНДОН, АТЕ. У королівськім арсеналі у Вулічі вибух протилетунський набій — уже другий від 2-ох днів. 5 осіб згинуло, 6 ранено. Військова влада шукає причини вибуху.

—o—

КАТАСТРОФА ПОСПІШНОГО ПОЇЗДУ.

ВАРШАВА, ПАТ. В четвер 18. ц. м. коло год. 7-ої рано вискочила з рейок льокомотива з кількома вагонами поспішного поїзду недалеко стації Данціґ. У залізничій катастрофі був ранений машиніст і палій, а три кондуктори потовклися. Перерва в залізничім русі тревала кілька годин, бо залізничий шлях був затарасований. Слідство виявило, що катастрофу спричинив машиніст, який їхав дуже швидко минаючи зворотницю.

Заява посла Володимира Целевича.

Краківський „Ілюстровани Курієр Цодзенни" (ч. 136 з 18-го травня ц. р.) вмістив п. н. „Пронімецькі настрої серед українців належать до минулого. Українська декларація льояльности для Річипосполитої Польської", таку замітку свого варшавського кореспондента (подаємо в цілости):

„Повідомляють, що вчора в пресі Злучених Держав Півн. Америки й Канади, особливо в щоденниках, які виходять в осередках більшого скупчення української еміґрації, появилось інтерву варшавського кореспондента „Юнайтед Пресс" з послом В. Целевичем, заступником голови Української Парляментарної Репрезентації.

Американські й канадійські українці дуже живо цікавляться становищем українського громадянства в Польщі до останніх політичних подій, особливо враженням, яке викликала ліквідація „незалежної" Карпатської України. Чи вн. п. после, не могли би сказати на цю тему пару слів?" — спитав кореспондент „Юнайтед Пресс".

— Та частина українського громадянства — відповів посол Целевич — яка у звязку з проблемою Карпатської України лучила великі надії з Німеччиною та з Гітлером, переживає велике розчарування і велике потрясення.

В теперішній хвилині можу ствердити, що фільогітлерівські настрої в українському громадянстві належать до минулого.

Мушу також ствердити, що українське громадянство зайняло не тільки теоретично прихильне становище до позички протилетунської оборони, але в практиці задеклярувало розмірно дуже значну суму. На заклик поспішили всі верстви українського громадянства. Також Українська Парляментарна Репрезентація зайняла в імені українського народу позитивне становище не тільки до протилетунської позички, але і до повновластей для пана Президента Річипосполитої, та до тез польської закордонної політики, виявлених у відомій промові міністра Бека. Буду вдячний, як за посередництвом американської та канадійської преси буде можна поінформувати про ті справи стотисячні маси української еміґрації за океаном — закінчив посол Целевич".

НОРМАН ДЕННАЙ

Чари місяця.

II.

І він не конче помилявся, принайменше щодо одної подробиці. Не злосливість спонукала Твайта відкупити замчище графа Крума. Його вдача могла тішитися, що він може допекти нелюбій людині, але не щоб витрачувати на це аж сорок тисяч. Він купив собі те замчище просто тому, бо його полюбив. І саме в тому часі, коли всі губилися у здогадах, де він міг подітися й придумували що найгірше, він стояв собі з люлькою в зубах перед замчищем, на краєчку гущавини, у підніжжя горба, і дивився тужливо вгору на свою найдорожчу посілість, яку разом з іншими мав так несподівано втратити.

Замчище стояло на самому вершку невисокого горба, на долинах Суссекса, не дуже далеко від моря. Сакси прокопували рови на його фундаменти, нормани мурували його вежі та оборонні башти. Лицар-хижак сидів у ньому ще за панування Едварда III., переховуючи там награбоване добро, і лишив його у спадщині своїм наслідникам, з яких останній, граф Крум, збожеволів і був приневолений продати його тому, хто дасть більше.

З давнього замку лишилися ще понурі, плющем оброслі, сірокамінні голі мури та башти, що зображали поегарний зразок старосвітської давнини, але не мали ніякої практичної вартости. І саме в тої причини полюбив ті мури Іларіон Твайт, якого ціле життя минало на праці з практичними цілями.

Він полюбив ті мури ще й тому, що вони коріннями своїми сягали в саме серце англійської історії, і що башти та оборонні вежі були історичними свідками фактів минулого... Врешті тому, що було це місце, де в місячну ніч, — а особливо літніми вечорами, — знеможений працею міг він прийти сюди, закурити собі люльку та помріяти.

Авто своє залишив Твайт у гущавині. Закинувши на плече старий подорожній плед, подався він повагом угору по крутій стежині, що вела до замкового порога. Він не спішився, а любувався красою місячної ночі. Йому й на гадку не приходило, що його поведінка не погоджується з тим, що про нього говорять люди як про міліонера напередодні банкроцтва. Він був би дуже дивувався, якби знав, що теперішню його поведінку міг би хтось уважати за якесь чудацтво, позбавлене глузду.

Автім наперекір усяким теоріям начального редактора „Ранкової Ґазети" та деяких інших балакунів, у характері Твайта не було нічого темничого. Ціла його вартість полягала в тому, що він був людиною простодушною, що бере життя таким, яким воно було.

Ціле життя він працював тому, що попереше йому треба було гроша, а далі, коли потреба гроша в нього зменшилася, працював вже з самої звички до праці. Якихось зайвих химер у нього не було. Всякі забави були йому нудні а лише приваблива гра високої фінансерії була йому до вподоби. А щодо жінок, то він уважав їх завжди за сварливі і химерні істоти, для яких найважніше гроші і які не перестають даватися в знаки тому, хто з ними звяжеться.

Приятелів було в нього мало. Був якийсь недоступний, дарма, що сам цієї хиби в себе не помічав. Мізантроп без свідомої відрази до своїх ближніх. Хибувало йому може якогось дужого потрясення організму. Та це йому не приходило і на думку і він саме тепер не здавав собі справи, що знаходиться на дорозі до такого дужого переживання, коли вибирається на самоту в годину свого упадку, до тих старинних каламутно сірих мурів.

Ясної думки в нього не було. Зі старим заржавілим ключем пройшов крізь двері і заховався в просторій ниші будівлі, звідкіль міг бачити розстелений перед ним у пітьмі край, пурпурово-срібластий у сяйві повного місяця, край, що тремтів гейби якесь ліниво рухливе море. Праворуч гушавина хащів, де лишив своє авто, а в далечіні моргали до нього невиразні зариси міста Ляйпуля, віддаленого на дві милі від шляху. Слабонько й тужливо доходив до нього голос зіхаючого пугача.

(Далі буде)

Японські війська готові увійти до міжнародньої концесії у Шангаю.

ШУКАЮТЬ ЗА КИТАЙСЬКИМИ ТЕРОРИСТАМИ.

ШАНГАЙ, ПАТ. У пятницю рано на вулицях Шангаю появилися поліційні та військові стежі, що переводили ревізії майже у всіх китайських домах та провірювали документи прохожих, щоб арештувати китайських терористів.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА РЕОРГАНІЗАЦІЮ МІЖНАРОДНЬОЇ КОНЦЕСІЇ У ШАНГАЮ.

ТОКІО, ПАТ. Брітійський амбасадор відвідав міністерство закордонних справ та заявив, що брітійський уряд відкидає японські пропозиції у справі реорганізації устрою міжнародньої концесії у Шангаю.

ОБЛАВА У ФРАНЦУЗЬКІЙ КОНЦЕСІЇ У ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ, ПАТ. Поліційна та військова влада французької концесії у Шангаю уладила велику облаву на китайців, що живуть у концесії та арештувала кількох китайців, що мали зброю без дозволу.

—o—

З польської преси.

Відгомін заяви посла Володимира Целевича.

Розмова варшавського кореспондента „Юнайтед Пресс" із послом Володимиром Целевичем, яку друкуємо на іншому місці цього числа, відбилася широким відгомоном у польській пресі. З великими застереженнями щодо її вартости на довшу мету прийняв заяву посла Целевича варшавський консервативний „Час". Оцінюючи позитивно цю заяву і стверджуючи, що вона повинна викликати відповідні зміни в польській внутрішній політиці, автор статті, п. (пм) підкреслює, що українські політики вже неraз висловлювали подібні заяви, але при кожній нагоді, як „на горизонті европейської політики появилися оманні міражі у формі українських плянів Гітлерівської Німеччини", всі ті заяви виявлялися зовсім безвартісні.

„Тож нехай українці не дивуються — читаємо далі — коли у відношенні до їх теперішніх заяв, яким — треба це льояльно признати — товаришать також чини, ми ставимося з деякою резервою. Не можемо мати, ясна річ, до них ніякої претенсії, що вони керуються передовсім оглядами на інтерес власного народу, але не можемо перейти до денного порядку над фактом, що кілько разів трапилася якanебудь нагода, навіть найбільш оманна, українці змагали до заспокоєння своїх національних аспірацій проти Польщі.

„Віримо, що в теперішньому моменті українці щиро рішені підтримувати зусилля польського народу, виходячи з найбільш правильного засновку, що їм наказує це власний національний інтерес. Тому ні на хвилину не сумніваємося в щирість слів посла Целевича. Але спираючися хочби на такім недавнім ще досвіді, не можемо тих слів уважати за доказ, що від тепер відношення українців до Річипосполитої буде завжди таке, як тепер".

Заяву посла Целевича п. (пм) уважає за „цінну заповідь", але — на його думку щойно у майбутньому виявиться, чи це „тривке відношення чи тільки конюнктурний зворот".

Львівський „Век Нови" (з 20-го травня ц. р.) зацитував із наведеної статті „Часу" ті застереження, але далі автор статті п. н. „Проблема відповідальности. Після нової української заяви", п. Н. міркує над тим, що такі застереження не можуть бути мотивом, щоб поставитися до тієї заяви посла Целевича з недовірям. На його думку треба основно проаналізувати питання, чому українське громадянство за 20 літ співжиття так слабо звязалося з польською державною рацією. П. Н. доходить до висновку, що за те не можна обтяжувати відповідальністю самих українців.

„Єдино допускальне становище — пише він — це аналіза проблеми, саме від сторони неуспіхів це коректура метод, це шукання в собі самому причин лиха. Бо ріка не винувата, що виливає, але люди, що її не урегулювали. А складати на українців виключну відповідальність за те, чого наша держава в тій ділянці не могла зробити, це значить відкликатися до якоїсь вищої сили у справах людських та від людей залежних. За Польщу — це треба собі сказати — відповідають поляки.

Автор стоїть на становищі, що треба „розслідити ті елементи, що впливають на поставу українських мас". Треба обективно оцінити, чи Польща не створює причин незадоволення й розгарячкування — непотрібно.

„Чи нема життєвих постулятів, які можна виконати не нарушуючи польських інтересів і які треба виконати не на площі виміною торговлі з УНДО, але тому, що вони справедливі.

„Імовірно такі постуляти є. Належать до низки тих, які й ми висували б якби ми були в положенні, що в ньому є сьогодні українці. Ті постуляти, що не є вимогами привілеїв, але радше рівности. Постуляти, що виходять із громадянських прав, із конституції і крім цього із тієї фактичної і безспірної племінної окремішности, яку теж признає конституція.

„Якби мало виявитися, що також виконання їх справедливих вимог не принесло би ніякої зміни на краще, що українці далі і не вважаючи на все волять служити чужим богам, ніж зберегти вірність для держави, яка дала їм усе, що могла і повинна, — тоді, але тільки тоді і ані на хвилину раніше можна було б признати правильним погляд, що ця проблема невилічна. І з цього зробити всі дальші, залізні висновки".

Але — міркує автор наприкінці статті — такий острах безпідставний, бо „кожний нарід підлягає законам природи, а природа змагає до того, щоб зберегти й утривалити стан, у якому знайшла повне заспокоєння своїх потреб".

На заяву посла Целевича зареагував довгою статтею відомий спец від українських справ п. Сар з „ІКЦ" ч. 137 з 19-го травня ц. р.) у статті п. н. „Річипосполита єдина ґарантка життя і розвитку братніх народів". У ній п. Сар ще раз осудив „збаламучених" українських політиків та ствердив розбіжність настроїв „руських мас" з політикою „української ґрупи" (це його стара пісня) і вкінці висловив радість що навіть „серед політиків „українського табору" зявилося переконання, що „мрія про незалежну Україну з ласки Берліна — це направду мрія відрізаної голови". Що торкається заяви посла Целевича, то п. Сар пише (підтягаючи тут теж і статтю паризького „Українського Слова").

„Нема в тих заявах ніякої неґації. Вони перекреслюють те, що було, і намагаються відвернути свіжу незаписану картку історії співжиття обох народів. Пронімецькі настрої і пронімецькі симпатії зникли в руськім народі".

Кінцевий висновок п. Сара, що співжиття може укладатися „тільки у згідній, жертвенній, повній самовідречення праці для добра й могутности Річипосполитої".

Промова марш. Сміґлого-Ридза.

ЦЄХАНІВ, ПАТ. На полкове свято полку вуланів ім. марш. Сміґлого-Ридза в Цеханові за Варшавою, що відбулося 18. ц. м., приїхав до Цеханова марш. Сміґли-Ридз. При тріюмфальній брамі привитав марш. Сміґлого-Ридза бурмістр міста хлібом і сіллю, кількалітня дівчинка вручила йому цвіти, а населення уладило маршалові овацію. По полевім богослуженні, що його відправив епископ Ґавліна, староста відчитав письмо про надання маршалові почесного громадянства всіх містечок і сіл повіту. Крім того передано для війська 7 важких і 4 ручних скорострілів, кріси і шаблі, що їх уфундувало громадянство повіту. По дефіляді підчас обіду марш. Сміґли-Ридз виголосив промову до вуланів висловлюючи надію, що вони завжди будуть памятати про свою горду традицію, про свою велику минувшину і що будуть тим полком, що ніколи не розчарує.

Японські війська готові увійти до міжнародньої концесії у Шангаю.

ШУКАЮТЬ ЗА КИТАЙСЬКИМИ ТЕРОРИСТАМИ.

ШАНГАЙ, ПАТ. У пятницю рано на вулицях Шангаю появилися поліційні та військові стежі, що переводили ревізії майже у всіх китайських домах та провірювали документи прохожих, щоб арештувати китайських терористів.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД НЕ ПОГОДЖУЄТЬСЯ НА РЕОРГАНІЗАЦІЮ МІЖНАРОДНЬОЇ КОНЦЕСІЇ У ШАНГАЮ.

ТОКІО, ПАТ. Британський амбасадор відвідав міністерство закордонних справ та заявив, що британський уряд відкидає японські пропозиції у справі реорганізації устрою міжнародньої концесії у Шангаю.

ОБЛАВА У ФРАНЦУЗЬКІЙ КОНЦЕСІЇ У ШАНГАЮ.

ШАНГАЙ, ПАТ. Поліційна та військова влада французької концесії у Шангаю уладила велику облаву на китайців, що живуть у концесії та арештувала кількох китайців, що мали зброю без дозволу.

—o—

З польської преси.

Відгоміни заяви посла Володимира Целевича.

Розмова варшавського кореспондента „Юнайтед Пресс" із послом Володимиром Целевичем, яку друкуємо на іншому місці цього числа, відбилася широким відгомоном у польській пресі. З великими застереженнями щодо її вартости на довшу мету прийняв заяву посла Целевича варшавський консервативний „Час". Оцінюючи позитивно цю заяву і стверджуючи, що вона повинна викликати відповідні зміни в польській внутрішній політиці, автор статті, п. (пм) підкреслює, що українські політики вже нераз виголошували подібні заяви, але при кожній нагоді, як „на горизонті европейської політики появилися оманні міражі у формі українських плянів Гітлерівської Німеччини", всі ті заяви виявлялися зовсім безвартісні.

„Тож нехай українці не дивуються — читаємо далі — коли у відношенні до їх теперішніх заяв, яким — треба це льояльно признати — товаришать також чини, ми ставимося з деякою резервою. Не можемо мати, ясна річ, до них ніякої претенсії, що вони керуються передовсім оглядами на інтерес власного народу, але не можемо перейти до денного порядку над фактом, що кількох разів трапилася яканебудь нагода, навіть найбільш оманна, українці змагали до заспокоєння своїх національних аспірацій проти Польщі.

„Віримо, що в теперішньому моменті українці щиро рішені підтримувати зусилля польського народу, виходячи з найбільш правильного засновку, що їм наказує це власний національний інтерес. Тому ні на хвилину не сумніваємося в щирість слів посла Целевича. Але спираючися хочби на такім недавнім ще досвіді, не можемо тих слів уважати за доказ, що від тепер відношення українців до Річипосполитої буде завжди таке, як тепер".

Заяву посла Целевича п. (пм) уважає за „цінну заповідь", але — на його думку щойно у майбутньому виявиться, чи це „тривке відношення чи тільки конюнктурний зворот".

Львівський „Век Нови" (з 20-го травня ц. р.) зацитував із наведеної статті „Часу" ті застереження, але далі автор статті п. н. „Проблема відповідальности. Після нової української заяви", п. Н. міркує над тим, що такі застереження не можуть бути мотивом, щоб поставитися до тієї заяви посла Целевича з недовірям. На його думку треба основно проаналізувати питання, чому українське громадянство за 20 літ співжиття так слабо звязалося з польською державною рацією. П. Н. доходить до висновку, що за те не можна обтяжувати відповідальністю самих українців.

„Єдино допускальне становище — пише він — це аналіза проблеми, саме від сторони неуспіхів це коректура метод, це шукання в собі самому причин лиха. Бо ріка не винувата, що виливає, але люди, що її не урегулювали. А складати на українців виключну відповідальність за те, чого наша держава в тій ділянці не могла зробити, це значить відкликатися до якоїсь вищої сили у справах людських та від людей залежних. За Польщу — це треба собі сказати — відповідають поляки.

Автор стоїть на становищі, що треба „розслідити ті елементи, що впливають на поставу українських мас". Треба обєктивно оцінити, чи Польща не створює причин незадоволення й розгарячкування — непотрібно.

„Чи нема життевих постулятів, які можна виконати не нарушуючи польських інтересів і які треба виконати не на площі вимінної торговлі з УНДО, але тому, що вони справедливі.

„Імовірно такі постуляти є. Належать до низки тих, які й ми висували б якби ми були в положенні, що в ньому є сьогодні українці. Ті постуляти, що не є вимогами привілеїв, але радше рівности. Постуляти, що виходять із громадянських прав, із конституції і крім цього із тієї фактичної і безспірної племінної окремішности, яку теж признає конституція.

„Якби мало виявитися, що також виконання їх справедливих вимог не принесло би ніякої зміни на краще, що українці далі і не вважаючи на все волять служити чужим богам, ніж зберегти вірність для держави, яка дала їм усе, що могла і повинна, — тоді, але тільки тоді і ані на хвилину раніше можна було б признати правильним погляд, що ця проблема невилічна. І з цього зробити всі дальші, залізні висновки".

Але — міркує автор наприкінці статті — такий острах безпідставний, бо „кожний нарід підлягає законам природи, а природа змагає до того, щоб зберегти й утривалити стан, у якому знайшла повне заспокоєння своїх потреб".

На заяву посла Целевича зареагував довгою статтею відомий спец від українських справ п. Сар з „ІКЦ" ч. 137 з 19-го травня ц. р.) у статті п. н. „Річипосполита єдина гарантка життя і розвитку братніх народів". У ній п. Сар ще раз осудив „збаламучених" українських політиків та ствердив розбіжність настроїв „руських мас" з політикою „української ґрупи" (це його стара пісня) і вкінці висловив радість що навіть „серед політиків „українського табору" зявилося переконання, що „мрія про незалежну Україну з ласки Берліна — це направду мрія відрізаної голови". Що торкається заяви посла Целевича, то п. Сар пише (підтягаючи тут теж і статтю паризького „Українського Слова").

„Нема в тих заявах ніякої негації. Вони перекреслюють те, що було, і намагаються відвернути свіжу незаписану картку історії співжиття обох народів. Пронімецькі настрої і пронімецькі симпатії зникли в руськім народі".

Кінцевий висновок п. Сара, що співжиття може укладатися „тільки у згідній, жертвенній, повній самовідречення праці для добра й могутности Річипосполитої".

Промова марш. Сміґлого-Ридза.

ЦЕХАНІВ, ПАТ. На полкове свято полку вуланів ім. марш. Сміґлого-Ридза в Цеханові за Варшавою, що відбулося 18. ц. м., приїхав до Цеханова марш. Сміґли-Ридз. При тріюмфальній брамі привитав марш. Сміґлого-Ридза бурмістр міста хлібом і сіллю, кількалітня дівчинка вручила йому цвіти, а населення уладило маршалові овацію. По полевім богослуженні, що його відправив єпископ Гавліна, староста відчитав письмо про надання маршалові почесного громадянства всіх містечок і сіл повіту. Крім того передано для війська 7 важких і 4 ручних скорострілів, кріси і шаблі, що їх уфундувало громадянство повіту. По дефіляді підчас обіду марш. Сміґли-Ридз виголосив промову до вуланів висловлюючи надію, що вони завжди будуть памятати про свою горду традицію, про свою велику минувшину і що будуть тим полком, що ніколи не розчарує.

Більше рівноваги!

Аж треба було цілого ряду статтей у пресі, щоб люди отямилися і віднайшли себе … своїх змаганнях у буденному труді, у … ванні своїх обовязків. Як видно, загал … знов до рівноваги і зрозумів, що у … ру, коли всі народи довкола нас напружують свої сили, щоб утриматися на позиціях і … вати ще кращі, треба й нам виявити свою … лість невсипущою і нічим незахитаною … Тут хочемо звернути увагу, що на … широкому її розумінні, складаються … змагання до кращої долі. А що одною з … щастя одиниць і народів є ощадність, … доказати своє зрівноваження також … ощаджуючи наш дорібок у рідних банках, … от у найбільшім Земельнім Банку Гіпотечнім, що вже 30-ий рік виконує дуже важну ролю в нашій економічній розбудові. Посилене … вання ощадностей у тій установі — буде … з наявних доказів, що ми всесторонно … новажилися!

(Ю)

Дещо про походження Юліяна Коссака.

Від Ред.: Отсю замітку приніс нам пок. Павло Ковжун до редакції у четвер 11. травня н. р. і того самого дня ми її разом з ним прочитали. Таким робом це остання стаття передчасно померлого Мистця. Рукопис цієї статті передаємо приятелям Покійного з АНУМ для можливого використання її в посмертній монографії П. Ковжуна, яку вони підготовляють.

Львів, 11. V. 1939.

На початку цього року АНУМ випустила в друку монографію про Льва Геца з моєю супровідною статтею. У тій статті є коротенький нарис про українське галицьке малярство XIX. століття.

У тому нарисі я згадував, що у другій половині XIX ст. галицьке малярство стратило кілька потужних великого формату талантів у користь своїх сусідів, а з них головніші: баталіст Юліян Коссак, українець і вихованець українського манастиря в Бучачі та Михайло Любий, відомий під прізвищем Мункачія. Ці два мистці — це европейські мистецькі потуги свого часу, перший як польський мистець, другий як мадярський, що вийшли з гущ українського народу і до нього не повернулися.

Цей нарис передрукували у великодному числі „Українські Вісти“ і на нього звернула увагу „полуднево-східня аґенція пресова“ та у свому бюлетині „Нурт“ ч. 17. за цей рік на ст. 657 і 658, передруковуючи частину статті, додає свої широкі завваги, що моє твердження невірне, бо, мовляв, подані факти про Коссака ні в якому разі не доказують, що він походить з українського роду.

Цю замітку з „Нурт-у“ передрукувало львівське „Слово Народове“, ч. 125 з 5. V. 1939, але вже з посмаком сензації, підкреслюючи товстим друком деякі, на думку тієї ґазети есенціональні місця, зовсім викривлюючи мою думку.

Тому, що ті замітки писали не фахові люди, а журналісти, які зовсім не орієнтуються у предметі та його суті і без потреби забирають голос про те, що скаже родина знаменитого мистця, коли довідається, що Юліян Коссак належав „жекомо“ до українського народу — подам декілька дат та епізодів з життя цього блискучого майстра коня з достовірних польських та українських джерел.

Один з біографів Ю. Коссака, п. Александер Піскор, у „Вядомосьцях Літерацкіх“ з 1936 року ч. 16 на стор. 6. і 7. подає дуже цікаві відомости з біографії мистця у статті під наголовком „Les bons vieux temps 1845“. Власне п. А. Піскор відвідав сина Юліяна Коссака в його робітні у Варшаві, також відомого сучасного мистця Войцеха Коссака, з нагоди того, що п. Піскор привіз чимало рисунків його батька з Євпаторії, зовсім невідомих. Обидва в розмові хотіли згадати життя Ю. Коссака, дуже буйне і цікаве, бо був час, що Ю. Коссак „żył pełną piersią i poznawał wszelkie rozkosze istnienia“. Наводжу тут автентичні слова п. Піскора, очевидно відомі п. Войцехові Коссакові з біографії батька Ю. Коссака:

„Gdy pani konsyljaszowa Michałowa Kossakowa wybrała się z własnej wioski Kniahinin nad Sanem w podróż do Krakowa, znajdowała się w dziewiątym miesiącu ciąży. W drodze uczuła bóle porodowe, przystanęła przeto w najbliższem miasteczku Wiśniczu i dn. 15. grudnia 1824 r. urodziła dużego i zdrowego chłopca. Wróciła potem pospiesznie do domu, aby czemprędzej ochrzcić syna w sąsiedniej unickiej cerkwi. „Nadaję ci imię Juljusza“ — powiedział do krzyczącego malca po rusku grecko-katolicki paroch“.

Далі п. Піскор стверджує, що Ю. Коссак знаменито говорив по українськи та що він у 1848. році брав участь разом з Дзедушицьким у відомому слов'янському з'їзді у Празі, де вони задеклярувались як русини.

Варто тут ствердити, що біографічні джерела про знаменитого мистця у польській літературі незвичайно бідні. Поза книжкою С. Віткевича, що вийшла на грані 900. років, нічого поважнішого нема, а в тій книзі біографія Ю. Коссака потрактована дуже побіжно. Так, що біографія Ю. Коссака ще чекає свого дослідника як з польської, так і з української сторони.

Українські джерела подають дуже цікаві моменти з життя Ю. Коссака. Відомо, що родина Коссаків походить з Дрогобиччини. Є вона старим українським родом і дуже розгалужена. Батько Ю. Коссака Михайло також українець і був по одним відомостям суддею, по другим — урядовцем суду в ріжних містах краю. Дядько Ю. Коссака Ілля, саме був ігуменом монастиря в Бучачі, тому Ю. Коссак там учився. З родини Коссаків по лінії братів батька Ю. Коссака вийшло багато українських інтелігентів, хочби розстріляний большевиками полковник Гриць Коссак, його брат Іван, або відомий актор Коссак та інші. Один з братів Юліяна Коссака оснував німецький рід Коссаків, а сам Юліян Коссак — польський рід. І нема тут нічого дивного. Український історик мистецтва М. Голубець подає, що Ю. Коссак виконав рисунок для Шевченківського концерту у Кракові у 1890. році; з інших джерел знаємо, що Ю. Коссак у Кракові зустрічався з українцями як українець і живо цікавився українським життям. Твори з українського життя займають дуже поважне місце у дорібку Ю. Коссака. З них кілька видруковано в „Історії української культури“ (Львів 1937) або окремими репродукціями. Один з кревних Юліяна Коссака у 1850. році, коли майже вся українська інтеліґенція в Галичині прийняла була за літературну мову так звану „старорущину“ — твердо стояв за народньою мовою.

Звертаю увагу моїм невідомим опонентам з „НУРТ“-у і „Слова Народового“, що у малярстві та взагалі з малярями зайво ставити справу руба про їх національне відчування та терен їх діяльности. Це окрема тема. Скажу лише, що такі польські мистці, як Семірадзький, Цьонглінський, Котарбінський і десятки інших мистців працювали переважно в російському терені. Ходовецький у Німеччині жив постійно, Ґалімський і Вжещ на українському терені і т. д. в безконечність. Чимало українських мистців працює сьогодні в польському терені, навіть на видатних становищах. Також одна малярка по національности полька збирає сьогодні славу для українського мистецтва на міжнародньому терені як мистець світової слави, без перебільшення. Жалую, що за браком місця і часу не можу ширше порушити цієї теми, що не відноситься безпосередньо до справи походження Ю. Коссака.

П. Ковжун.

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Понеділок, 20. травня 1889.

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ В ПАРИЖІ.

„На виставу до Парижа виїхала перед кількома днями родина Томащуків, подільських селян зпід Каменця. Селян закликав до Парижа дідич Т., що проживає у Парижі. Селяни засядуть у хати, які побудували на виставі з цілим зверхнім та внутрішнім улаштуванням. Родина Томащуків визначається і вродою і гарними селянськими одягами.“

„В ЛИСИНИЧАХ ПІДО ЛЬВОВОМ

кінчать будову нової церкви з твердого матеріялу. Тепер викінчують уже іконостас і престіл та швидко почнуть малярські роботи, які виконає львівський маляр-декоратор п. Діль. Церква вмістить до 1.000 осіб. Ціла будова коштуватиме до 12.000 зр. Посвячення церкви відбудеться імовірно на св. Петра і Павла.“

„НОВУ ЧИТАЛЬНЮ

основано цими днями в Новій Жучці, коло Садагори на Буковині. Головою читальні вибрано о. І. Гнідія, місцевого православного пароха, який щиро заходився коло оснування тієї читальні.“

„АРИТМОМЕТР

називається новий винахід, яким можна без найменшої особнотої уваги виконувати чотири аритметичні діяння й додавати до себе і найбільші суми. Перший аритмометр спровадила управа віденської залізниці. Бухгальтери й касієри могтимуть вигідно бавитися, аритмометр зробить за них їх роботу“.

З нових видань.

КАНТИ ІЗ ПОЧАЇВСЬКОГО БОГОГЛАСНИКА на мішаний і однородний хор зредагував та опрацював Михайло О. Гайворонський 1939 р. Вид. ОО. Василіян у Жовкві.

Збірка обіймає 19 кантів, 9 на мішаний і 10 на однородний хор, з яких тільки один, (Восклíкнімо) повторюється. З якого видання Поч. Богогласника користав автор, ми не мали змоги провірити. Ніяк не можна признати, щоб поетична та мельодійна тематика наших набожних кантів була цікава та багата своєю інвенцією. Зокрема їх мельодика з одностайною діятонікою в обемі дурового, рідко мольового пентахорду, найвище гексахорду, яка в собі уже інкорпорує і стеріотипну гармоніку, дуже мало допускає до голосу музичну інвенцію обробітника. Композитор М. Гайворонський, який в останньому часі чимраз глибше старається вдуматись у музичні можливости обробітки українських народніх пісень, старався і тут у міру можливости збогатити в муз. обробітці примітивну тональну основу — головно контрапунктичним переставлюванням голосів, а також імітацією тем — менше в чисто гармонічній суті, якої він не зважується модернізувати, щоб не змінити первісного обличчя. Але всеж збірка при великій недостачі у нас доброї церковної муз. популярної літератури з одного та при великому попиті на неї з другого боку повинна зробити в нашому культурному життю добру прислугу.

С. Л.

Кожний українець, кожна українка і кожна українська установа повинні вважати собі за національний обовязок і найбільшу честь належати до всенародного Т-ва Рідна Школа і мати членську виказку.

Дещо про походження Юліяна Коссака.

Від Ред.: Отсю замітку приніс нам пок. Павло Ковжун до редакції у четвер 11. травня п. р. і того самого дня ми її разом з ним прочитали. Таким робом це остання стаття передчасно померлого Мистця. Рукопис цієї статті передаємо приятелям Покійного з АНУМ для можливого використання її в посмертній монографії П. Ковжуна, яку вони підготовляють.

Львів, 11. V. 1939.

На початку цього року АНУМ випустила з друку монографію про Льва Геца з моєю супровідною статтею. У тій статті є коротенький нарис про українське галицьке малярство XIX. століття.

У тому нарисі я згадував, що у другій половині XIX ст. галицьке малярство стратило кілька потужних великого формату талантів у користь своїх сусідів, а з них головніші: баталіст Юліян Коссак, українець і вихованець українського манастиря в Бучачі та Михайло Любий, відомий під прізвищем Мункачія. Ці два мистці — це европейські мистецькі потуги свого часу, перший як польський мистець, другий як мадярський, що вийшли з гущ українського народу і до нього не повернулися.

Цей нарис передрукували у великодному числі „Українські Вісти" і на нього звернула увагу „полудневo-східня агенція пресова" та у своєму бюлетині „Нурт" ч. 17. за цей рік на ст. 657 і 658, передруковуючи частину статті, додає свої широкі завваги, що моє твердження невірне, бо, мовляв, подані факти про Коссака ні в якому разі не доказують, що він походить з українського роду.

Цю замітку з „Нурт-у" передрукувало львівське „Слово Народове", ч. 125 з 5. V. 1939, але вже з посмаком сензації, підкреслюючи товстим друком деякі, на думку тієї ґазети сенсаціональні місця, зовсім викривлюючи мою думку.

Тому, що ті замітки писали не фахові люди, а журналісти, які зовсім не орієнтуються у предметі та його суті і без потреби забирають голос про те, що скаже родина знаменитого мистця, коли довідається, що Юліян Коссак належав „жекомо" до українського народу — подам декілька дат та епізодів з життя цього блискучого майстра коня з достовірних польських та українських джерел.

Один з біографів Ю. Коссака, п. Александер Піскор, у „Вядомосьцях Літерацкіх" з 1936 року ч. 16 на стор. 6. і 7. подає дуже цікаві відомости з біографії мистця у статті під наголовком „Les bons vieux temps 1845". Власне п. А. Піскор відвідав сина Юліяна Коссака в його робітні у Варшаві, також відомого сучасного мистця Войцеха Коссака, з нагоди того, що п. Піскор привіз чимало рисунків його батька з Євуполя, зовсім невідомих. Обидва в розмові хотіли згадати життя Ю. Коссака, дуже буйне і цікаве, бо був час, що Ю. Коссак „żył pełną piersią i poznawał wszelkie rozkosze istnienia". Наводжу тут автентичні слова п. Піскора, очевидно відомі п. Войцехові Коссакові з біографії батька Ю. Коссака:

„Gdy pani konsyljaszowa Michałowa Kossakowa wybrała się z własnej wioski Kniahinin nad Sanem w podróż do Krakowa, znajdowała się w dziewiątym miesiącu ciąży. W drodze uczuła bóle porodowe, przystanęła przeto w najbliższem miasteczku Wiśniczu i dn. 15. grudnia 1824 r. urodziła dużego i zdrowego chłopca. Wróciła potem pospiesznie do domu, aby czemprędzej ochrzcić syna w sąsiedniej unickiej cerkwi. „Nadaję ci imię Juljusza" — powiedział do krzyczącego malca po rusku grecko-katolicki paroch".

Далі п. Піскор стверджує, що Ю. Коссак знаменито говорив по українськи та що він у 1848. році брав участь разом з Дзедушицьким у відомому славянському зїзді у Празі, де вони здеклярувались як русини.

Варто тут ствердити, що біографічні джерела про знаменитого мистця у польській літературі незвичайно бідні. Поза книжкою С. Віткевича, що вийшла на грані 900. років, нічого поважнішого нема, а в тій книзі біографія Ю. Коссака потрактована дуже побіжно. Так, що біографія Ю. Коссака ще чекає свого дослідника як з польської, так і з української сторони.

Українські джерела подають дуже цікаві моменти з життя Ю. Коссака. Відомо, що родина Коссаків походить з Дрогобиччини. Є вона старим українським родом і дуже розгалужена. Батько Ю. Коссака Михайло також українець і був по одним відомостям суддею, по другим — урядовцем суду в ріжних містах краю. Дядько Ю. Коссака Іларіон, саме був ігуменом монастиря в Бучачі, тому Ю. Коссак там учився. З родини Коссаків по лінії братів батька Ю. Коссака вийшло багато українських інтелігентів, хочби розстріляний большевиками полковник Гриць Коссак, його брат Іван, або відомий актор Коссак та інші. Один з братів Юліяна Коссака оснував німецький рід Коссаків, а сам Юліян Коссак — польський рід. І нема тут нічого дивного. Український історик мистецтва М. Голубець подає, що Ю. Коссак виконав рисунок для Шевченківського концерту у Кракові у 1890. році; з інших джерел знаємо, що Ю. Коссак у Кракові зустрічався з українцями як українець і живо цікавився українським життям. Твори з українського життя займають дуже поважне місце у дорібку Ю. Коссака. З них кілька видруковано в „Історії української культури" (Львів 1937) або окремими репродукціями. Один з кревних Юліяна Коссака у 1850. році, коли майже вся українська інтелігенція в Галичині прийняла була за літературну мову так звану „староруcщину" — твердо стояв за народньою мовою.

Звертаю увагу моїм невідомим опонентам з „НУРТ"-у і „Слова Народового", що у малярстві та взагалі з малярями зайво ставити справу руба про їх національне відчування та терен їх діяльности. Це окрема тема. Скажу лише, що такі польські мистці, як Семирадський, Цьонглінський, Котарбінський і десятки інших мистців працювали переважно в російському терені. Ходовецький у Німеччині жив постійно, Галімський і Вжещ на українському терені і т. д. в безконечність. Чимало українських мистців працює сьогодні в польському терені, навіть на видатних становищах. Також одна малярка по національности полька збирає сьогодні славу для українського мистецтва на міжнародньому терені як мистець світової слави, без перебільшення. Жалую, що зя браком місця і часу не можу ширше порушити цієї теми, що не відноситься безпосередньо до справи походження Ю. Коссака.

П. Ковжун.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Понеділок, 20. травня 1889.

УКРАЇНСЬКІ СЕЛЯНИ В ПАРИЖІ.

„На виставу до Парижа виїхала перед кількома днями родина Томащуків, подільських селян зпід Каменця. Селян закликав до Парижа дідич Т., що проживає у Парижі. Селяни засядуть у хати, які побудували на виставі з цілим зверхнім та внутрішнім укладженням. Родина Томащуків визначається і вродою і гарними селянськими одягами."

„В ЛИСИНИЧАХ ПІДО ЛЬВОВОМ

кінчать будову нової церкви з твердого матеріялу. Тепер викінчують уже іконостас і престіл та швидко почнуть малярські роботи, які виконає львівський маляр-декоратор п. Діль. Церква вмістить до 1.000 осіб. Ціла будова коштуватиме до 12.000 зр. Посвячення церкви відбудеться імовірно на св. Петра і Павла."

„НОВУ ЧИТАЛЬНЮ

основано цими днями в Новій Жучці, коло Садагори на Буковині. Головою читальні вибрано о. І. Гнідія, місцевого православного пароха, який щиро заходився коло оснування тієї читальні."

„АРИТМОМЕТР

називається новий винахід, яким можна без найменшої особистої уваги виконувати чотири аритметичні ділення й додавати до себе і найбільші суми. Перший аритмометр спровадила управа віденської залізниці. Бухгальтери й касієри могтимуть вигідно бавитися, аритмометр зробить за них їх рооботу".

З нових видань.

КАНТИ ІЗ ПОЧАЇВСЬКОГО БОГОГЛАСНИКА на мішаний і однородний хор зредагував та опрацював **Михайло О. Гайворонський** 1939 р. Вид. ОО. Василіян у Жовкві.

Збірка обіймає 19 кантів, 9 на мішаний і 10 на однородний хор, з яких тільки один, (Воскликнімо) повторюється. З якого видання Поч. Богогласника користав автор, ми не мали змоги провірити. Ніяк не можна признати, щоб поетична та мельодійна тематика наших набожних кантів була цікава та багата своєю інвенцією, Зокрема їх мельодика з одностайною діятонікою в обємі дурового, рідко мольового пентахорду, найвище гексахорду, яка в собі уже інкорпорує і стеріотипну гармоніку, дуже мало допускає до голосу музичну інвенцію обробітчика. Композитор М. Гайворонський, який в останньому часі чимраз глибше старається вдуматись у музичні можливости обробітки українських народніх пісень, старався і тут у міру можливости збогатити в муз. обробітці примітивну тональну основу — головно контрапунктичним переставлюванням голосів, а також імітацією тем — менше в чисто гармонічній суті, якої він не зважується модернізувати, щоб не змінити первісного обличчя. Але всеж збірка при великій недостачі у нас доброї церковної муз. популярної літератури з одного та при великому попиті на неї з другого боку повинна зробити в нашому культурному життю добру прислугу.

С. Л.

Кожний українець, кожна українка і кожна українська установа повинні вважати собі за національний обовязок і найбільшу честь належати до всенароднього Т-ва Рідна Школа і мати членську виказку.

Чому Фінляндія не підписала договору з Німеччиною?

ГЕЛЬСІНКИ, ПАТ. Політичні кола запевняють, що такі шведські аргументи переконали Фінляндію поставитись негативно до німецької пропозиції у справі договору про ненапад і невтральність: 1) відсутність німецької меншини в Фінляндії, 2) недостача спільного кордону з Німеччиною, 3) господарські домагання Німеччини, що на випадок війни утруднювалиб Фінляндії зберігти повну невтральність в буквальнім того слова значінні, 4) неохота заключувати якийнедуль договір з великодержавами, бо такий договір міг би утруднити скандинавському „бльокові зберігти невтральність. Хоч Фінляндія має вже договір про ненапад з СССР. не мусить заключувати подібний договір з Німеччиною, бо треба памятати, що фінляндсько-совітський договір підписано тоді, коли ще Фінляндія не належала до скандинавського „бльоку".

ЩО КАЖЕ ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ФІНЛЯНДІЇ.

ГЕЛЬСІНКИ, ПАТ. Тут оголошено такий офіційний комунікат: Фінляндський уряд у своїй відповіді німецькому урядові заявляє, беручи під увагу, що Фінляндія не почувається загрожена Німеччиною і стверджуючи з вдоволенням позитивне відношення Німеччини до невтральности, непорушности і незалежности Фінляндії — фінляндський уряд не вважає пропонованого договору потрібним. Тому уряди Фінляндії та Німеччини стримались від переведення в життя цього договору.

Данія годиться підписати договір з Німеччиною.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. З Копенгаги повідомляють: Премієр Данії Штавнінґ виголосив промову у Кольдінґ заявляючи, що Данія бажає жити мирно з усіма, зокрема зі сусідами. Премієр додав між іншим, що згода Данії на переговори у справі договору з Німеччиною не нарушить співпраці з нордійськими державами ні невтрального становища Данії.

ЩО КАЖЕ ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ.

КОПЕНГАГА, ПАТ. Данське міністерство закордонних справ оголосило такий комунікат: По предложенні данському урядові німецьким урядом пропозиції у справі договору про ненапад, дійшло між обома урядами до виміни поглядів на основі взаїмности, що скінчилася таким вислідом: данський уряд відповів на питання, що не почувається загроженим Німеччиною, годиться приступити до переговорів про схоплення приязних, сусідських взаємин у форму договору про ненапад, що буде висловом волі обох держав не вживати сили у взаїмних відносинах.

Велика „дефіляда перемоги" в Мадриді.

МАДРИД, ПАТ. В пятницю 19. ц. м. в 9. год. рано почалася в Мадриді „дефіляда перемоги", в якій взяло участь понад 100.000 вояків. Доми й вулиці Мадриду прибрані національними прапорами. З бальконів звисали дорогі дивани. На вулицях, якими машерували відділи війська, намагались на борзі затерти сліди недавніх боїв. На початку дефіляди випустили кілька тисяч поштових голубів, які рознесли до всіх частин Еспанії вістку про велике свято в Мадриді. Ген. Франко засів по середині трибун в окруженні членів уряду. Він дістав з рук ген. Варелі лавровий хрест св. Фердинанда — найвище відзначення в Еспанії. Дефіляді приглядалися члени дипльоматичного корпусу при уряді ген. Франка, між якими був теж французький амбасадор марш. Петен у військовім однострою. Похід почали італійські відділи, що їх кореспондент Райтера начислює на 10.000. Дефіляді приглядалися маси народу, що залягли хідники алеї ген. Франко (раніше Кастеляна), якою машерувало військо. Майже годину машерували відділи добровольців чужинців. В год. 11-ій появилися перші еспанські відділи, перед якими несли великий портрет ген. Франко. Одночасно над містом появилася ескадра літаків, що сформувались у слово „Франко" і перелетіла низько над почесною трибуною, в якій сидів ген. Франко. В дефіляді взяли участь численні повзи, панцирні самоходи, протилетунські гармати і т. д. Мадрид, вилюднений підчас домашньої війни, тепер переповнений масами населення, що напливли з провінцій. Кажуть, що в Мадриді є тепер коло 2 міліони населення.

РИМ, ПАТ. „Джіорнале д Італія" коментуючи факт, що дефіляду, в якій брало участь 300.000 осіб, почали італійські леґіоністи, вважає це спеціяльним виріжненням. Італійські леґіоністи оборонили переможно не лиш Еспанію, але також Італію завдавши удар большевизмові. Історія мусить оцінити значіння цієї перемоги, що врятувало европейську цивілізацію перед большевицькою катастрофою.

ВІДІЗД ІТАЛІЙСЬКИХ І НІМЕЦЬКИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ З ЕСПАНІЇ.

РИМ, ПАТ. В неділю відпливе з Неаполю до Кадиксу 5 кораблів, що заберуть 18.000 б. італійських комбатантів.

БЕРЛІН, ПАТ. В червні — запевняють в Берліні, — вернеться з Еспанії німецький леґіон, що його святочно привитають у столиці Німеччини

В Канаді заведуть загальну військову службу.

ЗА ЗБІЛЬШЕННЯМ ЕМІҐРАЦІЇ ДО КАНАДИ.

МОНТРЕАЛЬ, ПАТ. Посол парляменту в Отаві Гордон Шкот промовляючи в Монтреалі заявив, що збільшення еміґрації — на його думку — необхідне для поборення безробіття. Професійні союзи робітників, що виступають проти еміґрації, не здають собі справи, що причиною безробіття є радше недостача населення, ніж його надвишка. Нещастям Канади є, що на її території, що може примістити 25 до 50 міліонів населення, живе ледви 11 міліонів і тому залізниці та інші уладження приносять недобір.

Ґен. Ґрісбах промовляючи в Отаві заявив, що на випадок війни уряд буде примушений завести примусову загальну військову службу для молодих людей, замість набирати добровольців, з яких багато вступає до війська тому, що є бідний. Як Анґлія мусіла відступити від служби добровольців, таксамо Канада на випадок війни мусітиме зробити все і завести загальну військову службу. Ця заява одного з поважніших політиків і то кілька місяців перед виборами викликала велике враження

Німеччина домагається від Анґлії звороту чеського золота.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Дейлі Телеґраф" повідомляє: Директор департаменту німецького міністерства господарської відбудови Вольтат від кількох днів перебуває в Льондоні і веде переговори з представниками британського скарбу та анґлійського банку у справі поладнання домагань британських вірителів до б. Чехословаччини та звороту чехословацьких депозитів. „Дейлі Телеґраф" пише, що — на думку добре поінформованих кол — ці депозити доходять до 25 міліонів фунтів штерлінґів, з чого 15 міліонів у золоті. Представник Німеччини заявив, що Німеччина сплатить всі державні та самоуправні довги б. Чехословаччини, що їх вона затягнула в Анґлії.

Перед дальшими переговорами югославян. уряду з хорватами.

БІЛГОРОД, ПАТ. Щоденник „Політика" обговорює справу порозуміння з хорватами підкреслюючи, що хоч в останньому часі не було ніяких подій, булоб помилкою запевняти про стримання всякої активности і закинення порозуміння. Обі сторони мають волю порозумітися. На думку „Політики" перерва у справі здійснення порозуміння позволила вияснити деякі справи. Оптимізм, що панує в політичних колах Білгороду і Загребу, може проявитися у навязанні дальших розмов, що їх не вели вже від двох тижнів.

Перед засіданням сойму

ВАРШАВА, ПАТ. Найближче засідання сойму відбудеться у вівторок 23. ц. м. в год 11-ій передполуднем.

У пятницю 19. ц. м. соймова військова комісія приняла проект закону про військову школу головної інжинерії. Правнича комісія сенату приняла проект закону про організацію вязниць. Приняті поправки вводять засаду поступенного зменшення кар вязням, залежно від їх поправи, щоб зблизити їх до життя на волі. Комісія скреслила постанову про волосні арешти тому, щоб уряд зладив в найкоротшому часі окремий законопроект про волосні арешти.

Італійський міністр війни

ВИЇДЕ ДО НІМЕЧЧИНИ.

РИМ, ПАТ. Преса пише, що в літі ц. р. віцеміністр війни ґен. Паріяні виїде до Німеччини з ревізитою у звязку з приїздом до Італії ґен. Бравхіча. Підчас його побуту в Німеччині устійнять подробиці італійсько-німецького союзу, зокрема співпрацю обох генеральних штабів.

Швидка маневрова війна.

РИМ, ПАТ. „Трібуна" обговорюючи справу підписання італійсько-німецького політичного договору стверджує, що ця подія матиме велике значіння для европейської політики. „Трібуна" звертає увагу на останню промову в парляменті віцемін. Паріянія, який заявився за швидкою маневровою війною, що вимагатиме великих просторів. Італійська воєнна концепція зовсім суперечна з концепцією лінії Мажіно. Італійська армія докине до великої німецької армії 51 дивізій піхоти, 3 швидкі дивізії, 2 змоторизовані, 3 панцирні і 12 дивізій допоміжних військ. Крім того треба додати баталіони чорних сорочок.

Посол Злучених Держав у Канаді.

ОТТАВА, ПАТ. Д. Ропер вручив у пятницю 19. ц. м. королеві Юрієві VI. достовірну грамоту в характері посла Злучених Держав у Канаді. Це перший випадок, щоб у Канаді представник чужої держави передав достовірну грамоту анґлійському королеві.

По широкому світі.

В Берліні виконано два смертні присуди за зраду військових тайн. Під топором ката згинули: Еміль Зайдер і Мартин Ріхтер.

Німецький уряд повідомив В. Британію, що британське посольство у Празі не зможе користати по 25. цм. з екстериторіяльних прав.

Британський міністр Саймон заявив у парляменті, що Еспанія не висловила згоди у справі позички від Анґлії.

В арсеналі Вульвіч підчас вибуху гарматнього дула згинуло 7 осіб.

Анґлійська королівська пара приїде 8-го червня ц. р. до Вашинґтону.

Теперішня сесія анґлійського парляменту скінчивши 25-го травня, але вже 6-го червня палати знову почнуть працю, як це заповів премієр Чемберлен.

— Мін. Марковіч та італійський посол у Білгороді підписали договір у справі виконання земельної реформи в Далматії, що управильнює справу власности італійських громадян.

— У Кельн почалися переговори між делегаціями Югославії та Німеччини у справі економічних взаємин між обома державами.

— Підчас подорожі по східній Македонії і Тракії грецький король Юрій заїхав до одної з прикордонних місцевостей на території Туреччини, де його привитав ґубернатор і почесна чета турецького відділу.

— З Ню-Йорку віділхали до Польщі мін. Роман, віцемін. Бобковський та б. мін. Залеський.

— Британський амбасадор у Китаю Кларк Кер покинув Харбін і відлетів до Шангаю.

— Папа приняв на авдієнції італійського міністра освіти Боттая, з яким відбув довшу розмову.

— Словацький уряд звернувся до Ватикану, щоб він висловив згоду на призначення б. прем. К. Сідора словацьким послом при Апостольській Столиці.

— Б. король Зогу склав усю свою готівку в сумі 50 міліонів марок у турецьких банках.

Чому Фінляндія не підписала договору з Німеччиною?

ГЕЛЬСІНКИ, ПАТ. Політичні кола запевняють, що такі шведські аргументи переконали Фінляндію поставитись негативно до німецької пропозиції у справі договору про ненапад і невтральність: 1) відсутність німецької меншини в Фінляндії, 2) недостача спільного кордону з Німеччиною, 3) господарські домагання Німеччини, що на випадок війни утруднювалиб Фінляндії зберігти повну невтральність в буквальнім того слова значінні, 4) неохота заключувати якийнедудь договір з великодержавами, бо такий договір міг би утруднити скандинавському „бльокові зберігти невтральність. Хоч Фінляндія має вже договір про ненапад з СССР, не мусить заключувати подібний договір з Німеччиною, бо треба памятати, що фінляндсько-совітський договір підписано тоді, коли ще Фінляндія не належала до скандинавського „бльоку".

ЩО КАЖЕ ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ФІНЛЯНДІЇ.

ГЕЛЬСІНКИ, ПАТ. Тут оголошено такий офіційний комунікат: Фінляндський уряд у своїй відповіді німецькому урядові заявляє, беручи під увагу, що Фінляндія не почувається загрожена Німеччиною і стверджуючи з вдоволенням позитивне відношення Німеччини до невтральности, непорушности і незалежности Фінляндії — фінляньський уряд не вважає пропонованого договору потрібним. Тому уряди Фінляндії та Німеччини стрималися від переведення в життя цього договору.

Данія годиться підписати договір з Німеччиною.

СТОКГОЛЬМ, ПАТ. З Копенгаги повідомляють: Премієр Данії Штавнінг виголосив промову у Кольдінг заявляючи, що Данія бажає жити мирно з усіма, зокрема зі сусідами. Премієр додав між іншим, що згода Данії на переговори у справі договору з Німеччиною не нарушить співпраці з нордійськими державами ні невтрального становища Данії.

ЩО КАЖЕ ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ.

КОПЕНГАГА, ПАТ. Данське міністерство закордонних справ оголосило такий комунікат: По предложенні данському урядові німецьким урядом пропозиції у справі договору про ненапад, дійшло між обома урядами до виміни поглядів на основі взаїмности, що скінчилася таким вислідом: данський уряд відповів на питання, що не почувається загроженим Німеччиною, годиться приступити до переговорів про схоплення приязних, сусідських взаємин у форму договору про ненапад, що буде висловом волі обох держав не вживати сили у взаїмних відносинах.

Велика „дефіляда перемоги" в Мадриді.

МАДРИД, ПАТ. В пятницю 19. ц. м. в 9. год. рано почалася в Мадриді „дефіляда перемоги", в якій взяло участь понад 100.000 вояків. Доми й вулиці Мадриду прибрані національними прапорами. З бальконів звисали дорогі дивани. На вулицях, якими машерували відділи війська, намагались на борзі затерти сліди недавніх боїв. На початку дефіляди випустили кілька тисяч поштових голубів, які рознесли до всіх частин Еспанії вістку про велике свято в Мадриді. Ген. Франко засів по середині трибун в окруженні членів уряду. Він дістав з рук ген. Варелі лавровий хрест св. Фердинанда — найвище відзначення в Еспанії. Дефіляді приглядалися члени дипльоматичного корпусу при уряді ген. Франка, між якими був теж французький амбасадор марш. Петен у військовім однострою. Похід почали італійські відділи, що їх кореспондент Райтера вчислює на 10.000. Дефіляді приглядалися маси народу, що залягли хідники алеї ген. Франко (раніше Кастеляна), якою машерувало військо. Майже годину машерували відділи добровольців чужинців. В год. 11-ій появилися перші еспанські відділи, перед якими несли великий портрет ген. Франко. Одночасно над містом появилася ескадра літаків, що сформувались у слово „Франко" і перелетіла низько над почесною трибуною, в якій сидів ген. Франко. В дефіляді взяли участь численні повзи, панцирні самоходи, протилетунські гармати і т. д. Мадрид, вилюднений підчас домашньої війни, тепер переповнений масами населення, що напливли з провінцій. Кажуть, що в Мадриді є тепер коло 2 міліони населення.

РИМ, ПАТ. „Джіорнале д Італія" коментуючи факт, що дефіляду, в якій брало участь 300.000 осіб, почали італійські легіоністи, вважає це спеціяльним виріжненням. Італійські легіоністи оборонили переможно не лиш Еспанію, але також Італію завдавши удар большевизмові. **Історія мусить оцінити значіння цієї перемоги, що врятувало европейську цивілізацію перед большевицькою катастрофою.**

ВІДІЗД ІТАЛІЙСЬКИХ І НІМЕЦЬКИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ З ЕСПАНІЇ.

РИМ, ПАТ. В неділю відпливе з Неаполю до Кадиксу 5 кораблів, що заберуть 18.000 б. італійських комбатантів.

БЕРЛІН, ПАТ. В червні — запевняють в Берліні, — вернеться з Еспанії німецький легіон, що його святочно привитають у столиці Німеччини

В Канаді заведуть загальну військову службу.

ЗА ЗБІЛЬШЕННЯМ ЕМІГРАЦІЇ ДО КАНАДИ.

МОНТРЕАЛЬ, ПАТ. Посол парляменту в Отаві Гордон Шкот промовляючи в Монтреалі заявив, що збільшення еміграції — на його думку — необхідне для поборення безробіття. Професійні союзи робітників, що виступають проти еміграції, не здають собі справи, що причиною безробіття є радше недостача населення, ніж його надвишка. Нещастям Канади є, що на її території, що може примістити 25 до 50 міліонів населення, живе ледви 11 міліонів і тому залізниці та інші уладження приносять недобір.

Ген. Грісбах промовляючи в Отаві заявив, що на випадок війни уряд буде примушений завести примусову загальну військову службу для молодих людей, замість набирати добровольців, з яких багато вступає до війська тому, що є бідний. Як Англія мусіла відступити від служби добровольців, таксамо Канада на випадок війни мусітиме зробити все і завести загальну військову службу. Ця заява одного з поважніших політиків і то кілька місяців перед виборами викликала велике враження

—o—

Німеччина домагається від Англії звороту чеського золота.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Дейлі Телеграф" повідомляє: Директор департаменту німецького міністерства господарської відбудови Вольтат від кількох днів перебуває в Льондоні і веде переговори з представниками британського скарбу та англійського банку у справі поладнання домагань британських вірителів до б. Чехословаччини та звороту чехословацьких депозитів. „Дейлі Телеграф" пише, що — на думку добре поінформованих кол — ці депозити доходять до 25 міліонів фунтів штерлінгів, з чого 15 міліонів у золоті. Представник Німеччини заявив, що Німеччина сплатить всі державні та самоуправні довги б. Чехословаччини, що їх вона затягнула в Англії.

—o—

Перед дальшими переговорами югославян. уряду з хорватами.

БІЛГОРОД, ПАТ. Щоденник „Політика" обговорює справу порозуміння з хорватами підкреслюючи, що хоч в останньому часі не було ніяких подій, булоб помилкою запевняти про стримання всякої активности і занинення порозуміння. Обі сторони мають волю порозумітися. На думку „Політики" перерва у справі здійснення порозуміння позволила вияснити деякі справи. Оптимізм, що панує в політичних колах Білгороду і Загребу, може проявитися у навязанні дальших розмов, що їх не вели вже від двох тижнів.

Перед засіданням сойму

ВАРШАВА, ПАТ. Найближче засідання сойму відбудеться у вівторок 23. ц. м. в год. 11-ій передполуднем.

У пятницю 19. ц. м. соймова військова комісія приняла проект закону про військову школу головної інжинерії. Правнича комісія сенату приняла проект закону про організацію вязниць. Приняті поправки вводять засаду поступенного зменшення кар вязням, залежно від їх поправи, щоб зблизити їх до життя на волі. Комісія скреслила постанову про волосні арешти тому, щоб уряд зладив в найкоротшому часі окремий законопроект про волосні арешти.

Італійський міністр війни

ВИЇДЕ ДО НІМЕЧЧИНИ.

РИМ, ПАТ. Преса пише, що в літі ц. р. віцеміністр війни ген. Паріяні виїде до Німеччини з ревізитою у звязку з приїздом до Італії ген. Бравхіча. Підчас його побуту в Німеччині устійнять подробиці італійсько-німецького союзу, зокрема співпрацю обох генеральних штабів.

Швидка маневрова війна.

РИМ, ПАТ. „Трібуна" обговорюючи справу підписання італійсько-німецького політичного договору стверджує, що ця подія матиме велике значіння для европейської політики. „Трібуна" звертає увагу на останню промову в парляменті віцемін. Паріянія, який заявився за швидкою маневровою війною, що вимагатиме великих просторів. Італійська военна концепція зовсім суперечна з концепцією лінії Мажіно. Італійська армія докине до великої німецької армії 51 дивізій піхоти, 3 швидкі дивізії, 2 змоторизовані, 3 панцирні і 12 дивізій допоміжних військ. Крім того треба додати баталіони чорних сорочок.

—o—

Посол Злучених Держав у Канаді.

ОТТАВА, ПАТ. Д. Ропер вручив у пятницю 19. ц. м. королеві Юрієві VI. достовірну грамоту в характері посла Злучених Держав у Канаді. Це перший випадок, щоб у Канаді представник чужої держави передав достовірну грамоту англійському королеві.

—o—

По широкому світі.

В Берліні виконано два смертні присуди за зраду військових тайн. Під топором ката згинули: Еміль Зайдер і Мартин Ріхтер.

Німецький уряд повідомив В. Британію, що британське посольство у Празі не зможе користати по 25. цм. з екстериторіяльних прав.

Британський міністр Саймон заявив у парляменті, що Еспанія не висловила згоди у справі позички від Англії.

В арсеналі Вульвіч підчас вибуху гарматнього дула згинуло 7 осіб.

Англійська королівська пара приїде 8-го червня ц. р. до Вашингтону.

Теперішня сесія англійського парляменту скінчивши 25-го травня, але вже 6-го червня палати знову почнуть працю, як це заповів премієр Чемберлен.

— Мін. Марковіч та італійський посол у Білгороді підписали договір у справі виконання земельної реформи в Дальматії, що управильнює справу власности італійських громадян.

— У Кельн почалися переговори між делегаціями Югославії та Німеччини у справі економічних взаємин між обома державами.

— Підчас подорожі по східній Македонії і Тракії грецький король Юрій заїхав до одної з прикордонних місцевостей на території Туреччини, де його привитав губернатор і почесна чета турецького відділу.

— З Ню-Йорку відіхали до Польщі мін. Розман, віцемін. Бобковський та б. мін. Залеський.

— Британський амбасадор у Китаю Кларк Кер покинув Харбін і відлетів до Шангаю.

— Папа приняв на авдієнції італійського міністра освіти Боттая, з яким відбув довшу розмову.

— Словацький уряд звернувся до Ватикану, щоб він висловив згоду на призначення б. прем. К. Сідора словацьким послом при Апостольській Столиці.

— Б. король Зогу склав усю свою готівку в сумі 50 міліонів марок у турецьких банках.

Літературна сторінка

„Мойсей" Івана Франка по англійськи.

Moses. Poem by Ivan Franko. Translated from the Ukrainian by Waldimir Semenyna. With a biographical sketch of Ivan Franko by Stephen Shumeyko. 1938. Published by the United Ukrainian Organizations of the United States. New York.

Прийшла до нас із Ню Йорку книжечка на 94 сторінок; видана на доброму папері, пристойно, але як на наш смак і підхід до літературних видань — більш як політична брошура, ніж літературний твір, ще і приготовлений з пієтизмом для Івана Франка. Це переклад його „Мойсея", зроблений нашим земляком Іваном Семениною.

На таку спробу треба дивитися головно з громадського, а не літературного боку. В Америці маємо багато земляків, що вже там родилися і не знають рідної мови або не вживають її, не знаючи теж нічого про українську літературу. Все-ж вони почуваються українцями і цікавляться краєвим життям, часто жадні всіляких новин зпоза моря. Для них такий переклад як оцей має пропагандивне значіння — зміцнює їх патріотизм.

Якби взяти інтелігентів, що скінчили університет, ознайомлених з англійською літературою, то вони імовірно не були б захоплені „Мойсеем" у такому перекладі. Вони ствердили б передовсім, що ця поема так перекладена — перестаріла, холодна, занадто прозаїчна, з численними фразами добрими у публіцистиці, а не в поезії. Перекладач зараз у „Прольоґу" надибав труднощі у терцинах, які влекшив би собі тим, що середнього рядка не римує. Вже тут вражають занадто часто повторювані такі тяжкі абстрактні рими як „ґенерація", „акція", „фракція", „нація", „резиґнація"... Для тих, що знають англійську мову варт навести останні чотири рядки для прикладу:

Therefore accept this song, which, although cheerless,
Is full of faith — and frank although not pleasant;
A debt to your great future, though not tearless,
To your great genius this is my humble present.

Поетичний такт наказує оминати у поезії таких висловів як „тому" і „одначе", бо поезія ненавидить міркувань і доказів. А тут маємо аж два такі „одначе" посередині рядка, — що аж серце ріжуть. Такі фрази „**це є мій дар**" дуже далекі від поезії. Таксамо інші „сильні" місця Франкового „Мойсея" перекладені без відповідного пориву та оригінальности.

Це тільки доказ, що і в критиці, як в усій літературі, важне не виключно те, від яких абстрактних принципів хто виходить, а як їх розуміє, відчуває і який має письменницький хист.

Автобіографічна повість сестри авторки „Буреверхів"

Англійська письменниця Емілія Бронте (1818—1848), що залишила низку поезій і повість „Буреверхи" притьмарила славу своєї старшої сестри Шарльоти (1816—1855) за життя більше славної та більше плодовитої. Та коли „Буреверхи" стоять в англійській літературі самотнє як твір, що не належить до ніякого напрямку, ненаслідувальний, повісти Шарльоти Бронте починають своєрідний реалізм — малюнок сьогочасного життя за живими зразками людей та обставин.

Наші читачі дістануть у найближчих днях переклад найбільше характеристичної, колись дуже популярної повісти Шарльоти Бронте „Джейн Ер" (Ідеалістка). Дивним збігом обставин саме цього місяця появилась у польському перекладі інша її повість „Віет".*). Заголовок цієї повісти є вигаданою назвою французького міста. Шарльота Бронте описує в ній свої переживання з побуту у шкільному інституті у Брюссель, куди вона виїхала вивчити французьку мову і де якийсь час була вчителькою.

Це спомини англійської вчительки у французькому середовищі, зовсім чужому їй духом — релігією та звичаями. Вона як протестантка-пуританка не розуміє багатої пишноти католицької церкви, хоч находять на неї хвилини, коли вона шукає полекші в католицькій сповіді. У школі, де вона вчить, панує своєрідна система шпигунства, яку веде на власну руку „для добра установи", подружня пара директорів школи. Вони виконують свою роботу з такою ґрацією і таким щирим цинізмом, що на них не можна обурюватися, а навіть не можна в них відкрити моральних хиб. Геройка повісти Люсі Снов закохується в директорі, який відповідає на її почування тільки дружбою. Заздрощі його жінки директорки і роля молодого лікаря, що піклується школою, типи деяких учениць, учительок і старого духовника змальовані живо, як і вся дивна атмосфера старого міста разом з виховною установою.

Ця повість дуже подрібна, з мікроскопійною аналізою типів, людських почувань і середовища. Цікаве, що авторка вибрала на геройку негарну жінку, щоб протиставити її прикметам характеру бездушні красуні чи привабливі безумні голівки. Шарльота Бронте відтворила власний портрет із великою щирістю, без ілюзій щодо свого зверхнього вигляду та деяких неприємних рис своєї вдачі

М. Р.

*) Charlotte Bronte: Vilette. Powieść w 2 tomach. Wydawn. „Rój", str. 362 і 428.

—o—

Тяжке становище українських критиків у Совітах.

Ярослав Гординський: Літературна критика підсовітської України. Вид. Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук, 1939., ст. 126.

Проф. Ярослав Гординський з величезною затратою часу та енерґії переглянув усі видатніші твори українських совітських критиків і журнали, де вони вели дискусію про літературу, даючи прозорий інформаційний огляд: напрямків, гуртів і тих головних ідей за які неоден дослідник літератури попав там, де вже нема ні літератури ні критики. Така книжка насуває неодне питання, дуже далеке від нашої дійсности, хоч може неодин із нас поладнав його собі давно механічно, переконаний, що нема над чим і думати.

Становище совітських критиків незвичайно тяжке віддавна; вони мусіли рахуватися із владою, яка через державну партію виконувала контролю над поглядами робітників пера. Література має там закріпити здобутки революції, а мета всім відома з державних законів і резолюцій партії. Світогляд — зібраний у творах Маркса, Енґельса, Леніна, потім і Сталіна. Байдуже, чи є там що про підхід до спеціяльних літературних явищ, нпр. до любовної лірики; кожний уже сам мусить знайти собі спосіб, як користуватися методою історичного матеріялізму. Геґель зі своєю темною і вихилястою діялектикою одним подасть нитку, другим мотузок на шию.

Українські критики опинились у подвійно скрутному становищі. Національні елементи в літературі, навіть національні риси духовости признані історичним матеріялізмом, що досліджує дане середовище з усіма його своєрідними ознаками. Та як легко перейти межу від „національного" до „націоналістичного". Хвильовий запалився до ґенеральної дискусії: „Куди йти? З Европою, зі Заходом? З давниною? З революцією?" І дав почин до небувалого видовища: три-чотири роки часописи, пересічні читачі, партійці сваряться про те, якої треба нам літератури, з яким вітром, з якою течією, з яким прапором? Такий запал у літературних справах у Галичині неуявний. Проф. Гординський стаючи перед ним називає його „чи не одною з найважливіших подій, що їх знає історія української культури".

Мало хто з нас уміє сміливо відповісти на питання: яке становище він зайняв би в таких обставинах, де мусів би вибирати між працею за вказаним напрямом і... ніякою, з можливістю позного засуду. Треба подивляти живучість, меткість та інтеліґенцію совітських критиків, які вміли братися за чисто літературні теми, прикладаючи до них офіціяльну обовязкову мірку, цитуючи Маркса та державних володарів, а при цьому таки пророблюючи якусь критичну літературну роботу. Кілько там появилося за 20 років теоретичних статтей про засоби поетичної творчости, правила поетики, аналізи поодиноких творів і письменників, усяких критичних видань давніх авторів, коментарів до рідних і чужинних творів?! Чи можемо цій праці бодай приблизно протиставити щось, що відповідалоб численности та умовам галицького громадянства?

Легко відповісти, що вся праця совітської критики над літературою безвартна, бо вона ідеольоґічно фальшива. Та це буде відповідь тільки тих, які теж підходять до літератури з суспільно-політичною метою. Для них література стає тільки додатком до пропаґанди. Совітські критики, що справді засмакували дещо в соціольоґії та фільософії, вміли поширити вузькі доґматичні тези про те, що всі творчі явища можна звести до „економії" Вони розуміли велику ролю одиниці, бо сам Маркс у своїй полеміці з Фоербахом вказав на те, що нема більше обективної правди як ідеї одиниці, переведені в діло. У літературі ділами не є самі гасла, а твори. При всьому доґматизмі та партійництві совітської критики, можна в ній найти цінні зразки справжньої літературної оцінки та доброго естетичного смаку.

Хто відкрив Шова?

Великого письменника, кажуть, не відкриває ніхто, бо він здобуває собі читачів і критику власними творами. Річ тільки в тому: коли? Зараз, перед смертю, чи по своїй смерти. Бернард Шов належить до найбільше відомих сучасних письменників. А проте треба було довгих років, щоб його песи почали грати в Англії. Перші вистави його пес ішли у Відні. Їх переклав віденець д-р Зіґфрід Трелітч — перекладач збірних творів Шова на німецьку мову. Перші дві песи у „Бурґтеатрі" „Учень діявола" і „Кандіда" звернули увагу англійської критики щойно після їх успіху у Відні. Д-р Трелітч тепер 70-літній, перенісся тепер до Льондону, завдяки дружбі Шова. Цікаво, що Шов із вдячности для свого перекладача переклав тепер його песу на англійську мову

Літературна сторінка

„Мойсей“ Івана Франка по англійськи.

Moses. Poem by Ivan Franko. Translated from the Ukrainian by Waldimir Semenyna. With a biographical sketch of Ivan Franko by Stephen Shumeyko. 1938. Published by the United Ukrainian Organizations of the United States. New York.

Прийшла до нас із Ню Йорку книжечка на 94 сторінок; видана на доброму папері, пристойно, але як на наш смак і підхід до літературних видань — більш як політична брошура, ніж літературний твір, ще і приготовлений з пієтизмом для Івана Франка. Це переклад його „Мойсея“, зроблений нашим земляком Іваном Семениною.

На таку спробу треба дивитися головно з громадського, а не літературного боку. В Америці маємо багато земляків, що вже там родилися і не знають рідної мови або не вживають її, не знаючи теж нічого про українську літературу. Все-ж вони почуваються українцями і цікавляться краєвим життям, часто жадні всіляких новин зпоза моря. Для них такий переклад як оцей має пропагандивне значіння — зміцнює їх патріотизм.

Якби взяти інтелігентів, що скінчили університет, ознайомлених з англійською літературою, то вони імовірно не були б захоплені „Мойсеєм“ у такому перекладі. Вони ствердили б передовсім, що ця поема так перекладена — перестаріла, холодна, занадто прозаїчна, з численними фразами добрими у публіцистиці, а не в поезії. Перекладач зараз у „Прольоґу“ надибав труднощі у терцинах, які влекшив би собі тим, що середнього рядка не римує. Вже тут вражають занадто часто повторювані такі тяжкі абстрактні рими як „ґенерація“, „акція“, „фракція“, „нація“, „резиґнація“... Для тих, що знають англійську мову варт навести останні чотири рядки для прикладу:

> Therefore accept this song, which, although cheerless,
> Is full of faith — and frank although not pleasant;
> A debt to your great future, though not tearless,
> To your great genius this is my humble present.

Поетичний такт наказує оминати у поезії таких висловів як „тому“ і „одначе“, бо поезія ненавидить міркувань і доказів. А тут маємо аж два такі „одначе“ посередині рядка, — що аж серце ріжуть. Такі фрази **„це є мій дар“** дуже далекі від поезії. Таксамо інші „сильні“ місця Франкового „Мойсея“ перекладені без відповідного пориву та оригінальности.

Тяжке становище українських критиків у Совітах.

Ярослав Гординський: Літературна критика підсовітської України. Вид. Української Могилянсько-Мазепинської Академії Наук, 1939., ст. 126.

Проф. Ярослав Гординський з величезною затратою часу та енергії переглянув усі видатніші твори українських совітських критиків і журнали, де вони вели дискусію про літературу, даючи прозорий інформаційний огляд: напрямків, гуртів і тих головних ідей за які неодин дослідник літератури попав там, де вже нема ні літератури ні критики. Така книжка насуває неодне питання, дуже далеке від нашої дійсности, хоч може неодин із нас поладнав його собі давно механічно, переконаний, що нема над чим і думати.

Становище совітських критиків незвичайно тяжке віддавна; вони мусіли рахуватися із владою, яка через державну партію виконувала контролю над поглядами робітників пера. Література має там закріпити здобутки революції, а мета всім відома з державних законів і революцій партії. Світогляд — зібраний у творах Маркса, Енгельса, Леніна, потім і Сталіна. Байдуже, чи є там що про підхід до спеціяльних літературних явищ, нпр. до любовної лірики; кожний уже сам мусить знайти собі спосіб, як користуватися методою історичного матеріялізму. Геґель зі своєю темною і вихилястою діялектикою одним подасть нитку, другим мотузок на шию.

Українські критики опинились у подвійно скрутному становищі. Національні елементи в літературі, навіть національні риси духовости оправдані історичним матеріялізмом, що досліджує дане середовище з усіма його своєрідними ознаками. Та як легко перейти межу від „національного“ до „націоналістичного“. Хвильовий запалився до ґенеральної дискусії: „Куди йти? З Европою, зі Заходом? З давниною? З революцією?“ І дав почин до небувалого видовища: три-чотири роки часописи, пересічні читачі, партійці сваряться про те, якої треба нам літератури, з яким вітром, з якою течією, з яким прапором? Такий запал у літературних справах у Галичині неуявний. Проф. Гординський стаючи перед ним називає його „чи не одною з найважливіших подій, що їх знає історія української культури“.

Мало хто з нас уміє сміливо відповісти на питання: яке становище він зайняв би в таких обставинах, де мусів би вибирати між працею за вказаним напрямом і.., ніякою, з можливістю повного засуду. Треба подивляти живучість, меткість та інтеліґенцію совітських критиків, які вміли братися за чисто літературні теми, прикладаючи до них офіціяльну обовязкову мірку, цитуючи Маркса та державних володарів, а при цьому таки пророблюючи якусь критичну літературну роботу. Кілько там появилося за 20 років теоретичних статтей про засоби поетичної творчости, правила поетики, аналізи поодиноких творів і письменників, усяких критичних видань давніх авторів, коментарів до рідних і чужинних творів?! Чи можемо цій праці бодай приблизно протиставити щось, що відповідалоб численности та умовам галицького громадянства?

Легко відповісти, що вся праця совітської критики над літературою безвартна, бо вона ідеольоґічно фальшива. Та це буде відповідь тільки тих, які теж підходять до літератури з суспільно-політичною метою. Для них література стає тільки додатком до пропаґанди. Совітські критики, що справді засмакували дещо в соціольоґії та фільософії, вміли поширити вузькі доґматичні тези про те, що всі творчі явища можна звести до „економії“ Вони розуміли велику ролю одиниці, бо сам Маркс у своїй полеміці з Феєрбахом вказав на те, що нема більше обективної правди як ідеї одиниці, переведені в діло. У літературі ділами не є самі гасла, а твори. При всьому доґматизмі та партійництві совітської критики, можна в ній найти цінні зразки справжньої літературної оцінки та доброго естетичного смаку.

Це тільки доказ, що і в критиці, як в усій літературі, важне не виключно те, від яких абстрактних принципів хто виходить, а як їх розуміє, відчуває і який має письменницький хист.

Автобіографічна повість сестри авторки „Буреверхів“

Англійська письменниця Емілія Бронте (1818—1848), що залишила низку поезій і повість „Буреверхи“ притьмарила славу своєї старшої сестри Шарльоти (1816—1855) за життя більше славної та більше плодовитої. Та коли „Буреверхи“ стоять в англійській літературі самотно як твір, що не належить до ніякого напрямку, ненаслідувальний, повісти Шарльоти Бронте починають своєрідний реалізм — малюнок сьогочасного життя за живими зразками людей та обставин.

Наші читачі дістануть у найближчих днях переклад найбільше характеристичної, колись дуже популярної повісти Шарльоти Бронте „Джейн Ер“ (Ідеалістка). Дивним збігом обставин саме цього місяця появилась у польському перекладі інша її повість „Віет“.*). Заголовок цієї повісти є вигаданою назвою французького міста. Шарльота Бронте описує в ній свої переживання з побуту у шкільному інституті у Брюссель, куди вона виїхала вивчити французьку мову і де якийсь час була вчителькою.

Це спомини англійської вчительки у французькому середовищі, зовсім чужому їй духом — релігією та звичаями. Вона як протестантка-пуританка не розуміє багатої пишноти католицької церкви, хоч находять на неї хвилини, коли вона шукає полекші в католицькій сповіді. У школі, де вона вчить, панує своєрідна система шпигунства, яку веде на власну руку „для добра установи“, подружня пара директорів школи. Вони виконують свою роботу з такою грацією і таким щирим цинізмом, що на них не можна обурюватися, а навіть не можна в них відкрити моральних хиб. Геройка повісти Люсі Снов закохується в директорі, який відповідає на її почування тільки дружбою. Заздрощі його жінки директорки і роля молодого лікаря, що піклується школою, типи деяких учениць, учительок і старого духовника змальовані живо, як і вся дивна атмосфера старого міста разом з вихованою установою.

Ця повість дуже подрібна, з мікроскопійною аналізою типів, людських почувань і середовища. Цікаве, що авторка вибрала на геройку негарну жінку, щоб протиставити її прикметам характеру бездушні красуні чи приваблив безумні голівки. Шарльота Бронте відтворила власний портрет із великою щирістю, без ілюзій щодо свого зверхнього вигляду та деяких неприємних рис своєї вдачі м. р.

*) Charlotte Bronte: Vilette. Powieść w 2 tomach. Wydawn. „Rój“, str. 362 i 428.

—o—

Хто відкрив Шова?

Великого письменника, кажуть, не відкриває ніхто, бо він здобуває собі читачів і критику власними творами. Річ тільки в тому: коли? Зараз, перед смертю, чи по своїй смерти. Бернард Шов належить до найбільше відомих сучасних письменників. А проте треба було довгих років, щоб його песи почали грати в Анґлії. Перші вистави його пес ішли у Відні. Їх переклав віденець д-р Зіґфрід Трелітч — перекладач збірних творів Шова на німецьку мову. Перші дві песи у „Бурґтеатрі“ „Учень діявола“ і „Кандіда“ звернули увагу англійської критики щойно після їх успіху у Відні. Д-р Трелітч тепер 70-літній, перенісся тепер до Льондону, завдяки дружбі Шова. Цікаво, що Шов із вдячности для свого перекладача переклав тепер його песу на англійську мову

Сторінка без політики.

Там, де був колись королівський лябіринт.

Коли згадуємо Середземне Море і маневри фльоти на ньому, чи звичайні подорожі туристів нераз бачимо на ньому острів Крету, почувши, що він приваблює своєю красою і пишнотою очі мандрівників. Столиця острову Кандія, або Гераклеон є одним із найцікавіших міст Греції. Скрізь там находимо ще й досі сліди давньої старовини, як сильні венеціянські мури або стрункі мінарети. Бурхливі моря безупинно заливають побережжя і навіть у безхмарні дні нема тут ніколи повної тиші. Вулиці міста здебільша вузькі, брудні, повні пилюки, але романтичні. Двоколісні вози і погонячі ослів частіші тут, ніж авта. Доми ясні, скрізь відкриті базарні будки, поруч яких бігають брунатні купці. Головна вулиця веде від пристані стрімко до ринку, де посередині стоїть криниця, з чотирьома львами, нагадуючи Венецію. Модерні доми відбивають різким контрастом від вікових венеціянських мурів.

До палати Міноса.

Від Кандії веде 5 кільометровий шлях серед пилюки до королівської палати Міноса у Кноссос. Праворуч і ліворуч тягнуться довгі висохлі поля кукурудзи, а між ними стоять маслини, фігові дерева і вються довгі кущі винограду та всяких квітів. Перед очима ціле море квітів із трьох континетів. Вони тут свіжіші, більше барвисті ніж в іншому місті Греції. Місцями тягнуться аж до моря, зливаючися з його колірами. Тут у Кносос, англійський дослідник — Артур Еванс після довголітніх розшуків власними коштами розкопав величезні фундаменти палати зперед 2.000 років перед Христом. Каміння, що лежало в землі 5.000 років добули наверх, щоб відбудувати колишню палату. Еванс працював там від 1900 року і витратив 300.000 фунтів штерлінґів, за які він міг би вибудувати собі, якнайкращу палату у будьякому місті на світі. Інжиніри надали руїнам давній вигляд, начеб час їх не нарушив, а мистці зберігали розкопані зразки мистецтва. Сьогодні ці всі памятки старовини займають висоту 3 поверхів. Дерево, камінь і колюмни мають давній природний вигляд.

Лябіринт короля Міноса.

На розкопаних колірових фресках, червоних стінах і чорних колюмнах, ми бачимо картини, що вказують на давнє високо розвинене мистецтво, яким опікувалися тамошні володарі і яке нелегко було б нині наслідувати. З масивних і тяжких будівель промовляє теж дух суворого деспотизму і майже божеської пошани підданих для жорстоких володарів. Є всі дані на те, що довгі ходи зі світлиць, сходів, передсінків і дивних комор складалися на славний потайник короля Міноса, звідки ніхто, хто раз туди попав, не міг уже вийти. За подвірями тягнуться подвіря, за салями салі, у покручених напрямках, а далі всякі склади, чи скарбниці невідомого призначення. Знайдено тут лазнички з водопроводами, які вказують на те, що це були перші в історії людства того рода частини дому, доступні для людей щойно 1.000 років пізніше.

Найстарший театр у світі.

У 30 кільометрах від Кносос археольогічна комісія при французькому відділі в Атенах відкрила великі будівлі. Друга комісія італійська, що вела досі свої досліди на Фестос, віднайшла другу королівську палату. Перша з них згинула від землетрусу, другу зруйнували підчас війни. Між руїнами другої палати віднайшли численні памятки пізнішої культури з Мінос — грецькі, римські врешті візантійські. Коли розкинули румовища, то знайшли останки королівської палати і натрапили на величезні широкі сходи, що вели звідти до величезного театру з камінними сідалами. Він істнував між 2.000 і 1.580 років перед Христом і був найстаршим театром у світі. Культура 5.000 років проминула разом з її творцями, залишаючи тільки нечисленні будівлі, які можемо відтворити на підставі їх відламків. Тільки море, що сполікує береги цієї прегарної закутини, залишилося те саме і не втратило нічого зі своєї молодости і давньої краси.

Мужчини служницями.

Англійська преса звернула увагу на факт що з північних округ вугільного промислу тисячі молодих людей виїзджає до міст радо, щоб заступати служниці, виконуючи всі їх обовязки. Виявилося, що бюра посередництва праці, оголошують мужчин, як добрі „домашні служниці" і що половина з них дістає цю посаду. Цю ідею кинула перша жінка Леді Гедлем коли в багатих домах пані почали домагатися помочі для своїх служниць ще льокаїв, що володіючи більшою фізичною силою, вміли б робити і те саме, що дівчата.

—o—

Дрібні вістки.

Ляйонель Берімор один із найстарших голівудських артистів, скінчив цього місяця 60 років.

Його син Джон Берімор розводиться зі своєю четвертою жінкою.

Даґляс Фербенкс зробив дарунок нюйорській державній бібліотеці, що збирає фільми цілу свою колекцію німих фільм довжиною 60 міліонів метрів.

У Празі заборонили фільму „Гібральтар". Причина мала бути та, що коли в одній сцені на екрані замаяли англійські і французькі прапори, публика в салі встала і зачала співати Марселезу.

У Голівуді підготовляють фільму „Шлях на Рим", в якій ролю Ганібаля гратиме Клярк Гейбел, а Мирна Льой ролю жінки Сципіона. Буде це фільма на ту саму тему, яку недавно випустила у світ Італія з апотеозою Сціпіона.

У Москві підготовляють фільму присвячену геройському летунові Чекалову на підставі нової книжки Байдукова, що разом із ним зробив перелет до Америки.

—o—

Гумор.

ДОБРЕ ВИХОВАНИЙ.

Малий Іванчик дістає від своєї мами 10 сотиків і не дякує.

— Що ти маєш сказати? — питається мама. Синок мовчить.

— Як тобі не соромно! Чи ти не пригадуєш собі, що мама каже, коли дістає від тата гроші?

— Пригадую собі мамцю: „А більше не маєш?"

НА ІСПИТІ.

Професор хемії питаючи студента не може його напровадити на те, звідки взялася назва „морфія", що виводиться від „Морфея" — божка сну. Він хоче йому допомогти:

— Коли ви складете нині іспит, то в чиїх обіймах ви будете спати?

Студент червоніється і повертає голову до предсідника комісії. Предсідник не зрозумів і каже до професора:

— Пане професор, я гадаю, що може такі приватні справи залишимо на пізніше, по іспиті...

МОЛОДЕ ПОДРУЖЖЯ.

— Мій дорогий, що тобі зварити сьогодні на обід?

— Моя кохана, щонебудь, тільки не котлети, бо це моя улюблена страва.

ЩИРІСТЬ.

— Лізо, ми, як наречені, му... і сказати собі про всі свої прикмети і хиби. Я почину: я не пю, не курю, не граю в карти...

— Ну, добре, а тепер скажи хоч одну хибу.

— Часто говорю неправду.

Жінка з подвійним життям.

Англійські часописи оповідають про таку історію родини Барнес з Ліверпулю. Коли 14-літня донька Барнесів спитала раз свого батька, що сталося з її мамою, якої не бачить від кількох днів, вона почула, що мама лежить хвора у шпиталі. Батько не міг їй сказати правди. Пані Барнес була доброю матірю і зразковою господинею. Вона сама була скромна і дбала головно про свою родину. Її чоловік мав нічне заняття, любив її та цінив. Він не знав про те, що коли йшов на своє заняття, тоді вона клала діти спати і сама виходила на вулицю. Вона виїзджала на передмістя, перебувала у ріжних нічних льокалях і ніхто з її найближчих ні сусідів не догадувався цього. Одного дня виявилося, що вона була спільничкою банди злодіїв і переховувала в себе награблені предмети. За цю спілку дістала вона 6 місяців тяжкої вязниці.

Зі срібного екрану.

ДОХОДИ КОРОЛІВ ГОЛІВУДУ.

Кінові фірми в Голівуді залюбки подають до відома публики суми заробітків, які дістають деякі артисти, маючи на увазі головно їх рекляму. Публика любить бачити перед собою не тільки артистів з великим талантом, але і міліонерів. Та така реклама має теж свою погану сторінку. Американська преса почала в останньому часі обурюватися, що доходи кінових артистів і кінових підприємців були вищі від доходів людей на найбільш відповідальних становищах і тих, яких професія звязана з постійною небезпекою. Для своєї оборони кінопромисловці подали тепер вияснення, а саме, що загальні цифри не говорять нічо про величезні податки, які зменшують дану суму нераз до 78 прц. Так нпр. Шерль Темпель, що заробляє річно пів міліона долярів дістає на руку всього 100.000, а сам власник кінового підприємства дістає ледви 40 (?!) частину свого заробітку. Подібну кампанію проти надмірних гонорарів кінових підприємців і артистів повели теж і у Франції. На цю кампанію один із кінових артистів відповів просто і ясно, що якби артисти не були вартні таких великих грошей, то напевно ніхто їх їм не платив би. Одна фільма обїзджає цілий світ довкола і гонорарі за неї складаються з тих міліонів глядачів, що за неї платять.

Сторінка без політики.

Там, де був колись королівський лябіринт.

Коли згадуємо Середземне Море і маневри фльоти на ньому, чи звичайні подорожі туристів нераз бачимо на ньому острів Крету, почувши, що він приваблює своєю красою і пишнотою очі мандрівників. Столиця острову Кандія, або Гераклеон є одним із найцікавіших міст Греції. Скрізь там находимо ще й досі сліди давньої старовини, як сильні венеціянські мури або стрункі мінарети. Бурхливі моря безупинно заливають побережжя і навіть у безхмарні дні нема тут ніколи повної тиші. Вулиці міста здебільша вузькі, брудні, повні пилюки, але романтичні. Двоколісні вози і погоничі ослів частіші тут, ніж авта. Доми ясні, скрізь відкриті базарні будки, поруч яких бігають брунатні купці. Головна вулиця веде від пристані стрімко до ринку, де посередині стоїть криниця, з чотирьома львами, нагадуючи Венецію. Модерні доми відбивають різким контрастом від вікових венеціянських мурів.

До палати Міноса.

Від Кандії веде 5 кільометровий шлях серед пилюки до королівської палати Міноса у Кноссос. Праворуч і ліворуч тягнуться довгі висохлі поля кукурудзи, а між ними стоять маслини, фігові дерева і вються довгі кущі винограду та всяких квітів. Перед очима ціле море квітів із трьох континетів. Вони тут свіжіші, більше барвисті ніж в іншому місті Греції. Місцями тягнуться аж до моря, зливаючися з його колірами. Тут у Кносос, англійський дослідник — Артур Еванс після довголітніх розшуків власними коштами розкопав величезні фундаменти палати зперед 2.000 років перед Христом. Каміння, що лежало в землі 5.000 років добули наверх, щоб відбудувати колишню палату. Еванс працював там від 1900 року і витратив 300.000 фунтів штерлінгів, за які він міг би вибудувати собі, якнайкращу палату у будьякому місті на світі. Інжиніри надали руїнам давній вигляд, начеб час їх не нарушив, а мистці зберігали розкопані зразки мистецтва. Сьогодні ці всі памятки старовини займають висоту 3 поверхів. Дерево, камінь і колюмни мають давній природний вигляд.

Лябіринт короля Міноса.

На розкопаних коліровних фресках, червоних стінах і чорних колюмнах, ми бачимо картини, що вказують на давнє високо розвинене мистецтво, яким опікувалися тамошні володарі і яке нелегко було б нині наслідувати. З масивних і тяжких будівель промовляє теж дух суворого деспотизму і майже божеської пошани підданих для жорстоких володарів. Є всі дані на те, що довгі ходи зі світлиць, сходів, передсінків і дивних комор складалися на славний потайник короля Міноса, звідки ніхто, хто раз туди попав, не міг уже вийти. За подвірями тягнуться подвіря, за салями салі, у покручених напрямках, а далі всякі склади, чи скарбниці невідомого призначення. Знайдено тут лазнички з водопроводами, які вказують на те, що це були перші в історії людства того рода частини дому, доступні для людей щойно 1.000 років пізніше.

Найстарший театр у світі.

У 30 кільометрах від Кносос археольоґічна комісія при французькому відділі в Атенах відкрила великі будівлі. Друга комісія італійська, що вела досі свої досліди на Фестос, віднайшла другу королівську палату. Перша з них згинула від землетрусу, другу зруйнували підчас війни. Між руїнами другої палати віднайшли численні памятки пізнішої культури з Мінос — грецькі, римські врешті візантійські. Коли розкинули румовища, то знайшли останки королівської палати і натрапили на величезні широкі сходи, що вели зійти до величезного театру з камінними сідалами. Він істнував між 2.000 і 1.580 років перед Христом і був найстаршим театром у світі. Культура 5.000 років проминула разом з її творцями, залишаючи тільки нечисленні будівлі, які можемо відтворити на підставі їх відламків. Тільки море, що сполікує береги цієї прегарної закутини, залишилося те саме і не втратило нічого зі своєї молодости і давньої краси.

Мужчини служницями.

Англійська преса звернула увагу на факт що з північних округ вугільного промислу тисячі молодих людей виїзджає до міст радо, щоб заступати служниці, виконуючи всі їх обовязки. Виявилося, що бюра посередництва праці, оголошують мужчин, як добрі „домашні служниці" і що половина з них дістає цю посаду. Цю ідею кинула перша жінка Леді Гедлем коли в багатих домах пані почали домагатися помочі для своїх служниць ще льокаїв, що володіючи більшою фізичною силою, могли б робити і те саме, що дівчата.

—o—

Дрібні вістки.

Ляйонель Берімор один із найстарших голівудських артистів, скінчив цього місяця 60 років.

Його син Джон Берімор розводиться зі своєю четвертою жінкою.

Даґляс Фербенкс зробив дарунок нюйорській державній бібліотеці, що збирає фільми, цілу свою колекцію німих фільм довжиною 60 міліонів метрів.

У Празі заборонили фільму „Гібральтар". Причина мала бути та, що коли в одній сцені на екрані замаяли анґлійські і французькі прапори, публика в салі встала і зачала співати Марселезу.

У Голівуді підготовляють фільму „Шлях на Рим", в якій ролю Ганібаля ґратиме Кларк Гейбел, а Мирна Льой ролю жінки Сципіона. Буде це фільма на ту саму тему, яку недавно випустила у світ Італія з апотеозою Сципіона.

У Москві підготовляють фільму присвячену геройському летунові Чекалову на підставі нової книжки Байдукова, що разом із ним зробив перелет до Америки.

—o—

Гумор.

ДОБРЕ ВИХОВАНИЙ.

Малий Іванчик дістає від своєї мами 10 сотиків і не дякує.

— Що ти маєш сказати? — питається мама.

Синок мовчить.

— Як тобі не соромно! Чи ти не пригадуєш собі, що мама каже, коли дістає від тата гроші?

— Пригадую собі мамцю: „А більше не маєш?"

НА ІСПИТІ.

Професор хемії питаючи студента не може його напровадити на те, звідки взялася назва „морфій", що виводиться від „Морфея" — божка сну. Він хоче йому допомогти:

— Коли ви складете нині іспит, то в чиїх обіймах ви будете спати?

Студент червоніється і повертає голову до предсідника комісії. Предсідник не зрозумівши каже до професора:

— Пане професор, я гадаю, що може ті приватні справи залишимо на пізніше, по іспиті...

МОЛОДЕ ПОДРУЖЖЯ.

— Мій дорогий, що тобі зварити сьогодні на обід?

— Моя кохана, щонебудь, тільки не котлети, бо це моя улюблена страва.

ЩИРІСТЬ.

— Лізо, ми, як наречені, ми ... скажім собі про всі свої прикмети і хиби ... я не пю, не курю, не граю в карти...

— Ну, добре, а тепер скажи хоч одну хибу.

— Часто говорою неправду.

Жінка з подвійним життям.

Англійські часописи оповідають про таку історію родини Барнес з Ліверпулю. Коли 14-літня донька Барнесів спитала раз свого батька, що сталося з її мамою, якої не бачить від кількох днів, вона почула, що мама лежить хвора у шпиталі. Батько не міг їй сказати правди. Пані Барнес була доброю матірю і зразковою господинею. Вона сама була скромна і дбала головно про свою родину. Її чоловік мав нічне заняття, любив її та цінив. Він не знав про те, що коли йшов на своє заняття, тоді вона клала діти спати і сама виходила на вулицю. Вона виїзджала на передмістя, перебувала у ріжних нічних льокалях і ніхто з її найближчих ні сусідів не догадувався цього. Одного дня виявилося, що вона була спільничкою банди злодіїв і, переховувала в себе награблені предмети. За цю спілку дістала вона 6 місяців тяжкої вязниці.

Зі срібного екрану.

ДОХОДИ КОРОЛІВ ГОЛІВУДУ.

Кінові фірми в Голівуді залюбки подають до відома публики суми заробітків, які дістають деякі артисти, маючи на увазі головно їх рекляму. Публика любить бачити перед собою не тільки артистів з великим талантом, але і міліонерів. Та така рекляма має теж свою погану сторінку. Американська преса почала в останньому часі обурюватися, що доходи кінових артистів і кінових підприємців були вищі від доходів людей на найбільш відповідальних становищах і тих, яких професія звязана з постійною небезпекою. Для своєї оборони кінопромисловці подали тепер виєснення, а саме, що загальні цифри не говорять ніщо про величезні податки, які зменшують дану суму нераз до 78 прц. Так нпр. Шерль Темпель, що заробляє річно пів міліона долярів дістає на руку всього 100.000, а сам власник кінового підприємства дістає ледви 40 (?!) частину свого заробітку. Подібну кампанію проти надмірних гонорарів кінових підприємців і артистів повели теж і у Франції. На цю кампанію один із кінових артистів відповів просто і ясно, що якби артисти не були вартні таких великих грошей, то напевно ніхто їх їм не платив би. Одна фільма обїзджає цілий світ довкола і гонорарі за неї складаються з тих міліонів глядачів, що за неї платять.

Хто, як і де голосує у Львові.

I.

УКРАЇНСЬКІ ВИБОРЦІ!

Взиваємо Вас усіх взяти участь у голосуванні і звертаємо Вашу увагу на такі дуже важні речі:

1. В кожній окрузі, в якій допустили українську листу (а допустили в округах: II., VI., VIII., XI., XII., XIII., XV. і XX.), має українська листа ч. 2., з винятком округи VI., де українська листа має ч. 1.

2. ДО ГОЛОСУВАННЯ ЙДІТЬ У РАНІШНІХ ГОДИНАХ! Голосування відбувається від год. 9. рано до 21.

3. Кожний виборець голосує тільки особисто карткою до голосування, яку приносить зі собою. Голосування відбувається в той спосіб, що перед Виборчою Комісією подаєте наперед голосно і зрозуміло своє імя і прізвище та адресу, опісля вкладаєте картку до коперти, яку дістанете при столі. До коперти вкладайте тільки одну картку!

4. Картка до голосування мусить бути біла, її зміст може бути друкований або писаний ручно. Засадничо треба голосувати при помочі тих виборчих карток, що їх видасть Український Технічний Виборчий Комітет. Ці картки можна дістати в льокалі Технічного Виборчого Комітету, Львів, Пасаж Гавсмана 6/II. і в домівках Дільницевих Виборчих Комітетів.

5. Будьте карними українцями і не робіть ніяких поправок ані змін на картках голосування та не плямте їх, бо це може пошкодити українській листі!

6. Виборча Комісія може зажадати ствердження тожсамости особи виборця. Тому треба принести зі собою документ, що стверджував би тожсамість Вашої особи („довуд особісти", військова книжечка, метрика і т. п.). Вистачає також ствердження двох свідків, що мають зі собою особисті доводи. Тому найкраще йти до голосування малими гурτками, щоб один виборець міг бути свідком другому.

7. Колиб Вас не допустили з якихнебудь причин до голосування, а Ви були у списі виборців, повідомте про це негайно Технічний Виборчий Комітет (Пасаж Гавсмана 6/II).

Українки й Українці голосують тільки на українську листу!

II.

II. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У II. Виборчій Окрузі, що має 3 мандати, українська листа дістала ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Олена Шепарович, редакторка, 2. Августин Домбровський, упр. школи, 3. Григорій Пеліховський, купець, 4. Марія Терлецька, кравчиня, 5. Теодор Мусій, ем. упр. школи, 6. М-р Григорій Штохмал, адвокат.

VI. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У VI. Виборчій Окрузі, що має 4 мандати, українська листа має ч. 1.

Кандидатами на цій листі є: 1. о. Антін Каштанюк, 2. М-р Володислав Рижий, прив. урядовець, 3. Олена Брилинська, дружина промисловця, 4. Василь Манько, вчитель, 5. Михайло Стецьків, шевський майстер, 6. Мелянія Демцюх, дружина столяра, 7. Стефан Тарнавський, робітник, 8. Федір Воробець, прив. урядовець.

VIII. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У VIII. Виборчій Окрузі, що має 4 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Орест Радловський, дир. Центросоюзу, 2. Катерина Лотоцька, дружина емерита, 3. Петро Міляновський, прив. урядовець, 4. Любов Савойкова, дружина інжиніра, 5. Стефан Іваньо, прив. урядовець, 6. Василь Черник, робітник, 7. Петро Попадин, інкасент, 8. Григорій Коваль, шевський майстер.

XI. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У XI. Виборчій Окрузі, що має 3 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Інж. Любомир Савойка, директор „Достави", 2. Іван Луцишин, робітник, 3. Володимир Гусак, ем. професор, 4. Юліян Садовський, емер. упр. школи, 5. Василь Сеньчишин, робітник, 6. Антін Ладик, друкар.

XII. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У XII. Виборчій Окрузі, що має 4 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Михайло Таранько, редактор, 2. Дионізій Гординський, ем. почт. урядовець, 3. Іван Патерин, столяр, 4. Каролина Любомирович, власниця реальности, 5. Омелян Зубач, 6. залізничник, 6. Маріян Чучман, промисловець, 7. Микола Петрів, кафл. робітник.

XIII. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У XIII. Виборчій Окрузі, що має 4 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Евгенія Макарушкова, вдова, 2. Петро Мигович, прив. урядовець, 3. Семен Маґаляс, директор „Просвіти", 4. Микола Ластовецький, ем. гімн. проф., 5. Стефанія Фіґоль, вдова, 6. Іван Охримович, банковець, 7. Микола Трач, шевський майстер, 8. М-р Ярослав Шавяк, редактор.

XV. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У XV. Виборчій Окрузі, що має 3 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Іван Калитяк, власник реальности, 2. Антін Окпиш, директор, 3. Володимир Сенедяк, механік, 4. Григорій Дубас, емерит, 5. інж. Зенон Сасик, власник реальности, 6. Юрій Дицьо, власник реальности.

XX. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У XX. Виборчій Окрузі, що має 3 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. М-р Василь Жовнір, адвокат, 2. Володимир Боюлка, промисловець, 3. Іван Польовий, емерит, 4. Іван Мусій, друкар, 5. Володимир Мельник, прив. урядовець, 6. Йосиф Тимцьо, власник реальности.

III.

У вище наведених округах затверджено українські листи. Через брак місця не подаємо тут даних про ті виборчі округи, в яких українських лист не затверджено. Однак звертаємо увагу українських виборців тих округ, в яких не затверджено українських лист, що їх обовязком є піти також до голосування і віддати свій голос на кандидатів незатвердженої української листи. Повинні це зробити в тій цілі, щоб численністю українських голосів, відданих на кандидатів української незатвердженої листи, можна було усновувати виборчий протест, а також тому, щоб не допустити до зловживань і не дати нікому змоги віддавати за українських виборців голоси на інші листи. Бо є така можливість, що ріжні людці будуть старатися віддати голоси за тих громадян, які евентуально не пішли б до виборів.

Українські дільницеві виборчі комітети містяться:

Для I. округи в Пасажу Гавсмана ч. 6/II.

Для II., XII. і XIII. округи при вул. Зімоновича 2 (Редакція „Світу Дитини").

Для III., IV., XIV., XV., XVI., XVII. і XVIII. округи при площі св. Юра ч. 5 (домівка „Будучности").

Для VI. і VII. округи при вул. Бальоновій ч. 3.

Для VIII. округи: на Личакові — вул. Крупярська 12, на Знесінні — вул. Новознесінська 67, на Замарстинові — Замарстинівська 100.

Для IX., X. і XI. округи при вул. Крупярській ч. 12.

Для XIX. округи: на Левандівці — домівка читальні „Просвіти", для інших — площа св. Юра 5 (домівка „Будучности").

Для XX. округи: на Замарстинові — вул. Замарстинівська 100, на Клепарові — вул. Варшавська 40.

В льокалях тих комітетів, а також у Технічному Виборчому Комітеті в Пасажі Гавсмана 6/II. пов. кожний український виборець дістане картку до голосування.

Українські Виборці!

Сповніть совісно свій національний обовязок! Памятайте, що не сміє бракувати ані одного українського голосу!

Тому всі дня 21. травня ідемо до виборчих урн!

ТЕХНІЧНИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ

НОВИНКИ

21
ТРАВЕНЬ

НЕДІЛЯ

Ст. ст. 8. травня 1939.
6. Нед. Святих Отців. Івана Богос
Лат. 6. Нед. по Вел. Олени.
Сонце: схід — 3.31. захід — 19.11.
Місяць: схід — 6.14, захід — 22.05
Завтра: 22. травня. Понеділок.
Ст. ст. 9. травня 1939.
Перенесення мощей св. Миколи.
Лат. Юлії діви.
Сонце: схід: — 3.30, захід — 19.13.
Місяць: схід — 7.20, захід — 22.51.
Післязавтра: 23. травня. Вівторок.
Ст. ст. 10. травня 1939.
Симеона Зилота.
Лат. Дезидерія.
Сонце: схід — 3.28, захід — 19.14
Місяць: схід — 8.31, захід — 23.3.

—o—

— **Матуристи перемиської гімназії з року 1909!** Комітет пропонує товариський поматуральний зїзд на 8-го червня 1939 р., якщо зголоситься відповідна кількість Товаришів. Зголошення до 27-го травня на адресу: Ол. Козьоринський, адвокат, Перемишль, вул. Водна 10. За Комітет: Олекса Козьоринський, адвокат, д-р К. Воєвідка, лікар. —2

— **Концерт Т-ва „Львівський Боян"** відбудеться **в понеділок 22. травня ц. р.** у великій салі Т-ва ім. М. Лисенка. Початок в год. 20.15. У програмі твори українських композиторів у виконанні міш. і муж. хорів, сольоспіви, терцет. Білети в „Союзному Базарі" вул. Руська ч. 20, в ціні від 0.50—2 зол. —2

— **Пригадуємо,** що **Загальні Збори** кооп. „Гарма" відбудуться в суботу дня 20. ц. м. в год. 18. в домівці кооп. „Вогні" при вул. Листопада 23. (партер).

Хто, як і де голосує у Львові.

I.

УКРАЇНСЬКІ ВИБОРЦІ!

Взиваємо Вас усіх взяти участь у голосуванні і звертаємо Вашу увагу на такі дуже важні речі:

1. В кожній окрузі, в якій допустили українську листу (а допустили в округах: II., VI., VIII., XI., XII., XIII., XV. і XX.), має українська листа ч. 2., з винятком округи VI., де українська листа має ч. 1.

2. ДО ГОЛОСУВАННЯ ЙДІТЬ У РАНІШНІХ ГОДИНАХ! Голосування відбувається від год. 9. рано до 21.

3. Кожний виборець голосує тільки особисто карткою до голосування, яку приносить зі собою. Голосування відбувається в той спосіб, що перед Виборчою Комісією подаєте наперед голосно і зрозуміло своє імя і прізвище та адресу, опісля вкладаєте картку до коперти, яку дістанете при столі. До коперти вкладайте тільки одну картку!

4. Картка до голосування мусить бути біла, її зміст може бути друкований або писаний ручно. Засадничо треба голосувати при помочі тих виборчих карток, що їх видасть Український Технічний Виборчий Комітет. Ці картки можна дістати в льокалі Технічного Виборчого Комітету, Львів, Пасаж Гавсмана 6/II. і в домівках Дільницевих Виборчих Комітетів.

5. Будьте карними українцями і не робіть ніяких поправок ані змін на картках голосування та не плямте їх, бо це може пошкодити українській листі!

6. Виборча Комісія може зажадати ствердження тожсамости особи виборця. Тому треба принести зі собою документ, що стверджував би тожсамість Вашої особи („довуд особісти", військова книжечка, метрика і т. п.). Вистачає також ствердження двох свідків, що мають зі собою особисті доводи. Тому найкраще йти до голосування малими гуртками, щоб один виборець міг бути свідком другому.

7. Колиб Вас не допустили з якихнебудь причин до голосування, а Ви були у списі виборців, повідомте про це негайно Технічний Виборчий Комітет (Пасаж Гавсмана 6/II).

Українки й Українці голосують тільки на українську листу!

II.

II. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У II. Виборчій Окрузі, що має 3 мандати, українська листа дістала ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Олена Шепарович, редакторка, 2. Августин Домбровський, упр. школи, 3. Григорій Педіховський, купець, 4. Марія Терлецька, кравчиня, 5. Теодор Мусій, ем. упр. школи, 6. М-р Григорій Штохмал, адвокат.

VI. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У VI. Виборчій Окрузі, що має 4 мандати, українська листа має ч. 1.

Кандидатами на цій листі є: 1. о. Антін Каштанюк, 2. М-р Володислав Рижий, прив. урядовець, 3. Олена Брилинська, дружина промисловця, 4. Василь Манько, вчитель, 5. Михайло Стецьків, шевський майстер, 6. Мелянія Демцюх, дружина столяра, 7. Стефан Тарнавський, робітник, 8. Федір Воробець, прив. урядовець.

VIII. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У VIII. Виборчій Окрузі, що має 4 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Орест Радловський, дир. Центросоюзу, 2. Катерина Лотоцька, дружина емерита, 3. Петро Мілянович, прив. урядовець, 4. Любов Савойкова, дружина інжиніра, 5. Стефан Іваньо, прив. урядовець, 6. Василь Черник, робітник, 7. Петро Попадин, інкасент, 8. Григорій Коваль, шевський майстер.

XI. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У XI. Виборчій Окрузі, що має 3 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Інж. Любомир Савойка, директор „Достави", 2. Іван Луцишин, робітник, 3. Володимир Гусак, ем. професор, 4. Юліян Садовський, емер. упр. школи, 5. Василь Сеньчишин, робітник, 6. Антін Ладик, друкар.

XII. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У XII. Виборчій Окрузі, що має 4 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Михайло Таранько, редактор, 2. Дионізій Гординський, ем. почт. урядовець, 3. Іван Патерин, столяр, 4. Каролина Любомирович, власниця реальности, 5. Омелян Зубач, б. залізничник, 6. Маріян Чучман, промисловець, 7. Микола Петрів, кафл. робітник.

XIII. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У XIII. Виборчій Окрузі, що має 4 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Евгенія Макарушкова, вдова, 2. Петро Миговин, прив. урядовець, 3. Семен Магаляс, директор „Просвіти", 4. Микола Ластовецький, ем. гімн. проф., 5. Стефанія Фіголь, вдова, 6. Іван Охримович, банковець, 7. Микола Трач, шевський майстер, 8. М-р Ярослав Шавяк, редактор.

XV. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У XV. Виборчій Окрузі, що має 3 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. Іван Калитяк, власник реальности, 2. Антін Окпиш, директор, 3. Володимир Сенедяк, механік, 4. Григорій Дубас, емерит, 5. інж. Зенон Сасик, власник реальности, 6. Юрій Дицьо, власник реальности.

XX. ВИБОРЧА ОКРУГА:

У XX. Виборчій Окрузі, що має 3 мандати, українська листа має ч. 2.

Кандидатами на цій листі є: 1. М-р Василь Жовнір, адвокат, 2. Володимир Боюлка, промисловець, 3. Іван Польовий, емерит, 4. Іван Мусій, друкар, 5. Володимир Мельник, прив. урядовець, 6. Йосиф Тимцьо, власник реальности.

III.

Українські дільницеві виборчі комітети містяться:

Для II., XII. і XIII. округи при вул. Зімоаровича 2 (Редакція „Світу Дитини").

Для VI. округи при вул. Бальоновій ч. 3.

Для VIII. округи: на Личакові — вул. Крупярська 12, на Знесінні — вул. Новознесінська 67, на Замарстинові — Замарстинівська 100.

Для XX. округи: на Замарстинові — вул. Замарстинівська 100, на Клепарові — вул Варшавська 40.

В льокалях тих комітетів, а також у Технічному Виборчому Комітеті в Пасажі Гавсмана 6/II. пов. кожний український виборець дістане картку до голосування.

Українські Виборці!

Сповніть совісно свій національний обовязок! Памятайте, що не сміє бракувати ані одного українського голосу!

Тому всі дня 21. травня ідемо до виборчих урн!

ТЕХНІЧНИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ

НОВИНКИ

21
ТРАВЕНЬ

НЕДІЛЯ

Ст. ст. 8. травня 1939.
6. Нед. Святих Отців. Івана Богосл.
Лат. 6. Нед. по Вел. Олени.
Сонце: схід — 3.31. захід — 19.11.
Місяць: схід — 6.14, захід — 22.05
Завтра: 22. травня. Понеділок.
Ст. ст. 9. травня 1939.
Перенесення мощей св. Миколи.
Лат. Юлії діви.
Сонце: схід: — 3.30, захід — 19.13.
Місяць: схід — 7.20, захід — 22.51.
Післязавтра: 23. травня. Вівторок.
Ст. ст. 10. травня 1939.
Симеона Зилота.
Лат. Дезидерія.
Сонце: схід — 3.28, захід — 19.14.
Місяць: схід — 8.31, захід — 23.3.

—o—

— **Пригадуємо,** що Загальні Збори кооп. „Гарма" відбудуться в суботу дня 20. ц. м. в год. 18. в домівці кооп. „Вогні" при вул. Листопада 23. (партер).

— **В 20-літні роковини** смерти українського музичного діяча і композитора Остапа Нижанківського відправиться поминальна Панахида в суботу 20. травня 1939 в год. 7. ввечір у церкві св. Юра у Львові, на яку запрошують громадянство усі львівські музичні установи.

— **Шевченківські роковини Камянеччини.** Громадянство Камінки Стр. уладжує в неділю 21. ц. м. при співучасти директора музичної школи в Перемишлі п. Евгена Цегельського і піяністки п-і Божейко Святочний Концерт з нагоди 125-ліття народин Т. Шевченка. Улдженням концерту займається філія „Просвіти“ в Камінці Стр.

— **Трицятьліття шкіл СС. Василіянок у Станиславові.** У трицятьліття освітньо-виховної праці шкіл СС. Василіянок у Станиславові (давніше Прив. Учит. Семинарія та Школа Вправ, сьогодні Прив. Дівоча Гімназія, Гуман. Лицей, Вселюдна Школа та Курс Домашнього Господарства) відбудеться 4. червня ц. р. ювилейне свято з такою програмою: 1) Архиерейська Служба Божа (читана) в катедральній церкві в 9. год., 2) Товариські сходини в салях заведення в 11. год., 3) Відкриття вистави ручних робіт і рисунків учениць Всел. Школи і Гімназії та праць Курсу Дом. Господарства в салях заведення в 15. год., 4) Святочна академія в залі заведення в 19. год. Просимо всіх колишніх учениць заведення відгукнутися численною участю на цю свою ювилейну імпрезу. Адреса: Станиславів, Петра Скарги 17. — Комітет.

— **Можна купити протигазові маски.** В найближчих днях появляться у продажі протигазові маски. Ціна одної маски 15.75 зол. для членів ЛОПП та 17 зол. для всіх інших. Можна буде купити маску на 6 місячних рат, але тоді ціна буде 16 зол. для членів ЛОПП та 18 зол. для всіх інших. Крім цих ґумових протиґазових масок будуть у продажі провізоричні протиґазові маски в ціні 2.30 зол. Ці маски вшиті з з кількох верств флянелі з верствою активного вугля в середині. Така маска хоронить людину перед газом 4 а то й 5 годин, хочаб навіть у згущеному ґазі.

— **Сконфіскували парохіяльні печатки.** Пишуть нам: З кінцем березня ц. р. староство в Ланцуті сконфіскувало через поліцію парохіяльні українські печатки усіх гр.-кат. парохіяльних урядів у ланцутському повіті без ніякого письменного зарядження, звереного до згаданих урядів. Минають уже два місяці, але печаток і досі не звернули.

— **Покарали священика.** Пишуть нам з Перемишлян: Дня 10. ц. м. засудило повітове староство в Перемишлянах о. Ір. Вігоринського в Уневі за те, що він дня 23. квітня „відбув нелеґальні збори з дітьми“. Староство засудило його на 100 зол. кари з невідкличною заміною на 30 днів арешту. У свому відклику засуджений навів, що ті збори були зовсім правні, бо від 1938 р. істнує при монастирі оо. Студитів в Уневі т. зв. круціята, тобто лицарство Христове, поручене всім епископатам Польщі і ведене також по вселюдних школах. Отже це були сходини круціяти. Побачимо, як на цю справу задивлятиметься окружний суд у Бережанах.

— **Україніка у французькій пресі.** „Тан“ з 25. квітня помістив статтю Жака Барду, де він порушує і українську справу. „Л 'Ентрасіжан“ у числі з 27. квітня видрукував репортаж Жана Дюмере про Угорщину. Автор обраховує населення сьогоднішньої Угорщини на 10 міліонів, з яких півтора міліона припадає на Рутенію (!?). „Парі-Міді“ з 3. травня видрукував статтю М. Гореля про українські справи. Тижневик „Маріян“ приніс фотографію скрипача Єгуди Менухима, батько якого є „малоросом“, а мати грузинкою. Дивно, як деякі жиди люблять себе називати покійною нині назвою — „малорос“. Французька критика відмічає гарну обстанову в пєсі відомого приятеля українців п. Пере-Шапюї „Покійний Пан Пік“, що йде тепер у Парижі в „Театр де з' Ар“. Ця обстанова виконана знаним малярем-українцем Миколою Кричевським. **Е. Д.**

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі вигри: 15.000 зол. на ч. 87851; 10.000 зол. на ч. 2915 76813; 5.000 зол. на ч. 29359 78337 111345 14879; 2.000 5.000 зол. на ч. 29359 78337 111345 14879; 2.500 зол. на ч. 12015 21665 21110 30961 46902 68560 69623 60120 66963 73298 79941 82068 88107 94324 103708 136545 137776; 2.000 зол. на ч. 2438 3488 6496 9922 11222 36421 39584 50735 37067 77725 78815 70807 85138 90415 100382 124358 121802 136979 158919; 1.000 зол. на ч. 10840 13856 10678 14137 34527 35529 35087 46978 48260 56171 59919 77780 74923 92259 96508 102736 104033 107766 106589 114246 118119 122288 123128 127586 130982 130399 135130 136990 144897 147638 152039 163583 164617.

— **В Польщі не висвітлюватимуть німецьких фільм.** Управа „Союзу Польських Власників Кінотеатрів“ заборонила всім своїм членам висвітлювати фільми німецької продукції або з німецькою мовою. Як причину управа подала те, що німецькі власники кінотеатрів не дотримали умови і на 51 німецьких фільм висвітлених у Польщі, набули тільки 7 польських фільм, а висвітлили тільки одну.

— **Арештували залізничого злодія.** Недавно у міжнародньому швидкому поїзді Львів—Букарешт румунська громадянка Марія Прокопеску що їхала з Німеччини до Румунії, впала жертвою грабунку. Бандит прийшов як залізничний контрольор і підчас буцімто контролі валізок і торбинки, вкрав шнур перел і ножик, оправлений в золото. Поліції вдалося зловити того „контрольора“ — це відомий залізничий злодій Станислав Швадрон зі Станиславова. Вкрадені у М. Прокопеску речі від нього відібрали.

— **Львівська хроніка.** Поліція арештувала Юрія Мацюка під замітом систематичної крадежі будівельних матеріялів зі складу заліза при вул. Личаківській. — Івана Партику, без місця замешкання арештували під замітом крадежі гардероби в бараку при вул. Обмінського. — Мотоциклїст Степан Чарнецький наїхав на таксівку Івана Панчишина з Левандівки та ушкодив лівий болотник. — До загального шпиталю привезли Ігнатія Швама, який протяв собі ліву руку, вибивши шибу у своїм власнім мешканню. — Маріянові Цеслякові вкрав хтось на вулиці Сикстуській вічне перо вартости 25 зол. із кишені маринарки. — Параскевія Шік повідомила поліцію, що 16. ц. м. вийшла з хати її 16-літня дочка Михайлина й досі не вернулася. — Якийсь злодій вкрав Данилові Голякові зі шафи, яка стояла в готелі „Імперіяль“ касетку з готівкою 650 зол. та убранням вартости 100 зол.

— **Краєва хроніка.** В Крупську, пов. Жидачів, 2-літній Осип Андрусів, залишений без опіки впав до глибокої ями з водою і затонув. Проти батьків ведуть слідство за те, що вони залишили дитину без догляду. — В Мартинові Старім, пов. Рогатин, якийсь невідомий справник пробив ножем два коні, що паслися на луці над Дністром. Не зважаючи на негайний рятунок, коні згинули. Імовірно зробив це хтось із пімсти. Поліція веде слідство. — У станиславівській лічниці помер м-р Давид Ґрос, син землевласника з Межигіря, пов. Бучач унаслідок ран, що їх завдали йому бандити підчас грабункового нападу.

— **Таємний влом до кооп. „Злука“ у Стронятині.** Пишуть нам: У ночі з понеділка на вівторок, з 15. на 16. ц. м. невідомі вломики дісталися до кооп. „Злука“ у Стронятині, пов. Львів, де забрали споживчі товари на суму до 400 зол. Вартівники оповідають про той влом ось що: Коло 12. год. вночі пятьох невідомих бандитів, озброєних у кріси і револьвери, стероризували трьох нічних вартівників: Івана Шульгана, Степана Штерпака і Михайла Цісуна, наказуючи їм покластися лицем до землі біля кооперативного дому. Щойно тоді вони почали добуватися до крамниці. Одначе тому, що сильно окуті бляхою двері і крати при вікнах не подавалися під ударами грабіжників, вони почали пробивати мур у двох місцях. По півгодинній „роботі“ появилася в мурі (45-ка) діра так, що нею бандити могли вже пролізти до середини крамниці. Ввесь час вони почувалися зовсім безпечні, бо зловили преспокійно спершу трьох вартівників мов баранів, опісля ще й четвертого вартівника Петра Кадикала, який пізніше переходив біля кооперативного дому. Йому то відібрали грабіжники лиш електричну лямпочку і теж наказали положитися лицем до землі, побіч інших вартівників. Вартівники зізнають, що пролежали лицем до землі коло півтора години і чули, як грабіжники розмовляли польською та українською мовою. Дивно тільки, що з поблизьких хат ніхто не вибіг на відгомін ударів до стіни, на крики грабіжників, які підсвистували собі під носом ріжні пісні. Тільки один молодий селянин, Семен Хомяк оповідає, що чув якісь крики вночі, вийшов навіть із хати на двір, але міркував, що це вартівники гомонять, бо чув свисти, пісні і тому вернувся преспокійно до хати. Дійсну вартість вкрадених товарів, що були, на щастя, обезпечені від влому, устійнить щойно ревізор РСУК-у. Цілий цей влом (третій із черги в останніх трьох роках) виглядає дуже таємничо. Передовсім дивно виглядає „поведінка“ вартівників, що вони „не спали“, лиш „вартували“, та важко пояснити собі, чому то злодії зловили преспокійно четвертого вартівника Петра Кадикала. Невже він не чув стукоту при вибиванні діри в мурі? Адже, як він прийшов під кооперативний дім, грабіжники вже розбивали мур у стіні! Ще дивніше, що грабіжники відобрали йому підчас особистої ревізії електричну лямпочку, а залишили револьвер — як кажуть інші вартівники, — що його зрештою він має право носити, бо має дозвіл на зброю. Дивне теж, що він ні не стріляв, ні не кричав і що саме той влом трапився якраз тоді, коли він був на варті. Хтож це такий Петро Кадикало? Його минуле не дуже то відоме, бо він не зі Стронятина, лиш із Батятич коло Камінки Струмілової. Відоме тільки те, що заки він пристав до бідної зарібниці у Стронятині, працював як двірський слуга. Оженившися, заложив собі по якомусь часі приватну крамницю, щоб конкурувати з кооперативною. Крім того він має шинок і розпиває село. Далі заложив собі приватну молочарню, теж для конкуренції з кооперативною Районовою Молочарнею у Стронятині. Звідки він бере гроші на ці свої „інтереси“ невідомо. Відомо лиш, що два роки тому зявилася в селі Стронятині поліція з Жовтанець, пов. Жовква, перевела в його хаті та в кількох його спільників у селі „основну“ ревізію, що тревала два дні, і тоді знайшла багато річей, що їх покрали злодії з Колодна, Колоденця і Жовтанець у доокоиличних селах. Тоді теж поліція арештувала Петра Кадикала, але він вийшов уже по кількох днях на волю і преспокійно ходить собі до нині. За те не впав йому навіть волос із голови і ще до нині нема за це розправи. Невже ще не скінчене слідство в цій „справі“? Дивне теж, що він має далі дозвіл на зброю, носить зі собою револьвер і поводиться в селі дуже самовпевнено. Хіба поліція зі станиці в Жидятичах, пов. Львів знає про ці „ревелиційні“ вислідки згаданої ревізії в Петра Кадикала? Варт теж згадати, що в останніх роках, зокрема минулої зими, не було дня, щоб невідомі

— **В 20-літні роковини** смерти українського музичного діяча і композитора **Остапа Нижанківського** відправиться **поминальна Панахида** в суботу 20. травня 1939 в год. 7. ввечір у церкві св. Юра у Львові, на яку запрошують громадянство усі львівські музичні установи.

— **Шевченківські роковини Камянеччини.** Громадянство Камінки Стр. уладжує в неділю 21. ц. м. при співучасти директора музичної школи в Перемишлі п. Евгена Цегельського і піяністки п-і Божейко Святочний Концерт з нагоди 125-ліття народин Т. Шевченка. Уладженням концерту займається філія „Просвіти“ в Камінці Стр.

— **Трицятьліття шкіл СС. Василіянок у Станиславові.** У трицятьліття освітньо-виховної праці шкіл СС. Василіянок у Станиславові (давніше Прив. Учит. Семинарія та Школа Вправ, сьогодні Прив. Дівоча Гімназія, Гуман. Ліцей, Вселюдна Школа та Курс Домашнього Господарства) відбудеться 4. червня ц. р. ювилейне свято з такою програмою: 1) Архиєрейська Служба Божа (читана) в катедральній церкві в 9. год., 2) Товариські сходини в салях заведення в 11. год., 3) Відкриття вистави ручних робіт і рисунків учениць Всел. Школи і Гімназії та праць Курсу Дом. Господарства в салях заведення в 15. год., 4) Святочна академія в авлі заведення в 19. год. Просимо всіх колишніх учениць заведення відгукнутися численною участю на цю свою ювилейну імпрезу. Адреса: Станиславів, Петра Скарги 17. — **Комітет.**

— **Можна купити протиґазові маски.** В найближчих днях появляться у продажі протиґазові маски. Ціна одної маски 15.75 зол. для членів ЛОПП та 17 зол. для всіх інших. Можна буде купити маску на 6 місячних рат, але тоді ціна буде 16 зол. для членів ЛОПП та 18 зол. для всіх інших. Крім цих гумових протиґазових масок будуть у продажі провізоричні протиґазові маски в ціні 2.90 зол. Ці маски зшиті з з кількох верств фланелі з верствою активного вугля в середині. Така маска хоронить людину перед ґазом 4 а то й 5 годин, хочби навіть у згущеному ґазі.

— **Сконфіскували парохіяльні печатки.** Пишуть нам: З кінцем березня ц. р. старостов в Ланцуті сконфіскувало через поліцію парохіяльні українські печатки усіх гр.-кат. парохіяльних урядів у ланцутському повіті без ніякого письменного зарядження, звереного до згаданих урядів. Минають уже два місяці, але печаток і досі не звернули.

— **Покарали священника.** Пишуть нам з Перемишлян: Дня 10. ц. м. засудило повітове староство в Перемишлянах о. Ір. Вігоринського в Уневі за те, що він дня 23. квітня „відбув нелегальні збори з дітьми“. Староство засудило його на 100 зол. кари з невідкличною заміною на 30 днів арешту. У своєму відклику засуджений навів, що ті збори були зовсім правні, бо від 1938 р. істнує при монастирі оо. Студитів в Уневі т. зв. круціята, тобто лицарство Христове, поручене всім епископатам Польщі і ведене також по вселюдних школах. Отже це були сходини круціяти. Побачимо, як на цю справу задивлятиметься окружний суд у Бережанах.

— **Україніка у французькій пресі.** „Тан“ з 25. квітня помістив статтю Жака Барду, де він порушує і українську справу. „Л 'Ентрасіжан“ у числі з 27. квітня видрукував репортаж Жана Дюмере про Угорщину. Автор обраховує населення сьогоднішньої Угорщини на 10 міліонів, з яких півтора міліона припадає на Рутенію (!?). „Парі-Міді“ з 3. травня видрукував статтю М. Гореля про українські справи. Тижневик „Маріян“ приніс фотографію скрипача Єгуди Менухима, батько якого є „малоросом“, а мати грузинкою. Дивно, як деякі жиди люблять себе називати покійною нині назвою — „малорос“. Французька критика відмічає гарну обстанову в песі відомого приятеля українців п. Пере-Шапюї „Покійний Пан Пік“, що йде тепер у Парижі в „Театр де з' Ар“. Ця обстанова виконана знаним малярем-українцем Миколою Кричевським. **Е. Д.**

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі вигри: 15.000 зол. на ч. 87851; 10.000 зол. на ч. 2915 76813; 5.000 зол. на ч. 29359 78337 111345 14879; 2.000 3.000 зол. на ч. 29359 78337 111345 14879; 2.500 зол. на ч. 12015 21665 21110 30961 46902 68560 69623 60120 66963 73298 79941 82068 88107 94324 103708 136545 137776; 2.000 зол. на ч. 2438 3488 6496 9922 11222 36421 39584 50735 37067 77725 78815 70807 85138 90415 100382 124358 121802 136979 158919; 1.000 зол. на ч. 10840 13856 10678 14137 34527 35529 35087 46978 48260 56171 59919 77780 74923 92259 96508 102736 104033 107766 106589 114246 118119 122288 123128 127586 130982 130399 135130 136990 144897 147638 152039 163583 164617.

— **В Польщі не висвітлюватимуть німецьких фільм.** Управа „Союзу Польських Власників Кінотеатрів“ заборонила всім своїм членам висвітлювати фільми німецької продукції або з німецькою мовою. Як причину управа подала те, що німецькі власники кінотеатрів не дотримали умови і на 51 німецьких фільм висвітлених у Польщі, набули тільки 7 польських фільм, а висвітлили тільки одну.

— **Арештували залізничого злодія.** Недавно у міжнародньому швидкому поїзді Львів—Букарешт румунська громадянка Марія Прокопеску що їхала з Німеччини до Румунії, впала жертвою грабунку. Бандит прийшов як залізничний контрольор і підчас буцімто контролі валізок і торбинки, вкрав шнур перел і ножик, оправлений в золото. Поліції вдалося зловити того „контрольора“ — це відомий залізничий злодій Станислав Швадрон зі Станиславова. Вкрадені у М. Прокопеску речі від нього відібрали.

— **Львівська хроніка.** Поліця арештувала Юрія Мацюка під замітом систематичної крадежі будівельних матеріялів зі складу заліза при вул. Личаківській. — Івана Партику, без місця замешкання арештували під замітом крадежі ґардероби в бараку при вул. Обмінського. — Мотоциклїст Степан Чарнецький наїхав на таксівку Івана Панчишина з Левандівки та ушкодив лівий болотник. — До загального шпиталю привезли Ігнатія Швама, який протяв собі ліву руку, вибивши шибу у своїм власнім мешканню. — Маріянові Цеслякові вкрав хтось на вулиці Сикстуській вічне перо вартости 25 зол. із кишені маринарки. — Параскевія Шік повідомила поліцію, що 16. ц. м. вийшла з хати її 16-літня дочка Михайлина й досі не вернулася. — Якийсь злодій вкрав Данилові Голякові зі шафи, яка стояла в готелі „Імперіяль“ касетку з готівкою 650 зол. та убранням вартости 100 зол.

— **Краєва хроніка.** В Крупську, пов. Жидачів, 2-літній Осип Андрусів, залишений без опіки впав до глибокої ями з водою і затонув. Проти батьків ведуть слідство за те, що вони залишили дитину без догляду. — В Мартинові Старім,

пов. Рогатин, якийсь невідомий справник пробив ножем два коні, що паслися на луці над Дністром. Не зважаючи на негайний рятунок, коні згинули. Імовірно зробив це хтось із пімсти. Поліція веде слідство. — У станиславівській лічниці помер м-р Давид Ґрос, син землевласника з Межигіря, пов. Бучач унаслідок ран, що їх завдали йому бандити підчас грабункового нападу.

— **Таємний влом до кооп. „Злука“ у Стронятині.** Пишуть нам: У ночі з понеділка на вівторок, з 15. на 16. ц. м. невідомі вломники дісталися до кооп. „Злука“ у Стронятині, пов. Львів, де забрали споживчі товари на суму до 400 зол. Вартівники оповідають про той влом ось що: Коло 12. год. вночі пятьох невідомих бандитів, озброєних у кріси і револьвери, стероризували трьох нічних вартівників: Івана Шульгана, Степана Штерпака і Михайла Цісуна, наказуючи їм покластися лицем до землі біля кооперативного дому. Щойно тоді вони почали добуватися до крамниці. Одначе тому, що сильно окуті бляхою двері і крати при вікнах не подавалися під ударами грабіжників, вони почали пробивати мур у двох місцях. По півгодинній „роботі“ появилася в мурі (45-ка) діра так, що нею бандити могли вже пролізти до середини крамниці. Ввесь час вони почувалися зовсім безпечні, бо зловили преспокійно спершу трьох вартівників мов баранів, опісля ще й четвертого вартівника Петра Кадикала, який пізніше переходив біля кооперативного дому. Йому то відібрали грабіжники лиш електричну лямпочку і теж наказали положитися лицем до землі, побіч інших вартівників. Вартівники зізнають, що пролежали лицем до землі коло півтора години і чули, як грабіжники розмовляли польською та українською мовою. Дивно тільки, що з поблизьких хат ніхто не вибіг на відгомін ударів до стіни, на крики грабіжників, які підсвистували собі під носом ріжні пісні. Тільки один молодий селянин, Семен Хомяк, оповідає, що чув якісь крики вночі, вийшов навіть із хати на двір, але міркував, що це вартівники гомонять, бо чув свисти, пісні і тому вернувся преспокійно до хати. Дійсну вартість вкрадених товарів, що були, на щастя, обезпечені від вломи, устійнить щойно ревізор РСУК-у. Цілий цей влом (третій із черги в останніх трьох роках) виглядає дуже таємничо. Передовсім дивно виглядає „поведінка“ вартівників, що вони „не спали“, лиш „вартували“, та важко пояснити собі, чому то злодії зловили преспокійно четвертого вартівника Петра Кадикала. Невже він не чув стукоту при вибиванні діри в мурі? Адже, як він прийшов під кооперативний дім, грабіжники вже розбивали мур у стіні! Ще дивніше, що грабіжники відобрали йому підчас особистої ревізії електричну лямпочку, а залишили револьвер — як кажуть інші вартівники, — що його зрештою він має право носити, бо має дозвіл на зброю. Дивне теж, що він ні не стріляв, ні не кричав і що саме той влом трапився якраз тоді, коли він був на варті. Хтож це такий Петро Кадикало? Його минуле не дуже то відоме, бо він не зі Стронятина, лиш із Батятич коло Камінки Струмілової. Відоме тільки те, що заки він пристав до бідної зарібниці у Стронятині, працював як двірський слуга. Оженившися, заложив собі по якомусь часі приватну крамницю, щоб конкурувати з кооперативною. Крім того він має шинок і розпиває село. Далі заложив собі приватну молочарню, теж для конкуренції з кооперативною Районовою Молочарнею у Стронятині. Звідки він бере гроші на ці свої „інтереси“ невідомо. Відомо лиш, що два роки тому зявилася в селі Стронятині поліція з Жовтанець, пов. Жовква, перевела в його хаті та в кількох його спільників у селі „основну“ ревізію, що тревала два дні, і тоді знайшла багато річей, що їх покрали злодії з Колодна, Колоденця і Жовтанець у дооколичних селах. Тоді теж поліція арештувала Петра Кадикала, але він вийшов уже по кількох днях на волю і преспокійно ходить собі до нині. За те не впав йому навіть волос із голови і ще до нині нема за це розправи. Невже ще не скінчене слідство в цій „справі“? Дивне теж, що він має далі дозвіл на зброю, носить зі собою револьвер і поводиться в селі дуже самовпевнено. Хіба поліція зі станиці в Жидятичах, пов. Львів знає про ці „ревеляційні“ вислїди вигаданої ревізії в Петра Кадикала? Варт теж згадати, що в останніх роках, зокрема минулої зими, не було дня, щоб невідомі злодії

ке обікрали якогось селянина у Стронятині. Тому на селян напав блідий страх перед вломами. Хоч вони навіть берегли свого скромного дорібку і не спали по ночах, не могли зловити ні одного злодія, бо вони стріляли до селян і преспокійно відходили собі, навіть не втікаючи. Тому „таємним вломом" до кооп. „Злука" у Стронятині повинна поцікавитися прокуратура у Львові. Адже на стіні кооперативного дому грабіжники напевне залишили якісь відтиски рук і може якісь інші річеві докази. Може тепер вкінці вдасться викрити владі підчас енергійного слідства добре зорганізовану злодійську ватагу, що безкарно грабить селян у Стронятині й цілій околиці.

— Смерть хлопчини під обвалом землі. В селі Барлогів біля Лодзі бавилося кількох хлопців у долі, з якого фіри брали пісок і шутер. Раптом одна стіна обсунулася і засипала 14-літнього Йосифа Роговського. Не зважаючи на негайну ритункову акцію, хлопчина вдушився під ввалами піску.

— Малярські старшини у Гдині. 17. ц. м. вечором приїхала до Гдині на 2-денний побут 14-особова прогулька старшин малярської академії гонведів у Будапешті. Прогульку веде командант академії полк. Карло Берегфі. Мадяри оглянули місто й воєнну пристань. По двох днях мадяри покинуть Гдиню.

— Тримав хору тещу у стайні. 86-літня Марія Полячик із Рокіцін (Підгале) упала так нещасливо, що сильно потовклася на цілому тілі. Тому, що вона не мала власного дому, звернулася за допомогою до свого зятя Франціска Чищоня. Зять, який ненавидів тещу за те, що не подарувала йому свого часу грунту, тільки продала комусь, щоб роздобути гроші на життя, умістив її у стайні. А щоб вона не могла пошукати собі кращого приміщення серед сусідів, Чищонь привязав тещу на мотузку до стовпа. В таких жахливих умовинах Полячикова перебула 4 дні і щойно смерть визволила нещасну старушку від мук. Немилосерний зять залишив трупа тещі на гної і щойно на інтервенцію суспільного опікуна переніс його до хати. Про цілу подію довідалася поліція, яка повідомила з черги прокураторський уряд. Суд засудив Чищоня на півтора року вязниці.

— Велика залізнича катастрофа під Данціґом. 18. ц. м. трапилася в Данціґу к. год. 7. рано велика залізнича катастрофа. Поспішний поїзд Варшава—Данціґ Ґдиня—Гель, який не затримується на території Вільного Міста, минувши головний двірець Данціґу, вискочив у віддалі 300 м. за стаційними будинками з рейок. Наслідки катастрофи були жахливі: рейки позривані і знищені на просторі к. 300 м., льокомотива, тендер і перший вагон розбиті, інших 8 возів та спальний віз Кука вивернулися та накопичилися на собі. Важко ранений був у катастрофі машиніст Павло Лучай із Лясковиць, якого в безнадійному стані відвезли до лічниці. Серед вугляного пилу, який висипався з тендеру, знайшли одну руку машиніста. Важко поранився теж помічник машиніста Вільчек. На щастя ніхто з пасажирів не зазнав тяжчих ран, хоч поїзд був переповнений. Рух поїздів у Данціґу стримали. Причина катастрофи покищо невідома. Її устійнить щойно окрема міністеріяльна комісія, яка приїде з Варшави. АТЕ подає, що катастрофу спричинив машиніст, який минаючи перекладниці вів поїзд за швидко. Із подорожних були ранені: Станислава й Лев Вонсовські з Варшави та Рузвельт із Ґдині.

— „Рожа Смерти". Нюйорська поліція арештувала Рожу Каріну, відому під прізвищем „Рожа Смерти". Вона стояла у проводі ватаги отруйників у Филядельфії. Була заміжна 5 разів, три рази повдовіла. Двох мужів „Рожі Смерти" залишилося при житті тільки тому, що не погодилися підписати асекураційної поліси.

— Смерть 120-літнього вожда індіян. З Монтреалу повідомляють, що у Фирс Смис умер вожд індіян з племени Чіппава. Вік вожда не означений докладно, але 90-літні старики кажуть, що як вони були малими дітьми, то вожд був уже коло 30-літнім мужчиною. На цій підставі рахують, що померлий вожд мав коло 120 літ.

— Землетруси. Із місцевости Декасвіль у середущій Франції, прийшли до Парижа вістки, що в четвер 18. ц. м. в год. 5.05 рано в околиці тамошніх копалень запримічено землетрус. У згаданій місцевости хиталися меблі й домашня обстанова в мешканнях. Землетрус ушкодив поважно кілька домів. Землетрус тривав кілька секунд. Геольоги здогадуються, що осередок землетрусу знаходився в горах Убрак. — Сильний землетрус навістив теж архіпеляґ Соломона (Мелянезія). Землетрус знищив кілька осель та спричинив доволі великі матеріяльні шкоди.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ВІДГУКИ ДНЯ.

Шануймо нерви.

Живемо в вирі подій, вісток та домислів і навіть не запримічуємо змін, які відбуваються довкола нас і в нас самих. Так як не бачимо що дня нових зморшків у себе, чи в тих, що з ними часто стрічаємось.

А тимчасом які великі зміни поробив час!

Не кажу про стан посідання, про ординацію, цензуру чи матеріяльні засоби. Це все легко доглянути порівнявши статистику, спис послів чи радних, річники преси і риночні ціни.

Але, чи не запримічуєте, які ми всі стали нервові?!

Чогонебудь стають люди один проти одного, вдивляються хвилину в себе очима душегубів, затискають останки зубів, бліднуть ще більше як були і — розходяться, часом з прикрим словом, або й зовсім без слова.

Чогонебудь почне від вас бокувати чоловік, якому ви нічого не зробили. Ясно, що тоді бокуєте і ви, а за тиждень готова фама:

— Ви не знаєте? Вони розсварені на смерть! Я сам бачив як удавали, що себе не бачать.

Один мій знайомий сказав найліпшій приятельці своєї жінки:

— Стефа казала, що ви дуже рідко миєте шию.

Зробив це на ліпший чи на гірший жарт, а вийшло Бог зна що. Пані пів року з собою не балакали, виминали себе на вулиці і не бачили в товаристві. Бо ображена приятелька переказала його жінці, щоб менше пльоткувала по Галичині, Волині і загалом по цей бік рижської лінії.

Нині не тяжко за такий запит:

— Вибачте, ви маєте щось проти мене?

— Чому?!

— Якось так дивно на мене дивитесь. Я це запримітив і нині і колись тут...

Це ще не найгірша форма зденервування. Чоловік бодай змісця інтерпелює чоловіка, а цей може з місця вияснити помилку.

Але коли сховає своє враження в найглибшу кишеню душі, тоді вияснення прийде за рік, або й зовсім не прийде.

А хочби нераз і прийшло не буде так пізно, то одначе вже за пізно. Уявно покривджений скаже щось на тамтого і його вже дійсно скривдить. Тоді дійсно скривджений і собі не пожалує чогось на уявно скривдженого і вкінці оба є дійсно покривджені, а ще дійсніше обиджені.

Минули ті часи, що кожної днини приносили слова:

— Є, не роблю з цього квестії. Був може поденервований. Зрештою при найближчій нагоді спитаю його сам.

Пригадую собі перед війною був я свідком одної сцени при вісті.

Старший, поважний громадянин до старшого і також поважного громадянина сказав так:

— Вам свині пасти, а не віста грати.

— Я собі, пане-дію, це категорично випрошую.

— А я собі випрошую таку гру!

Хвилину сиділи надуті як сичі і навіть карт у руки не брали. Потім злісним рухом вхопили карти, потім офіціяльним тоном почали ліцитувати, потім задоволено пришпилили противників, а скінчивши гру радісно погратулювали собі

— Не штука, скаже хтось, — колись при вісті, нині при бріджу. Це зовсім інша пара ходаків.

Не уявляю собі нині при бріджу такої мирної полагоди після подібної заяви щодо зміни професії свого партнера.

Кажуть у світі, що тепер іде між державами боротьба на нерви: хто довше витримає.

Коли б ми нині входили в гру — напевно програли б!

Галактіон Чіпка.

Зі судової салі.

ПРИСУДИ НА СВЯЩЕННИКІВ У РАДЕХІВЩИНІ.

Дня 11. і 12. травня ц. р. відбулися в Радехові на виїздній сесії окружного суду в Золочеві три розправи проти наших гр.-кат. священників.

О. Микола Данилюк, парох Миколаєва, потягнений до карної відповідальности до ч. II. К. 49/39 окружного суду в Золочеві за провину зі ст. 287 § 1 к. к. за те, що в метрикальній книзі уродин змінив родове назвище „Пальковскі" на „Пальковський". — Присуд: **8 місяців вязниці з припиненням кари на 5 літ.**

О. Остап Бородайко, парох Дмитрова, потягнений до відповідальности за провину зі ст. 286 § 1 к. к. за те, що під загрозою че повінчати Василя Федорчака спонукав його відступити від наміру змінити обряд з гр.-кат. на римо-кат. — Присуд: **6 місяців вязниці з припиненням кари на 5 літ.**

О. Ярослав Мурович, парох Нестанич, потягнений до відповідальности до ч. II. К. 184/39 за провину зі ст. 287 § 1 к. к. за те, що ведучи метрикальні книги, вписав у метрикі уродження назвищ кільканацятьох уроджених, даючи закінчення замість „скі" — „ський" і замість „цкі" — „цький". — Присуд: **півтора року вязниці без припинення кари.**

Всіх трьох боронив адвокат д-р Ярослав Селезінка.

ЗА МЕТРИКИ В ЯСЕЛЬЩИНІ.

Перед окружним судом у Яслі відбулися карні розправи проти оо. **Мих. Цолпи** з Ванівки, **Миколи Заяця** з Поляни і **Н. Горчицького** з Ліщин, яких обвинувачували зі ст. 286 1 пар. к. к. У висліді суд **увільнив від вини й кари о. М. Цолпу** (боронив д-р Гр. Ничка з Фриштака), **о. М. Заяця засудили на 6 місяців вязниці з припиненням на 3 роки** (боронив адв. д-р Мендис з Ясла), **а справу о. Н. Горчицького суд відложив** для переведення доказів (боронив д-р Вілюш з Ясла).

В найближчому часі відбудуться перед тим самим судом чергові розправи проти гр.-кат. священників, обвинувачених у метрикальних справах.

СПІРТОВА АФЕРА ПЕРЕД СУДОМ.

У пятницю почалася перед львівським Окружним Судом розправа проти службовиків спіртової рафінерії на Богданівці, обвинувачених за те, що привласнювали собі спірт у пляшках і потім по нижчих цінах продавали на власний рахунок, чим спричинили рафінерії шкоду більше як на 1000 золотих. На лаві обвинувачених засіли: Лев Кнопф, Жигмонт Охс, Йосип Вайзер, інж. Рудольф Ружицька, Шулим Дрікс та Абрагам Тененбавм. Крім цього відповідають перед судом: Яків Фаерман, Абрагам Арбайт, Симон Шуман, Ангель Нуссенбавм, Геся Дрікс, Самуель Вальдбавм, Герман Талес, Петро Турок, Елеазара Харак, Ернестина Харак і Берта Охс, обвинувачені за те, що від обвинувачених за крадіж спірту службовиків рафінерії купували спірт, приймали до перепродажі, переховували і самі продавали.

Розправу, яка потриває три дні, веде віцепрезидент Окружного Суду судля Міхалевський, обвинувачує прокуратор д-р Чеми́ринський. Боронить 10 адвокатів.

не обікрали якогось селянина у Стронятині. Тому на селян напав блідий страх перед злодіями. Хоч вони навіть берегли свого скромного дорібку і не спали по ночах, не могли зловити ні одного злодія, бо вони стріляли до селян і преспокійно відходили собі, навіть не втікаючи. Тому „таємним вломом" до кооп. „Злука" у Стронятині повинна поцікавитися прокуратура у Львові. Адже на стіні кооперативного дому грабіжники напевне залишили якісь відтиски рук і може якісь інші річеві докази. Може тепер вкінці вдасться викрити владі підчас енергійного слідства добре зорганізовану злодійську ватагу, що безкарно грабить селян у Стронятині й цілій околиці.

— **Смерть хлопчини під обвалом землі.** В селі Барлогів біля Лодзі бавилося кількох хлопців у долі, в якого фіри брали пісок і шутер. Раптом одна стіна обсунулася і засипала 14-літнього Йосифа Роговського. Не зважаючи на негайну ратункову акцію, хлопчина вдушився під звалами піску.

— **Мадярські старшини у Гдині.** 17. ц. м. вечором приїхала до Гдині на 2-денний побут 14-особова прогулька старшин мадярської академії гонведів у Будапешті. Прогульку веде комендант академії полк. Карло Берегфі. Мадяри оглянули місто й военну пристань. По двох днях мадяри покинуть Гдиню.

— **Тримав хору тещу у стайні.** 86-літня Марія Полячик із Рокіцін (Підгалє) упала так нещасливо, що сильно потовклася на цілому тілі. Тому, що вона не мала власного дому, звернулася за допомогою до свого зятя Франціска Чищоня. Зять, який ненавидів тещу за те, що не подарувала йому свого часу ґрунту, тільки продала комусь, щоб роздобути гроші на життя, умістив її у стайні. А щоб вона не могла пошукати собі кращого приміщення серед сусідів, Чищонь привязав тещу на мотузку до стовпа. В таких жахливих умовинах Полячикова перебула 4 дні і щойно смерть визволила нещасну старушку від мук. Немилосерний зять залишив трупа тещі на гної і щойно на інтервенцію суспільного опікуна переніс його до хати. Про цілу подію довідалася поліція, яка повідомила з черги прокураторський уряд. Суд засудив Чищоня на півтора року вязниці.

— **Велика залізнича катастрофа під Данціґом.** 18. ц. м. трапилася в Данціґу к. год. 7. рано велика залізнича катастрофа. Поспішний поїзд Варшава—Данціґ Гдиня—Гель, який не затримується на території Вільного Міста, минувши головний, двірець Данціґу, вискочив у віддалі 300 м. за стаційними будинками з рейок. Наслідки катастрофи були жахливі: рейки позривані і знищені на просторі к. 300 м., льокомотива, тендер і перший ваґон розбиті, інших 8 возів та спальний віз Кука вивернулися та накопичилися на собі. Важко ранений був у катастрофі машиніст Павло Лучай із Лясковиць, якого в безнадійному стані відвезли до лічниці. Серед вугляного пилу, який висипався з тендеру, знайшли одну руку машиніста. Важко поранився теж помічник машиніста Вільчек. На щастя ніхто з пасажирів не зазнав тяжчих ран, хоч поїзд був переповнений. Рух поїздів у Данціґу стримали. Причина катастрофи покищо невідома. Її устійнить щойно окрема міністеріяльна комісія, яка приїде з Варшави. АТЕ подає, що катастрофу спричинив машиніст, який минаючи перекладниці вів поїзд за швидко. Із подорожних були ранені: Станислава й Лев Вонсовські з Варшави та Рузвельт із Гдині.

— **„Рожа Смерти".** Нюйорська поліція арештувала Рожу Каріну, відому під прізвищем „Рожа Смерти". Вона стояла у проводі ватаги отруйників у Філядельфії. Була заміжна 5 разів, три рази повдовіла. Двох мужів „Рожі Смерти" залишилося при житті тільки тому, що не погодилися підписати асекураційної поліси.

— **Смерть 120-літнього вожда індіян.** З Монтреалу повідомляють, що у Фирс Смис умер вожд індіян з племени Чіппава. Вік вожда не означений докладно, але 90-літні старики кажуть, що як вони були малими дітьми, то вожд був уже коло 30-літнім мужчиною. На цій підставі рахують, що померлий вожд мав коло 120 літ.

— **Землетруси.** Із місцевости Декасвіль у середущій Франції, прийшли до Парижа вістки, що в четвер 18. ц. м. в год. 5.05 рано в околиці тамошніх копалень запримічено землетрус. У згаданій місцевости хиталися меблі й домашня обстанова в мешканнях. Землетрус ушкодив поважно кілька домів. Землетрус тривав кілька секунд. Геольоґи здогадуються, що осередок землетрусу знаходився в горах Убрак. — Сильний землетрус навістив теж архіпеляґ Соломона (Мелянезія). Землетрус знищив кілька осель та спричинив доволі великі матеріяльні шкоди.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

ВІДГУКИ ДНЯ.

Шануймо нерви.

Живемо в вирі подій, вісток та домислів і навіть не запримічуемо змін, які відбуваються довкола нас і в нас самих. Так як не бачимо що дня нових зморшків у себе, чи в тих, що з ними часто стрічаємось.

А тимчасом які великі зміни поробив час!

Не кажу про стан посідання, про ординацію, цензуру чи матеріяльні засоби. Це все легко доглянути порівнявши статистику, спис послів чи радних, річники преси і риночні ціни.

Але, чи не запримічуєте, які ми всі стали нервові?!

Чогонебудь стають люди один проти одного, вдивляються хвилину в себе очима душегубів, затискають останки зубів, бліднуть ще більше як були і — розходяться, часом з прикрим словом, або й зовсім без слова.

Чогонебудь почне від вас бокувати чоловік, якому ви нічого не зробили. Ясно, що тоді бокуєте і ви, а за тиждень готова фама:

— Ви не знаєте? Вони розсварені на смерть! Я сам бачив як удавали, що себе не бачать.

Один мій знайомий сказав найліпшій приятельці своєї жінки:

— Стефа казала, що ви дуже рідко миєте шию.

Зробив це на ліпший чи на гірший жарт, а вийшло Бог зна що. Пані пів року з собою не балакали, виминали себе на вулиці і не бачили в товаристві. Бо ображена приятелька переказала його жінці, щоб менше пльоткувала по Галичині, Волині і загалом по цей бік рижської лінії.

Нині не тяжко за такий запит:

— Вибачте, ви маєте щось проти мене?

— Чому?!

— Якось так дивно на мене дивитесь. Я це запримітив і нині і колись тут...

Це ще не найгірша форма зденервування. Чоловік бодай змісця інтерпелює чоловіка, а цей може з місця вияснити помилку.

Але коли сховає своє враження в найглибшу кишеню душі, тоді вияснення прийде за рік, або й зовсім не прийде.

А хочби нераз і прийшло не буде так пізно, то однако вже за пізно. Уявно покривджений скаже щось на тамтого і його вже дійсно скривдить. Тоді дійсно скривджений і собі не пожалує чогось на уявно скривдженого і вкінці оба є дійсно покривджені, а ще дійсніше обиджені.

Минули ті часи, що кожної днини приносили слова:

— Є, не роблю з цього квестії. Був може поденервований. Зрештою при найближчій нагоді спитаю його сам.

Пригадую собі перед війною був я свідком одної сцени при вісті.

Старший, поважний громадянин до старшого і також поважного громадянина сказав так:

— Вам свині пасти, а не віста грати.

— Я собі, пане-дію, це катеґорично випрошую.

— А я собі випрошую таку гру!

Хвилину сиділи надуті як сичі і навіть карт у руки не брали. Потім злісним рухом вхопили карти, потім офіціяльним тоном почали ліцитувати, потім задоволено пришпилили противників, а скінчивши гру радісно поґратулювали собі

— Не штука, скаже хтось, — колись при вісті, нині при бріджу. Це зовсім інша пара ходаків.

Не уявляю собі нині при бріджу такої мирної полагоди після подібної заяви щодо зміни професії свого партнера.

Кажуть у світі, що тепер іде між державами боротьба на нерви: хто довше витримає.

Коли б ми нині входили в гру — напевно програли б!

Галактіон Чіпка.

Зі судової салі.

ПРИСУДИ НА СВЯЩЕННИКІВ У РАДЕХІВЩИНІ.

Дня 11. і 12. травня ц. р. відбулися в Радехові на виїздній сесії окружного суду в Золочеві три розправи проти наших гр.-кат. священників.

О. Микола Данилюк, парох Миколаєва, потягнений до карної відповідальности до ч. II. К. 49/39 окружного суду в Золочеві за провину зі ст. 287 § 1 к. к. за те, що в метрикальній книзі уродин змінив родове назвище „Пальковскі" на „Пальковський". — Присуд: **8 місяців вязниці з припиненням кари на 5 літ.**

О. Остап Бородайко, парох Дмитрова, потягнений до відповідальности за провину зі ст. 286 § 1 к. к. за те, що під загрозою не повінчати Василя Федорчака спонукав його відступити від наміру змінити обряд з гр.-кат. на римо-кат. — Присуд: **6 місяців вязниці з припиненням кари на 5 літ.**

О. Ярослав Мурович, парох Нестаничі, потягнений до відповідальности до ч. II. К. 184/39 за провину зі ст. 287 § 1 к. к. за те, що ведучи метрикальні книги, вписав у метриці уродження назвища кільканацятьох уроджених, даючи закінчення замість „скі" — „ський" і замість „цкі" — „цький". — Присуд: **півтора року вязниці без припинення кари.**

Всіх трьох боронив адвокат д-р Ярослав Селезінка.

ЗА МЕТРИКИ В ЯСЕЛЬЩИНІ.

Перед окружним судом у Яслі відбулися карні розправи проти оо. **Мих. Цолпи** з Ванівки, **Миколи Заяця** з Поляни і **Н. Горчицького** з Ліщини, яких обвинувачували зі ст. 286 1 пар. к. к. У висліди суд **увільнив від вини й кари о. М. Цолпу** (боронив д-р Гр. Ничка з Фриштака), **о. М. Заяця засудили на 6 місяців вязниці з припиненням на 3 роки** (боронив адв. д-р Мендис з Ясла), а справу о. Н. Горчицького суд **відложив** для переведення доказів (боронив д-р Віллюш з Ясла).

В найближчому часі відбудуться перед тим самим судом чергові розправи проти гр.-кат. священників, обвинувачених у метрикальних справах.

СПІРТОВА АФЕРА ПЕРЕД СУДОМ.

У пятницю почалася перед львівським Окружним Судом розправа проти службовиків спіртової рафінерії на Богданівці, обвинувачених за те, що привласнювали собі спірт у пляшках і потім по нижчих цінах продавали на власний рахунок, чим спричинили рафінерії шкоду більше як на 1000 золотих. На лаві обвинувачених засіли: Лев Кнопф, Жигмонт Охс, Йосип Вайзер, інж. Рудольф Ружицька, Шулим Дрікс та Абрагам Тененбавм. Крім цього відповідають перед судом: Яків Фаерман, Абрагам Арбайт, Симон Шуман, Анґель Нуссенбавм, Геся Дрікс, Самуель Вальдбавм, Герман Талес, Петро Турок, Елеазара Харак, Ернестина Харак і Берта Охс, обвинувачені за те, що від обвинувачених за крадіж спірту службовиків рафінерії купували спірт, приймали до перепродажі, переховували і самі продавали.

Розправу, яка потриває три дні, веде віцепрезидент Окружного Суду суддя Міхалевський, обвинувачує прокуратор д-р Чемеринський. Боронить 10 адвокатів.

✝ Посмертні згадки.

ЕЛЕОНОРА ГРИЦАКОВА

вдова по емерит. управителі школи в Перитнії, радехівського повіту, померла 6. травня ц. р. в Радехові, проживши 81 років свого трудящого життя.

Покійна належала до старшого, довоєнного покоління нашого жіноцтва, що не брало діяльної участи ані в жіночому русі, ані в громадянському житті, а цілу свою енергію та невсипущу працю вкладало в ділянку своєї родини і найближчого оточення. І хоч праця цих старших жінок назовні проста й буденна, неблискуча й неефектовна, але насправді була дуже потрібна й успішна, бо вони працювали в цих малих клітинах, з яких складається організм цілої нашої суспільности. Домашнє господарство й виховування дітей — це була їх спеціяльність. Скільки передових родин сучасної нашої інтелігенції завдячуємо таким зразковим жінкам, важко сказати, як і важко їх усіх належно оцінити. При скупих, часом мінімальних матеріяльних засобах вони завдяки своїй господарській дбайливости промишляли на всякий лад, щоб утримати цілу родину, а головним чином виховати й вивести в люди дітей, яких у довоєнних часах бувало багато. Це заслужені в нас жінки наших священників і вчителів.

До таких жінок треба зачислити й Покійну. Це була зразкова дружина й мати, виховниця численного гуртка синів і доньок, внуків і внучок, взірцева господиня й порадниця та опікунка сільського жіноцтва. Маючи численну родину, бо аж семеро дітей, ціле своє життя присвятила для них, працювала ввесь час без віддиху, усім дала освіту і при цьому плекала в них любов до рідного народу й цілим своїм ніжним серцем відчувала болі й радощі нашого загалу. Тому теж залишила глибокий жаль по собі не тільки серед родини та знайомих, але й серед населення околиці, тому теж шанували її місцеві селяни та міщани Радехова, що взяли громадну участь у її похороні. В. ІЯ П.!

ДОПИСИ.

ТЕРНОПІЛЬ.

„Старий Київ“ у Тернополі. Дня 10. ц. м. загостив уперше до Тернополя український театр „Старий Київ“, та виставив тут кілька пєс. Не знаючи ближче цього театру, тернопільська публика уважала за вказане виявити спершу деяку стриманість у відношенні до нього. Але хто був на його виставах, того стрінула мила несподіванка. Театр як цілість робить назверіль позитивне і культурне враження. Працює в ньому кілька талановитих і досвідчених театральних сил, між ними п. Нікольська, що працювала перед війною (від 1900 р.) в театрі Старицьких у Києві, опісля за У. Н. Р. в українському державному театрі; дир. театру Мик. Крижанівський, що працював спершу в Косова в Коломиї, в Орла - Стешенка і потім на Волині й Поліссі, звідки мусів виїхати; його брат Вол. Крижанівський, п. Тамара (знаменита Аза в „Циганці Азі“) п. Оля Крижанівська, пп. Тимченко, Майка й ін. Театр має свою оркестру, гарні строї і добрих танцюристів, які захоплюють публику ефектовними танками. В репертуарі театру переважно давніші речі: „Невольник“, „Циганка Аза“, „Мати наймичка“, „Бесталанна“, „Дай серцю волю“, „В неділю рано“, „Сотниківна“, „Жидівка вихрестка“ та ін. Пригадуються мимохіть старі добрі часи Тобілевича, Кропивницького, Старицьких. Не даром театр носить назву „Старий Київ“. У ньому чути подих українського класичного театру. Теперішня наша драма — каже дир. Крижанівський, і можна з ним погодитися — бідна і слаба. Ансамбль „Старого Києва“ — 19 осіб. Наше громадянство повинно уважніше поставитися до нього, бо „Старий Київ“ належить безперечно до наших кращих театрів.

Оснол.

Спорт.

ВІДБИВАНКА.

В четвер 18. ц. м. відбулися на площі Сокола IV. (Личаків) відбиванкові змагання між жіночими дружинами та мужеськими Сокола V. (Замарстинів) і Сокола IV.

муж. С. IV. — С. V. 2:1 (14:16, 15:4, 15:5).
жін. С. IV. — С. V. 2:0 (15:8, 15:5).

Ці змагання відбулися в само полудне у спеку, так, що рівень змагань у цьому потерпів.

Крім того в минулу неділю на пл. Сокола V. відбулися змагання між дружинами Сокола III. (Городецьке) та Сокола V.

муж. С. III. — С. V. 2:0 (16:14, 15:13).
жін. С. III. — С. V. 2:1 (15:17, 15:13, 15:12).

Сокіл III. мужеський так і жіночий знайшов твердого противника у молодій дружині Сокола V. Спортову Секцію Сокола V. веде п. Осип Козачок.

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

Сокіл V. зорганізував двічі змагання посестер і побратимів у бігу навпростець у брюховицькому лісі. У висліді: **побратими на 2.5 км.:** 1) Вовк Омелян у часі 6,53 хв.; 2) Мельник 6,54; 3) Широкий 7,15; 4) Крівоніс 7,16; 5) Семчишин 7,35; 6) Радехівський.

Посестри 1 км.: 1) Камецька Філя 2,27 хв.; 2) Мельник Іванка 2,32; 3) Скрижевська 2,36; 4) Матвіїв Ліда.

Учасники (старші) 0.5 км.: 1) Цюломан Р. 1,47; 2) Цюломан В. 1,51; 3) Гальків 1,54.

Учасники (молодші) 0.25 км.: 1) Олійник 54; 2) Демків І.; 3) Демків ІІ.

Усіх змагунів 35 (втім 12 посестер), що можна вважати великим успіхом замарстинівського гнізда. Судді: п. Мельник В., п. О. Козачок і п. О. Шевчук.

Тв.

ПІДКАРПАТСЬКА А-КЛЯСА.

Стрий. Скала — Тур (Борислав) 6:1 (1:1).

Скала виграла чергову мистецьку стрічу з противником, який загрожений деградацією, грав незвичайно жертвенно й амбітно і щойно у другій половині не стало бориславській дружині сил. У Скалі слабше заграла цим разом лінія помочі, яка потребувала повних 45 хв., щоб себе віднайти. Напад грав незле, зокрема небезпечні акції переводили Павлічка й Заплатинський. В першій половині вирівнана гра, при чому Тур мав навіть у деяких хвилинах легку перевагу. Перші ворота здобув Тур і Скала вирівняла щойно при кінці зі стрілу Заплатинського. Другі ворота здобув Гороховянка. Чергові ворота здобув Заплатинський 3 (2 з карних) і Держко ІІ.

Судя п. Воловський.

Дрогобич. Тур — Дністер 1:1 (1:0).

Несподіваний нерішений вислід на дрогобицькому грищі слід уважати успіхом самбірської української дружини. В першій половині легку перевагу мав Тур, у другій Дністер. Ворота для Дністра здобув Солтис, який теж був одним із кращих змагунів Дністра. Д. добре грав воротар української дружини.

Борислав. Стшелец — Бялі. 6:1 (4:0)

ТАБЕЛЯ ПІДКАРП. А-КЛЯСИ.

1. Стшелец	12	18:6	36:14
2. Скала	**12**	**18:6**	**26:18**
3. Кадіма	11	16:6	41:10
4. Тур (Дрогобич)	12	16:8	24:17
5. Бялі	13	12:14	26:29
6. Стрийянка	12	9:15	20:30
7. Дністер	**12**	**9:15**	**16:31**
8. Тур (Бор.)	13	7:19	18:34
9. Бетар	11	8:14	11:21

Б-КЛЯСА.

Стрий. Скала II. — Стриянка II. 1:1 (0:1). Ворота для Скали здобув Ковак.

ПЕРЕМИСЬКА А-КЛЯСА.

Перемишль. Гагібор — Сян І Б 5:3 (2:2). Ворота для Сяну здобули: Гібалевич і Суський. Судя п. Матушек.

Юніори.

Сян — ПКС 2:1 (2:1). Ворота для юніорів: Турко II. і Достав.

ЗМАГАННЯ ІНШИХ КЛЯС.

Золочів. Русалка — ЖРКС (Тернопіль) 7:1 (4:0). Відплатні змагання за мистецтво Ц-кляси. Ворота для Русалки здобули: Рудий 4, Строчан 2 і Клименко. ЖРКС здобув почесні ворота зі самовбивчого стрілу [illegible].

Мостиська. Стшелец-Скала 2:0 (1:0). Товариські змагання двох львівських суперників закінчилися несподіваною перемогою Ц-клясового Стшельця над мистцем Б-кляси Скалою.

Львів. Яновянка — Луг 3:1 (1:1). Одинокі ворота для Лугу здобув Бінбусь.

УКРАЇНА — КОРОНА

Як ми вже повідомляли, змагання обох дружин за мистецтво Окружної Ліги відбудуться в неділю 21. ц. м. на площі Погоні. Початок змагань в год. 5-ій попол.

Україна виступить до цих змагань без розбитогоНоймана, зате гратиме мабуть в нападі Богурат. Можна сподіватися гарної і завзятої гри, бо торовчервоні напевно схочуть зреабілітуватися по двох недавніх, частинних неуспіхах.

СЯН — ГАСМОНЕЯ.

Сян жде ще одна проба. Тою пробою буде стріча з Гасмонеєю, яка вміє бути завжди грізна, особливо на виїздах. Та віримо, що Сян візьме й цю перешкоду та остаточно відсуне від себе небезпеку деградації.

Ці змагання відбудуться на грищі Сяну в год. 4.30 пополудні.

СОКІЛЬСЬКИЙ БІГ З ПЕРЕШКОДАМИ В ТЕРНОПОЛІ.

Дня 14. травня ц. р. в год. 8.30 рано відбувся заходом місцевого „Сокола“ рік-річно уладжуваний біг з перешкодами, до якого стануло 24 соколів і соколиць. Вислід бігу:

Побратими: 10 перешкод; траса 1.500 м. (ставало 13): 1) Ляврінів Остап 6:12,9; 2) Решетуха Теодозій 6:18,2; 3) Будзан Казимир 6:35,6; 4) Савка Модест 6:54,5; 5) Любінецький Адам 6:54,7; 6) Гарматій Волод. 7:33,8; 7) Брикович Зиновій 7:46,8; 8) Лазута Василь 7:40,4; 9) Дрозд Александер 7:54,2; 10) Балабан Роман 8:00,1; 11) Нестайко Василь 8:02,5; 12) Лявринів Діонізій 8:25,3; 13) Герасимів Нестор 9:31,7.

Учасники: 9 перешкод; траса 600 м. (ставало 3): 1) Стецик Амброзій 4:20,4; 2) Онисько Іван 4:24,2; 3) Задорецький Волод. 4:39,0.

Посестри й учасниці: 7 перешкод; траса 600 м. (ставало 8): 1) Лукович Ярослава 2:49,6; 2) Хміль Мелянія 3:10,2; 3) Чубатій Ольга 3:24,5; 4) Коваленко Олекс. 3:24,6; 5) Онисько Олена 3:30,4; 6) Кордуба Емілія 3:43,2; 7) Ляврінів Софія 3:46,8; 8) Брикович Ірина 3:54,2.

Велике зацікавлення викликала підчас бігу завзята боротьба за перше місце між побратимами, в якій переміг Ляврінів Остап, та між посестрами й учасницями, в якій учасниця Лукович Ярослава не без труду перемогла знану на тернопільському ґрунті легкоатлетку посестру Хміль Мелянію. Учасники, які мали значно тяжчі від посестер перешкоди, виявили багато енергії і звинности в їх здобуванні, а спеціяльно в перелазі руками по линві, розвішеній високо між двома деревами, в перелазі через високий пліт та у вилазі на шопу.

Комісія: нач. м-р А. Лутовий і лікар гнізда д-р Б. Собчук.

НАКОЛЕСНИЦЬКИЙ БІГ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ЛЬВОВА.

В неділю 21. ц. м. відбудеться у Львові наколесницький біг за індивідуальне мистецтво на трасі Львів — Судова Вишня — Львів, 100 км. Старт на останній зупинці „8“, в год. 9. рано. Цього року заведено новість, а саме визначено для мистця норму часу на 3 год. 15 хв. Отже змагун, який захоче здобути мистецтво, мусітиме осягнути кращий час від подanого. До цього бігу Україна виставляє таких змагунів: Степанника, Бабія, Колтуцького й Буцика.

Крім того відбудуться мистецтва для змагунів з перегоновими картами (нижча кляса) на 75 км. на тій самій трасі. З України стартують: Бзерський, Гнилий, Колтуцький ІІ. і Рудницький.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Біланс брутальної гри РКС-у. Як ми вже завважали вчора підчас змагань Україна — РКС Ноймана розбили запалені „спортовці“ коліно. Виявилося, що „легка контузія“ — як написав наїзний кореспондент „Телеграму Спортового“ — спричинила сильну пухлину цілої ноги та мабуть внутрішню кровотечу. Рентгенівські огляди в лічниці ствердили дуже поважний стан. У кожному разі доведеться Нойманові довго павзувати, якщо взагалі не захитуть кар'єри мяча. Другою жертвою був Мільков І., який вийшов із тих змагань із вибитим зубом (при тому факті, що його бачила вся публика, не було навіть відплати) й двома надрушеними зубами. Кошти лікування — ... зол. Каратницький вийшов із розбитою ногою і мусить теж піддатися лікарським оглядинам у лічниці. Шкода теж усміхнулося до Скоцяя ІІ., якому в одному місці ... виділо зірвання карчового мязу. Інші змагуни? Дрібниці, тільки менші, або більші синяки та пухлини.

Град кар на українських змагунів. ВГД засудила на свому засіданні **Ноймана 6-місячною дискваліфікацією** за те, що він, мовляв, чинно зневажив ... підчас змагань Україна — Гасмонея. **Скоцеля Осипа** покарав ВГД 3 місячною дискваліфікацією за чинну зневагу противника на тих самих змаганнях. Коли ... таке було, що серед маси глядачів ніхто цього не бачив, тож важко збагнути. **Ходань** із Сяну дістав й ... дискваліфікації за чинну зневагу змагуна, для ... (Польонія, Перемишль), який ударив був ... дістав тільки 3 місяці і то аж по довгому ... той час він грав 3 або 4 стрічі. Як бачимо, то за ... пських грачів посипалися не тільки гострі карі, ... помітно що в рішеннях ВГД дві міри. Очевидно ... від України й Сяну зголосить від тих кар відклик ...

‡ Посмертні згадки.

ЕЛЕОНОРА ГРИЦАКОВА

вдова по емерит. управителі школи в Перетині, радехівського повіту, померла 6. травня ц. р. в Радехові, проживши 81 років свого трудящого життя.

Покійна належала до старшого, довоєнного покоління нашого жіноцтва, що не брало діяльної участи ані в жіночому русі, ані в громадянському житті, а цілу свою енергію та невсипущу працю вкладало в ділянку своєї родини і найближчого оточення. І хоч праця цих старших жінок назовні проста й буденна, неблискуча й неефектовна, але насправді була дуже потрібна й успішна, бо вони працювали в цих малих клітинах, з яких складається організм цілої нашої суспільности. Домашнє господарство й виховування дітей — це була їх спеціяльність. Скільки передових родин сучасної нашої інтелігенції завдячуємо таким зразковим жінкам, важко сказати, як і важко їх усіх належно оцінити. При скупих, часом мінімальних матеріяльних засобах вони завдяки своїй господарській дбайливости промишляли на всякий лад, щоб утримати цілу родину, а головним чином виховати й вивести в люди дітей, яких у довоєнних часах бувало багато. Це заслужені в нас жінки наших священиків і вчителів.

До таких жінок треба зачислити й Покійну. Це була зразкова дружина й мати, виховниця численного гуртка синів і доньок, внуків і внучок, взірцева господиня й порадниця та опікунка сільського жіноцтва. Маючи численну родину, бо аж семеро дітей, ціле своє життя присвятила для них, працювала весь час без віддиху, усім дала освіту і при цьому плекала в них любов до рідного народу й цілим своїм ніжним серцем відчувала болі й радощі нашого загалу. Тому теж залишила глибокий жаль по собі не тільки серед родини та знайомих, але й серед населення околиці, тому теж шанували її місцеві селяни та міщани Радехова, що взяли громадну участь у її похороні. В. Ій П.!

ДОПИСИ.

ТЕРНОПІЛЬ.

„Старий Київ" у Тернополі. Дня 10. ц. м. загостив уперше до Тернополя український театр „Старий Київ", та вставив тут кілька пєс. Не знаючи ближче цього театру, тернопільська публика уважала за вказане виявити спершу деяку стриманість у відношенні до нього. Але хто був на його виставах, того стриманість мала несподіванка. Театр як цілість робить насправді позитивне і культурне враження. Працює в ньому кілька талановитих і досвідчених театральних сил, між ними п. Нікольська, що працювала перед війною (від 1900 р.) в театрі Старицьких у Києві, опісля за У. Н. Р. в українському державному театрі; дир. театру Мих. Крижанівський, що працював спершу в Києві в Кошиці, в Орла - Степняка і потім на Волині й Поліссі, звідки мусів виїхати; його брат Вол. Крижанівський, п. Тамара (знаменита Аза в „Циганці Азі") п. Оля Крижанівська, пп. Ткаченко, Майка й ін. Театр має свою орхестру, гарні строї і добрих танцюристів, які захоплюють публику ефектовними танцями. В репертуарі театру переважно давніші речі: „Невольник", „Циганка Аза", „Мати наймичка", „Безталанна", „Дай серцю волю", „В неділю рано", „Сотниківна", „Жидівка вихрестка" та ін. Пригадуються минулі старі добрі часи Тобілевича, Кропивницького, Старицького. Не даром театр носить назву „Старий Київ". У ньому чути подих українського класичного театру. Теперішня наша драма — каже дир. Крижанівський, і можна з ним погодитися — бідна і слаба. Ансамбль „Старого Києва" — 19 осіб. Наше громадянство повинно уважніше поставитися до нього, бо „Старий Київ" належить безперечно до наших кращих театрів.

Оскол.

Спорт.

ВІДБИВАНКА.

В четвер 18. ц. м. відбулися на площі Сокола IV. (Личаків) відбиванкові змагання між жіночими дружинами та мужеськими Сокола V. (Замарстинів) і Сокола IV.

муж. С. IV. — С. V. 2:1 (14:16, 15:4, 15:5).
жін. С. IV. — С. V. 2:0 (15:8, 15:5).

Ці змагання відбулися в саме полудне у спеку, так, що рівень змагань у цьому потерпів.

Крім того в минулу неділю на пл. Сокола V. відбулися змагання між дружинами Сокола III. (Городецьке) та Сокола V.

муж. С. III. — С. V. 2:0 (16:14, 15:13).
жін. С. III. — С. V. 2:1 (15:17, 15:13, 15:12).

Сокіл III. мужеський так і жіночий знайшов твердого противника у молодій дружині Сокола V. Спортову Секцію Сокола V. веде п. Осип Козачок.

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

Сокіл V. зорганізував двічі змагання посестер і побратимів у бігу навпростець у брюховицькому лісі. У висліді: **побратими на 2.5 км.:** 1) Вовк Омелян у часі 6,53 хв.; 2) Мельник 6,54; 3) Широкий 7,15; 4) Кривоніс 7,16; 5) Семчишин 7,35; 6) Радехівський.

Посестри 1 км.: 1) Камецька Філя 2,27 хв.; 2) Мельник Івачка 2,32; 3) Скрижовська 2,36; 4) Матвіїв Ліда.

Учасники (старші) 0.5 км.: 1) Цюломан Р. 1,47; 2) Цюломан В. 1,51; 3) Гальків 1,54.

Учасники (молодші) 0.25 км.: 1) Олійник 54; 2) Демків І.; 3) Демків ІІ.

Усіх змагунів 35 (втім 12 посестер), що можна вважати великим успіхом замарстинівського гнізда. Судді: п. Мельник В., п. О. Козачок і п. О. Шевчук.

Тв.

ПІДКАРПАТСЬКА А-КЛЯСА.

Стрий. Скала — Тур (Борислав) 6:1 (1:1).

Скала виграла чергову мистецьку стрічу з противником, який загрожений деградацією, грав незвичайно жертвенно й амбітно і щойно у другій половині не стало бориславській дружині сил. У Скалі слабше заграла цим разом лінія помочі, яка потребувала повних 45 хв., щоб себе віднайти. Напад грав незле, зокрема небезпечні акції переводили Павлічка й Заплатинський. В першій половині вирівняна гра, при чому Тур мав навіть у деяких хвилинах легку перевагу. Перші ворота здобув Тур і Скала вирівняла щойно при кінці зі стрілу Заплатинського. Другі ворота здобув Гороховянка. Чергові ворота здобув Заплатинський 3 (2 з карних) і Держко ІІ.

Суддя п. Воловський.

Дрогобич. Тур — Дністер 1:1 (1:0).

Несподіваний нерішений вислід на дрогобицькому грищі слід уважати успіхом самбірської української дружини. В першій половині легку перевагу мав Тур, у другій Дністер. Ворота для Дністра здобув Солтис, який теж був одним із кращих змагунів Дністра. Д. добре грав воротар української дружини.

Борислав. Стшелєц — Бялі. 6:1 (4:0)

ТАБЕЛЯ ПІДКАРП. А-КЛЯСИ.

1. Стшелєц	12	18:6	36:14
2. Скала	**12**	**18:6**	**26:18**
3. Кадіма	11	16:6	41:10
4. Тур (Дрогобич)	12	16:8	24:17
5. Бялі	13	12:14	26:29
6. Стриянка	12	9:15	20:30
7. Дністер	**12**	**9:15**	**16:31**
8. Тур (Бор.)	13	7:19	18:34
9. Бетар	11	3:14	11:21

Б-КЛЯСА.

Стрий. Скала ІІ. — Стриянка ІІ. 1:1 (0:1).

Ворота для Скали здобув Ковак.

ПЕРЕМИСЬКА А-КЛЯСА.

Перемишль. Гагібор — Сян І Б 5:3 (2:2). Ворота для Сяну здобули: Гібалевич і Суський. Суддя п. Матушок.

Юніори.

Сян — ПКС 2:1 (2:1). Ворота для Сяну здобули Турко ІІ. і Достак.

ЗМАГАННЯ ІНШИХ КЛЯС.

Золочів. Русалка — ЖРКС (Тернопіль) 7:1 (4:0). Півфінальні змагання за мистецтво Ц-кляси. Ворота для Русалки здобули: Рудий 4, Строчан 2 і Клименко. ЖРКС здобув почесні ворота зі самовбивчого стрілу воротаря.

Мостиська. Стшелєц-Скала 2:0 (1:0). Товариські змагання двох льокальних суперників закінчилися несподіваною перемогою Ц-клясового Стшельца над мистцем Б-кляси Скалою.

Львів. Яновянка — Луг 3:1 (1:1). Одинокі ворота для Лугу здобув Війбусь.

УКРАЇНА — КОРОНА

Як ми вже повідомляли, змагання обох дружин за мистецтво Окружної Ліги відбудуться в неділю 21. ц. м. на площі Погоні. Початок змагань в год. 5-ій попол.

Україна виступить до цих змагань без розбитого Ноймана, зате гратиме мабуть в нападі Богуцький. Можна сподіватися гарної і завзятої гри, бо червоні напевно схочуть зреабілітуватися по двох недавніх, частинних неуспіхах.

СЯН — ГАСМОНЕЯ.

Сян жде ще одна проба. Тою пробою буде стріча з Гасмонеєю, яка вміє бути завжди грізна, особливо в виїздах. Та віримо, що Сян візьме й цю перешкоду та остаточно відсуне від себе небезпеку деградації.

Ці змагання відбудуться на грищі Сяну в год. 4.30 пополудні.

СОКІЛЬСЬКИЙ БІГ З ПЕРЕШКОДАМИ В ТЕРНОПОЛІ.

Дня 14. травня ц. р. в год. 8.30 рано відбувся заходом місцевого „Сокола" рік-річно уладжуваний біг з перешкодами, до якого стануло 24 соколи і соколиць. Вислід бігу:

Побратими: 10 перешкод; траса 1.500 м. (ставало 13): 1) Лявринів Остап 6:12,9; 2) Решетуха Теодозій 6:18,2; 3) Будзан Казимир 6:35,6; 4) Салка Модест 6:54,5; 5) Любівецький Адам 6:51,7; 6) Гарматій Волод. 7:33,8; 7) Брикович Зиновій 7:46,8; 8) Лазута Василь 7:40,4; 9) Дрозд Александер 7:54,2; 10) Балабан Роман 8:00,1; 11) Нестайко Василь 8:02,5; 12) Лявринів Доместій 8:25,3; 13) Герасимів Нестор 9:31,7.

Учасники: 9 перешкод; траса 500 м. (ставало 3): 1) Стецик Амбросій 4:20,4; 2) Онисько Іван 4:24,2; 3) Задорецький Волод. 4:30,0.

Посестри й учасниці: 7 перешкод; траса 500 м. (ставало 8): 1) Лукович Ярослава 2:49,6; 2) Хміль Меланія 3:10,2; 3) Чубатій Ольга 3:24,5; 4) Коваленко Олекс. 3:24,6; 5) Онисько Олена 3:30,4; 6) Кордуба Емілія 3:43,2; 7) Лявринів Софія 3:46,8; 8) Брикович Ірина 3:54,2.

Велике зацікавлення викликала підчас бігу завзята боротьба за перше місце між побратимами, в якій переміг Лявринів Остап, та між посестрами й учасницями, в якій учасниця Лукович Ярослава не без труду перемогла знану на тернопільському грунті легкоатлетку посестру Хміль Меланію. Учасники, ж мали значно тяжчі від посестер перешкоди, вимагали багато енергії і зручности в їх здобуванні, а спеціяльно в перелазі руками по линві, розвішеній високо між двома деревами, в перелазі через високий пліт та у вилазі на шопу.

Комісія: нач. м-р А. Лутовий і лікар гнізда д-р Б. Собчук.

НАКОЛЕСНИЦЬКИЙ БІГ ЗА ІНДИВІДУАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ЛЬВОВА.

В неділю 21. ц. м. відбудеться у Львові наколесницький біг за індивідуальне мистецтво на трасі Львів — Судова Вишня — Львів, 100 км. Старт з останньої зупинки „8", в год. 9. рано. Цього року введено новість, а саме визначено для мистця норму часу на 3 год. 15 хв. Отже змагун, який захоче здобути мистецтво, мусітиме осягнути кращий час від неї. До цього бігу Україна виставляє таких змагунів: Степаника, Бабія, Колтуцького й Буцика.

Крім того відбудуться мистецтва для змагунів з перегоновими картами (нижча кляса) на 75 км. на тій самій трасі. З України стартують: Єзерський, ..., Колтуцький ІІ. і Рудницький.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Біляне брутальної гри РКС-у. Як ми вже подавали вчора підчас змагань Україна — РКС Нойманові розбили запалені „спортовці" коліно. Виявилося, що „легка контузія" — як написав знаний кореспондент „Телеграму Спортового" — спричинила сильну пухлину цілої ноги та мабуть внутрішню кровотечу. Рентґенівські огляди в лічниці ствердили дуже поважний стан. У кожному разі доведеться Нойманові довго павзувати, якщо взагалі не закинуть копання мяча. Другою жертвою був Міклош І., який вийшов із тих змагань із вибитим зубом (при тому факті, що його бачила вся публика, не було навіть відкованого...) з двома надрушеними зубами. Кошти лікування — ... зол. Каратницький вийшов із розбитою ногою і ... теж піддатися лікарським оглядинам у лічниці. Щастя усміхнулося до Скоцня ІІ., якому в одному місці ... ило зірвання каркового мязу. Інші змагуни ... ці, тільки менші, або більші синяки та пухлини.

Град кар на українських змагунів. ВГД наложив на своєму засіданні **Ноймана 6-місячною дискваліфікацією за те, що він,** мовляв, чинно зневажив суддю підчас змагань Україна — Гасмонея. **Скоценя Осипа** покарав ВГД 3 місячною дискваліфікацією за ... вагу противника на тих самих змаганнях. ... таке було, що серед маси глядачів ніхто цього не ... теж важко збагнути. **Ходань** із Сяну дістав 6 ... дискваліфікації за чинну зневагу змагуна ... (Польонія, Перемишль), який ударив був Ма... дістав тільки 3 місяці і то аж по довгому ... той час він грав 3 або 4 стрічі. Як бачимо, то ... інських грачів посипалися не тільки гострі кари ... помітно що в рішеннях ВГД дві мірки ... від України й Сяну згоджують від тих кар ...

ХТО З КИМ ГРАЄ В НЕДІЛЮ?

ОКР. ЛІГА. Україна — Корона. Суддя п. Нусен-[illegible]; Чорні — Юнак суддя п. Гловач; Погонь I Б — ЯКС у Ряшеві — п. Шиба. Погонь — Лехія у Стрию — п. Вебер. **Сян — Гасмонея** в Перемишлі — п. Вігда.

Б-КЛЯСА. Степ — Льот — п. Кашуба, Зоря — Зеніт — п. Край.

Ц-КЛЯСА: Луг — Ютшня, суддя п. Бобрецький.

Міжнародні стрічі. В Білгороді **Югославія — Англія** 2:1 (1:0) Найбільша сенсація сезону!!! У Брісселі: Франція — Бельгія 3:0 (1:0), в Букарешті :Румунія — Латвія 4:0 (1:0), в Будапешті: Мадярщина — Ірляндія 2:2 (1:0). Протекторат Чехії — Німеччина 1:1. Ці змагання відбулися у Штутгарті.

Неписьменність — велике нещастя одиниці й народу. Вона зупиняє людину й нарід у розвитку до вищих щаблів культурного, господарського й політичного життя. Поведім скрізь завзяту боротьбу з неписьменністю українців! Боротьбу цю найкраще вести за допомогою букваря з читанкою „ДО СОНЦЯ“, що коштує

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ

Іван Герасимович: **ЯК ПЕРЕВОДИТИ ШКІЛЬНИЙ ПЛЕБІСЦИТ ЗА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ.** Практичний підручник з текстом закону і нового виконавчого розпорядку. Видавнича Кооператива „Наше Слово“. Львів, 1939. 16-ка, стор. 46.

о. Маркіян Марисюк ЧСВВ: **ЧИ ВСІ РЕЛІГІЇ НА СВІТІ Є ОДНАКОВО ДОБРІ?** Бібліотека Релігійної Освіти. Ч. 26. 1939. Видавництво й друкарня ОО. Василіян у Жовкві. Стор. 29+1 нн. 16-ка.

Андрій Чайковський: **УКРАДЕНИЙ СИН.** Історичне оповідання з останніх років Запорозької Січі. В додатку: Василь Верижволя: Андрій Чайковський. Село Пишиківці в часі скасування панщини. Накладом Т-ва „Просвіта“. Львів, 1939, 8-ка, стор. 88.

Михайло Тріль: **ПРАЦЕЮ І ЗЛУКОЮ.** 32-рухові вправи вільноруч побратимів. Рисував Ярослав Сиракуза. Сокільська Бібліотека. Ч. 16. Львів, 1939. Накладом Сокола-Батька. Стор. 16. 16-ка.

Анна Продан: **„ХОДІМ ДІВЧАТА“.** 16-рухові вправи пластинками для посестер. Рисував Ярослав Сиракуза. Сокільська Бібліотека. Ч. 19. Львів, 1939. Видавець Сокіл-Батько.

Ф. Гудима, полковник: **НЕМИНУЧА ВІЙНА В ЕВРОПІ Й УПАДОК ЧЕРВОНОЇ МОСКВИ.** Пестрецт Триб. Січень 1939 р. Ціна 80 сот. Стор. 47+1 нн. 8-ка.

Андрій Февицький: **ПЛАВАННЯ.** Сокільська Бібліотека. Ч. 4. Львів, 1939. Видавець Сокіл-Батько. Стор. 32; 16-ка.

Ол. Мицюк: **ДОБА ДИРЕКТОРІЇ.** Спомини і роздуми. Відбитка з „Громадського Голосу“. Львів, 1938. 16-ка, стор. 116.

Теоктист Пачовський: **ШЕВЧЕНКО В ПРИСВЯЧЕНИХ ЙОМУ ВІРШАХ.** Бібліотека „Дзвонів“. Вид. Кооп. „Мета“" Львів, 1939. Вел. 8-ка, стор. 11.

St. Zalewski: **ABECADŁO GDAŃSKIE.** Wydawnictwo Ligi Morskiej i Kolonialnej. Warszawa, 1937, 16-ka, стор. 56.

Henryk Radocki: **C. O. P. W POLSCE.** Nakładem „Myśli Polskiej“. Warszawa, 1939. 1939. 8-ка, стор. 148.

ЖУРНАЛИ.

SIMALI KAFKASYA. Северный Кавказ. Орган народной партии горцев Кавказа. № 57—59. Январь—февраль—март 1939. Париж.

SPRAWOZDANIE z działalności Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży za czas od 1. września 1937 do 31. sierpnia 1938 r. — Lwów. — 8-ка, стор. 128.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція невідповідає

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Субота 20. 5. год. 20. „Субретка“.
Неділя 21. 5. год. 12. Казки для дітей. — Год. 16. „Оборона Ксантиппи“. — Год. 20. „Субретка“.
Понеділок 22. 5. год. 16. „Наше місто“.
Вівторок 23. 5. год. 20. „Субретка“.

Театр Рівнородностей.

Від пятниці 19. 5. до вівтірка 23. 5. театр нечинний.

Український Театр ім. І. Котляревського:

КАМІНКА СТРУМ.:
20. V. Цариця Грузії.
21. V. ? ? ?

ЗОЛОЧІВ:
22. V. Циганське кохання.
23. Цариця Грузії.
24. V. Кирка в Льолею.
26. V. Муж на офсайді (премієра).

Український Театр Йосифа Стадника (бенефіс).

ВИГОДА коло Долини:
20. V. Чарівна дівчина.
21. V. Гриць.
22. V. Хам.
23. V. Сісі.

ДОЛИНА:
23. V. Сісі.
24. V. Хам.
25. V. Чарівна дівчина.
26. V. Козаченко-Сагайдачний.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СХІДНИЦЯ:
20. V. Дай серцю волю.
21. V. Невольник.
22. V. Мати Наймичка.
23. V. Пісня Весінду.

КІНА.

АМПІР: „Мудрагелька“ (Міріам Гопкінс).
АПОЛЬО: „Шарлятан“ (Боріс Карлоф).
АТЛЯНТИК: Аннабеля у фільмі „Готель Нор“.
БАЙКА: „Шікаго“ та додатки.
БАЛТИК: „Алярм на морі“, „Болоті жіночки“.
ВАНДА: „Робінзон Крузо“ і „Коли [illegible]“.
ГРАЖИНА: „Долина гігантів“.
ЕВРОПА: „За непоповнені провини“.
КАСИНО: „Коханий“ в гол. ролі Чарльз Боєр і Ірена Дан.
КОПЕРНИК: „Панни на віданню“ (Діна Дурбін) і мультиколова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Безпритульні“.
МЕТРО: „Правдиве [illegible]“, „[illegible]“.
МИНАЯ: „[illegible] до [illegible]“.
МУЗА: „Маленький [illegible]“.
ПАЛЯС: „Ведмеді[illegible]“ (Шірлі Темпл).
ПАТРІЯ: „8 панів із Оксфорду“ („Моя маленька“).
РАЙ: „Границя“.
РІЯЛЬТО: „Інститутка“ (Діна Дарбін).
РОКСІ: „Орієнт-Експрес“ і додатки.
СВІТ: „Жінки над пропастю“ і „Малий моряк“.
СВЯТОВІД: „Начальник розвідки“ та „Циганська княжна“.
СТИЛЕВЕ: „Чи Люпина то дівчина“ і ревія.
ТОН: „Чорний сквер“, „Весела твірка“.
УТІХА: „Щаслива 13-ка“ та ревія.
ХИМЕРА: „Стенотипістка“.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Битва над Ізонцо“.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

СУБОТА, 20. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Концерт бажань, 8.50 до 9.00 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл, 11.25 Плити, 11.35 Для новобранців, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція 14.00 Обідня музика, 14.45 Квітні прикраси вікон та бальконів, 15.00 Театр Уяви для дітей, 15.30—16.00 Орхестра, 16.00 Пополудн. денник, 16.08 Господ. вістки, 16.20 Літературна хроніка, 16.35 Скрипковий концерт, 17.00 Травневе Богослуження з Варшави, 18.00 Біжучі вістки, 18.05 Спорт, 18.15—18.30 Розмова зо слухачами, 18.35 Авдиція для поляків закордоном, 19.15 Орхестра, 20.00 Хлібороб. гутірка, 20.15 Продовження концерту, 20.35 Вечір. денник, спорт, метеорольог комунікат, 21.00 „Краковяки і гуралі“ драмат. ігра в 5 актах; 22.55 Інформ. вістки, 23.05 Закінчення програми.

НЕДІЛЯ, 21. ТРАВНЯ 1939.

7.15 Ранні пісні, 7.20 Концерт дух. орх., 8.00 Денник, 8.15 Для села, 9.15 Богослуження, 10.30 Плити, 11.15 Звук. репортаж із зїзду пол. пластунів, 11.45 Про Крашевського, 12.03 Симф. концерт, 13.05—13.15 Відчит про Турку, 13.15 Музика, 14.40 Дитяча авдиція, 15.00—15.30 Львів. жарти, 15.30 Форт., 17.00 Трансм. з Ліпна, 17.45 Фестин на Вис. Замку, 18.45 Бюро студії, 18.55 Трансм. з Перемишля, 19.30 Роля львівчиків у дав. Львові, 19.45 Господа під Львовом, 20.15 Трансм. з „Народнього Сіру“, 20.10 Спорт, 20.30 Інформ. авдиції, 21.50 Оперові арії, 21.50 Театр Уяви, 22.40 Танк. музика, 23.05 Закінчення програми.

ПОНЕДІЛОК, 22. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ран. денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Плити, 8.50—9.00 Біжучі вістки, 11.00 Для шкіл, 11.20—11.30 Плити, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полудн. авдиція, 13.00 Для купців, 13.30 Сучасна орхестра (для ліцеїв), 14.00 Концерт бажань, 14.45 Госп. вісті, 14.50 Біржа, 14.55 Спорт, 15.00 Театр Уяви, 15.30 Обідня музика, 16.00 Денник, 16.08 Госп. вісті, 16.20 Наукова Хроніка, 16.35 Камер. концерт, 17.10 Перші винаходи, 17.25 Мазурські пісні, 18.05—18.30 Форт., 18.30 Стріл. авдиція, 19.00 Релігійний чинник у житті жовніра, 19.15 Концерт, 20.00—20.15 Для села, 20.15 Концерт, 20.35 Інф. авдиції, 21.00 Відгомони сили й слави, 21.20 Трансмісія з Льондону (IX. симф. Бетовена), 22.30 Літ. новини, 22.45 Розбудова Львова, 23.05 Закінчення програми.

ВІВТОРОК, 23. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Концерт, 8.55—9.00 Ранні вісті, 11.00 Для шкіл, 11.15 Плити, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полудн. авдиція, 14.00 Полудн. музика, 14.30 Батьківські порадини, 14.45 Госп. вісті, 14.50 Біржа, 15.00 „Страшні пригоди Тоффі“ (для молоді), 15.15—15.30 Техн. скринька, 15.30 Обідня музика, 16.00 Денник, 16.20 Фінанс.-госп. актуалії, 16.30 Румунські пісні, 17.00 Двофортепіянова музика, 17.25 Ворота Сходу, 17.35 З піснею по краю, 18.15—18.30 „Університет. Бібліотека“, 18.30 Для робітників, 19.00 Концерт, 20.00 Для села, 20.15 Концерт, 20.35 Інформ. авдиції, 21.00 „Повість про Мопюшка“ (муз. авд.), 22.00 Відгомони сили і слави, 22.15 Скрипка, 22.55—23.00 Інф. авдиція, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

СУБОТА, 20. ТРАВНЯ 1939.

БЕОГРАД 18.00 Камеральна музика, 21.00 Орхестра. БРАТИСЛАВА 19.30 19.30 Словацькі народні мельодії в виконанні циган. орх., 21.00 Вечірній концерт, 22.00 Танкова музика. БУДАПЕШТ 19.25 Концерт, 20.40 Артист. вечір, 23.00 Джезова орхестра. ВІДЕНЬ 18.00 „Віденські мельодії“, 20.15 Веселий вечір. ГІЛЬВЕРЗУМ 20.00 Розривкова програма 22.40 Танк. музика. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 19.15 Концерт дух. орхестри, 20.15 Мельодії з Відня, 22.20 Концерт солістів. ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.00 Твори Мендельсона, 21.00 Розривк. музика, 22.00 Танкова музика. МІЛЯНО 20.50 Розривкова музика, 21.00 Комедія, 22.50 Концерт. ПРАГА 19.45 Чехи — рідний край. СОФІЯ 20.00 [illegible], 21.00 Легка музика. СТОКГОЛЬМ 21.00 Студентські пісні, 22.00 танкова музика.

НЕДІЛЯ, 21. ТРАВНЯ 1939.

БЕРОМЮНСТЕР 20.00 Трансм. з театру. БРАТИСЛАВА 21.00 Музика, 22.00 Циганська музика. ВІДЕНЬ 21.10 [illegible] (Шуберт), 22.30 Танкова муз. ДАЙТШЛЕНДЗЕНДЕР 20.10 IX. симф. Бетовена, 22.20 Соната Шумана, МІНХЕН 20.15 „Зо світа опери“, МІЛЯНО 21.00 Опера, „Цирано де Бержерак“ ПРАГА 20.00 Оперетка. СОФІЯ 20.00 Мельодії оперецові, РАДІО ПАРІ 21.00 Вечір опероний, ШТУТГАРТ 20.15 Розривк. музика.

ПОНЕДІЛОК, 22. ТРАВНЯ 1939.

БІЛГОРОД 20.00 Квартет, 21.15 Форт., 22.15 Танк. музика, БРАТИСЛАВА 20.00 Слуховище, 21.15 Радіоконцерт, 22.00 Слов. музика, ВІДЕНЬ 22.30 Форт., МІЛЯНО 21.00 Симф. концерт, ШТОКГОЛЬМ 21.00 Музика розривк., 22.15 Колишня музика, РИМ 21.00 Форт., МІНХЕН 22.30 Музика розривкова.

ВІВТОРОК, 23. ТРАВНЯ 1939.

БІЛГОРОД 20.00 Народні пісні, БЕРЛІН 20.15 Веселий берл.-віден. вечір, 22.30 Концерт солістів, БРАТИСЛАВА 20.30 Концерт, 22.00 Легка музика, ВІДЕНЬ 19.50 Українські комунікати, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.15 Югославянська музика, КЕНІГСБЕРГ 20.15 Веселий вечір, ЛЬОНДОН 20.00 „Трубадур“ Верді, МІНХЕН 20.15 „Люкреція Борджія“ — драма В. Гюго, ПРАГА 20.05 Легка муз., СОФІЯ 20.00 Квартет, 20.55 Російські романси, СТУТГАРТ 21.30 Вагнерівський концерт.

Радіокутик.

РАДІО ТА РЕЛІГІЯ.

Відомий, у Сполучених Державах, радіовий проповідник о. Кутлін, все ще є приводом непорозумінь між його прихильниками та радіовисильнями, які відмовили йому доступу до мікрофону. Прихильники о. Кутліна маніфестують щоденно перед радіостаціями ВДАС-у Філядельфії, домагаючись, щоб вкінці допущено відомого проповідника перед мікрофон. При останній більшій демонстрації, поліція заарештувала 18 демонстрантів, та постійно стереже радіостанцію.

РАДІОВА ВИСТАВА У БЕРЛІНІ.

Цьогорічна 16-та велика радіова виставка у Берліні відбудеться у днях від 28. липня до 6-го серпня ц. р. та матиме як завжди загальноєвропейський характер.

ОДНООСОБОВІ СЛУХОВИЩА.

Ірляндська регіональна програма, англійського радія, вміщує у слуховищах дуже цікаве та часто повторювале [illegible]. Багато зі слуховищ має тільки одного виконавця, який відграває одночасно кілька роль, відповідно змінюючи голос та лад „особовість“. Видатним артистом-хамелеоном є ірляндець Ян Садлір, який прекрасно знає кілька англійських діялектів, питомі часом тільки поодиноким селам або місточкам.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“

Львів, дня 18. травня 1939.

1 кг. масла десер. [illegible]	3.65
1 кг. масла бочк. з [illegible]	2.90
1 л. молока	зов. 0.17 0.18
1 кг. [illegible]	зов. 0.03

Тенденція на масло знижкова; на молоко та яйця вдержана.

ХТО З КИМ ГРАЄ В НЕДІЛЮ?

ОКР. ЛІГА. Україна — Корона. Судця п. Нуссенмінт; Чорні — Юнак, суддя п. Гловач; Погонь І Б — ВКС у Ряшеві — п. Шиба. Погонь — Лехія у Отрию — п. Вебер. Сян — Гасмонея в Перемишлі — п. Вігда.

Б-КЛЯСА. Степ — Льот — п. Кашуба, Воря — Заніт — п. Крах.

Ц-КЛЯСА: Луг — Ютшня, суддя п. Бобровський.

Міжнародні стрічі. В Білгороді Югославія — Анґлія 2:1 (1:0) Найбільша сенсація сезону!!! У Брюселі: Франція — Бельгія 3:0 (1:0), в Букарешті :Румунія — Латвія 4:0 (1:0), в Будапешті: Мадярщина — Ірляндія 2:2 (1:0). Протекторат Чехії — Німеччина 1:1. Ці змагання відбулися у Штутґарті.

Неписьменність — велике нещастя одиниці й народу. Вона зупиняє людину й нарід у розвитку до вищих щаблів культурного, господарського й політичного життя. Поведім скрізь завзяту боротьбу з неписьменністю українців! Боротьбу цю найкраще вести за допомогою букваря з читанкою „ДО СОНЦЯ", що коштує

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ

Іван Герасимович: **ЯК ПЕРЕВОДИТИ ШКІЛЬНИЙ ПЛЕБІСЦИТ ЗА УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ.** Практичний підручник з текстом закону і нового виконавчого розпорядку. Видавнича Кооператива „Наше Слово". Львів, 1939. 16-ка, стор. 46.

о. Маркіян Марисюк ЧСВВ: **ЧИ ВСІ РЕЛІГІЇ НА СВІТІ Є ОДНАКОВО ДОБРІ?** Бібліотека Релігійної Освіти. Ч. 26. 1939. Видавництво й друкарня ОО. Василіян у Жовкві. Стор. 29+1 нпг. 16-ка.

Андрій Чайковський: **УКРАДЕНИЙ СИН.** Історичне оповідання з останніх років Запорозької Січі. В додатку: Василь Верниволя: Андрій Чайковський. Село Пишківці в часі скасування панщини. Накладом Т-ва „Просвіта". Львів, 1939, 8-ка, стор. 88.

Михайло Тріль: **ПРАЦЕЮ І ЗЛУКОЮ.** 62-рухові вправи вільноруч побратимів. Рисував Ярослав Сиракуза. Сокільська Бібліотека. Ч. 16. Львів, 1939. Накладом Сокола-Батька. Стор. 16. 16-ка.

Анна Проден: **„ХОДІМ ДІВЧАТА".** 16-рухові вправи пластиками для посестер. Рисував Ярослав Сиракуза. Сокільська Бібліотека. Ч. 19. Львів, 1939. Видавець Сокіл-Батько.

Ф. Гудима, полковник: **НЕМИНУЧА ВІЙНА В ЕВРОПІ Й УПАДОК ЧЕРВОНОЇ МОСКВИ.** Пістрякл Триб. Січень 1939 р. Ціна 80 сот. Стор. 47+1 нпг. 8-ка.

Андрій Флавицький: **ПЛАВАННЯ.** Сокільська Бібліотека. Ч. 4. Львів, 1939. Видавець Сокіл-Батько. Стор. 32; 16-ка.

Ол. Мицюк: **ДОБА ДИРЕКТОРІЇ.** Спомини і роздуми. Відбитка з „Громадського Голосу", Львів, 1938. 16-ка, стор. 116.

Теоктист Пачовський: **ШЕВЧЕНКО В ПРИСВЯЧЕНИХ ЙОМУ ВІРШАХ.** Бібліотека „Дзвонів". Вид. Кооп. „Мета"". Львів, 1939. Вел. 8-ка, стор. 11.

St. Zalewski: **ABECADŁO GDAŃSKIE.** Wydawnictwo Ligi Morskiej i Kolonialnej. Warszawa, 1937. 16-ka, стор. 56.

Henryk Radocki: **C. O. P. W POLSCE.** Nakładem „Myśli Polskiej". Warszawa. 1939. 1939. 8-ка, стор. 148.

ЖУРНАЛИ.

SIMALI KAFKASYA. Северный Кавказ. Орган народной партии горцев Кавказа. № 57—60. Январь—февраль—март 1939. Париж.

SPRAWOZDANIE z działalności Wojewódzkiego Komitetu Pomocy Dzieciom i Młodzieży za czas od 1. września 1937 do 31. sierpnia 1938 r. — Lwów. — 8-ка, стор. 128.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція невідвовідає

ТЕАТРИ.

Великий Театр.

Субота 20. 5. год. 20. „Субретка".
Неділя 21. 5. год. 12. Казки для дітей. — Год. 16. „Оборона Ксантиппи". — Год. 20. „Субретка".
Понеділок 22. 5. год. 16. „Наше місто".
Вівторок 23. 5. год. 20. „Субретка".

Театр Ріжнородностей.

Від пятниці 19. 5. до вівтірка 23. 5. театр нечинний.

Український Театр ім. І. Котляревського:

КАМІНКА СТРУМ.:
20. V. Царівна Грузії.
21. V. ? ? ?

ВОЛОЧІВ:
22. V. Циганське кохання.
23. Царівна Грузії.
24. V. Кирка в Льолею.
25. V. Муж на офсайді (премієра).

Український Театр Йосифа Стадника (сеніоре).

ВИГОДА коло Долини:
20. V. Чарівна дівчина.
21. V. Гриць.
22. V. Хам.
23. V. Сісі.

ДОЛИНА:
23. V. Сісі.
24. V. Хам.
25. V. Чарівна дівчина.
26. V. Конашевич-Сагайдачний.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СХІДНИЦЯ:
20. V. Дай серцю волю
21. V. Невольник.
22. V. Мати Наймичка.
23. V. Пісня Весілля.

КІНА.

АМПІР: „Мудрагелька" (Міріам Гопкінс).
АПОЛЬО: „Шарлатан" (Борис Карлов).
АТЛЯНТИК: Аннабеля у фільмі „Готель Нор".
БАЯКА: „Шікаго" та додатки.
БАЛТИК: „Алярм на морі", „Золоті жінки".
ВАНДА: „Робінзон Крузо" і „Коли ест закохана".
ГРАЖИНА: „Долина ґіґантів".
ЕВРОПА: „За наполеоновні проєкти".
КАСИНО: „Коханий" в гол. ролі Чарльз Боє і Ірена Дан.
КОПЕРНИК: „Пенни на віхданні" (Діна Дурбін) і кольорова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Безприютні".
МЕТРО: „Правда чередиться" Мезаль жінкам".
МОРАЖ: „Люди за апиком".
МУЗА: „Маленький книжк".
ПАЛЯС: „Волоцюги" (Шіпко й Тонько).

ПАТРІЯ: „8 панів із Оксфорду" („Моя маленька").
РАЙ: „Границя".
РІЯЛЬТО: „Інститутка" (Діна Дарбін).
РОКСІ: „Орієнт-Експрес" і додатки.
СВІТ: „Жінки над пропастю" і „Малий моряк".
СВЯТОВІД: „Начальник розвідки" та „Циганська княжна".
СТИЛЕВЕ: „Чи Люпена то дівчина" і ревія.
ТОН: „Чорний сапр", „Весела звірка".
УТІХА: „Щаслива 13-ка" та ревія.
ХИМЕРА: „Стенотипістка".

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Битва над Ізонцо".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

СУБОТА, 20. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Концерт бажань, 8.50 до 9.00 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл, 11.25 Плити, 11.35 Для новобранців, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція 14.00 Обідня музика, 14.45 Квітні прикраси вікон та бальконів, 15.00 Театр Уяви для дітей, 15.30—16.00 Орхестра, 16.00 Пополудн. денник, 16.08 Господ. вістки, 16.20 Літературна хроніка, 16.35 Скрипковий концерт, 17.00 Травневе Богослуження в Варшаві, 18.00 Біжучі вістки, 18.05 Спорт, 18.15—18.30 Розмова зо слухачами, 18.35 Авдиція для поляків закордоном, 19.15 Орхестра, 20.00 Хлібороб. гутірка, 20.15 Продовження концерту, 20.35 Вечір. денник, спорт, метеорольоґ комунікат, 21.00 „Краковяни і гуралє" драмат. гра в 5 актах; 22.55 Інформ. вістки, 23.05 Закінчення програми.

НЕДІЛЯ, 21. ТРАВНЯ 1939.

7.15 Ранні пісні, 7.30 Концерт дух. орх., 8.00 Денник, 8.15 Для села, 9.15 Богослуження, 10.30 Плити, 11.15 Звук. репортаж із з'їзду пол. пластунів, 11.45 Про Крашевського, 12.03 Симф. концерт, 13.05—13.15 Відчит про Турку, 13.15 Музика, 14.40 Дитяча авдиція, 15.00—15.30 Львів. варта, 16.30 Форт., 17.00 Трансм. з Лешна, 17.45 Фестин на Вис. Замку, 18.45 Бюро студій, 18.55 Трансм. з Перемишля, 19.30 Роля львівчиків у дав. Львові, 19.45 Господа під Львовом, 20.15 Трансм. з „Народнього Біґу", 20.10 Спорт, 20.30 Інформ. авдиції, 21.20 Оперові арії, 21.50 Театр Уяви, 22.40 Танк. музика, 23.05 Закінчення програми.

ПОНЕДІЛОК, 22. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Ран. денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Плити, 8.50—9.00 Біжучі вістки, 11.00 Для шкіл, 11.20—11.50 Плити, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полудн. авдиція, 13.00 Для купців, 13.30 Сучасна орхестра (для ліцеїв), 14.00 Концерт бажань, 14.45 Госп. вісті, 14.50 Біржа, 14.55 спорт, 15.00 Театр Уяви, 15.30 Обідня музика, 16.00 Денник, 16.08 Госп. вісті, 16.20 Наукова Хроніка, 16.35 Камер. концерт, 17.10 Перші винаходи, 17.25 Мазурські пісні, 18.05—18.30 Форт., 18.30 Стріл. авдиція, 19.00 Релігійний чинник у житті жовніра, 19.15 Концерт, 20.00—20.15 Для села, 20.15 Концерт, 20.35 Інф. авдиції, 21.00 Відгомони сили й слави, 21.20 Трансмісія з Льондону (IX. симф. Бетовена), 22.30 Літ. новини, 22.45 Розбудова Львова, 23.05 Закінчення програми.

ВІВТОРОК, 23. ТРАВНЯ 1939.

7.00 Денник, 7.15 Плити, 8.00 Для шкіл, 8.10 Концерт, 8.55—9.00 Ранні вісті, 11.00 Для шкіл, 11.15 Плити, 11.30 Для новобранців, 12.03 Полудн. авдиція, 14.00 Полудн. музика, 14.30 Батьківський порадник, 14.45 Госп. вісті, 14.50 Біржа, 15.00 „Страшні пригоди Тоффі" (для молоді), 15.15—15.30 Техн. скринька, 15.30 Обідня музика, 16.00 Денник, 16.20 Фінанс.-госп. актуалії, 16.30 Румунські пісні, 17.00 Двофортепіянова музика, 17.25 Ворота Сходу, 17.35 З піснею по краю, 18.15—18.30 „Університет. Бібліотека", 18.30 Для робітників, 19.00 Концерт, 20.00 Для села, 20.15 Концерт, 20.35 Інформ. авдиції, 21.00 „Повість про Монюшка" (муз. авд.), 22.00 Відгомони сили і слави, 22.15 Скрипка, 22.55—23.00 Інф. авдиція, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

СУБОТА, 20. ТРАВНЯ 1939.

БЕОГРАД 18.00 Камеральна музика, 21.00 Орхестра. БРАТИСЛАВА 19.30 19.30 Словацькі народні мельодії в виконанні циган. орх., 21.00 Вечірній концерт, 22.00 Танкова музика. БУДАПЕШТ 19.25 Концерт, 20.40 Артист. вечір, 23.00 Джезова орхестра. ВІДЕНЬ 18.00 „Віденські мельодії", 20.15 Веселий вечір. ГІЛЬВЕРЗУМ 20.00 Розривкова програма, 22.40 Танк. музика. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 19.15 Концерт дух. орхестри, 20.15 Мельодії з Відня, 22.20 Концерт солістів. ЛЬОНДОН РЕДЖ. 20.00 Твори Мендельсона, 21.00 Розривк. музика, 23.00 Танкова музика. МІЛЯНО 20.50 Розривкова музика, 21.00 Комедія, 22.50 Квартет. ПРАГА 19.45 Чехи — рідний край. СОФІЯ 20.00 Вісімка, 21.00 Легка музика. СТОКГОЛЬМ 21.00 Отулоцькі пісні, 22.00 танкова музика.

НЕДІЛЯ, 21. ТРАВНЯ 1939.

БЕРОМІНСТЕР 20.05 Трансм. з театру. БРАТИСЛАВА 21.00 Музика, 22.00 Пісенська музика. ВІДЕНЬ 21.10 Концерт (Шуберт), 22.30 Танкова муз. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.10 IX. симф. Бетовена, 22.20 Соната Шумана. МІНХЕН 20.15 „Зо світа опери", МІЛЯНО 21.00 Опера, „Цирано де Берґерак" ПРАГА 20.00 Оперетки, СОФІЯ 20.00 Мельодії оперетков1, РАДІО ПАРІ 21.00 Вечір оперовий, ШТУТҐАРТ 20.15 Розривк. музика.

ПОНЕДІЛОК, 22. ТРАВНЯ 1939.

БІЛГОРОД 20.00 Квартет, 21.15 Форт., 22.15 Танк. музика, БРАТИСЛАВА 20.00 Слуховище, 21.15 Радіоконцерт, 22.00 Слов. музика, ВІДЕНЬ 22.30 Форт., МІЛЯНО 21.00 Симф. концерт, ШТОКГОЛЬМ 21.00 Музика розривк., 22.15 Колишня музика, РИМ 21.00 Форт., МІНХЕН 22.30 Музика розривкова.

ВІВТОРОК, 23. ТРАВНЯ 1939.

БІЛГОРОД 20.00 Народні пісні, БЕРЛІН 20.15 Веселий берл.-віден. вечір, 22.30 Концерт солістів, БРАТИСЛАВА 20.30 Концерт, 22.00 Легка музика, ВІДЕНЬ **19.50 Українські комунікати,** ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.15 Югославянська музика, КЕНІҐСБЕРҐ 20.15 Веселий вечір, ЛЬОНДОН 20.00 „Трубадур" Верді, МІНХЕН 20.15 „Люкреція Борджія" — драма В. Гюго, ПРАГА 20.05 Легка муз., СОФІЯ 20.00 Квартет, 20.58 Російські романси, СТУТҐАРТ 21.30 Ваґнерівський концерт.

Радіокутик.

РАДІО ТА РЕЛІГІЯ.

Відомий, у Сполучених Державах, радіовий проповідник о. Куглін, все ще є приводом непорозумінь між його прихильниками та радіовисильнями, які відмовили йому доступу до мікрофону. Прихильники о. Кугліна манїфестують щоденно перед радіостаніями ВДАС-у Філядельфії, домагаючись, щоб конче допущено великого проповідника перед мікрофон. При останній більшій демонстрації, поліція заарештувала 13 демонстрантів, та постійно стереже радіостанцію.

РАДІОВА ВИСТАВА У БЕРЛІНІ.

Цьогорічна 16-та велика радіова виставка у Берліні відбудеться у днях від 28. липня до 6-го серпня ц. р. та матиме як завжди загальнодержавний характер.

ОДНООСОБОВІ СЛУХОВИЩА.

Ірляндська реґіональна програма, анґлійського радія, виявляє у слуховищах дуже цікаве та часто повторювале явище. Багато зі слуховищ має тільки одного виконавця, який відгриває одночасно кілька роль, відповідно змінюючи голос та цілу „особовість". Видатним артистом-хамелеоном є ірляндець Ян Садлер, який прекрасно знає кілька анґлійських діялектів, цитомі часом тільки поодиноким селам або місцевим.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів дня 18. травня 1939.

1 кг. масла десер. бльок без опак.	2.88
1 кг. масла бочк. в опак.	2.60
1 л. молока зол 0.17	0.16
1 кг. яєць зол	0.05

Тенденція на масло знижкова; на молоко та яйця вдержана.

Подяка.

Прибиті великим горем по втраті Найдорожчого Мужа і Батька бл. п. Степана Проциша, що упокоївся у Бозі 18. травня н. р. в 67-ім р. життя, складаємо щиро дорогою ширу подяку о. шамб. М. Цегельському за прощальне слово в церкві, о. проф. Давосирові і о. Дмитрукові за відправу похорону й супроводження Покійного на цвинтар.

Дякуємо теж щиро церковному хорові в часі похоронного походу та всім тим, що прийшли віддати Покійному останню прислугу.

Жінка і діти.

ОПОВІСТКИ.

Дівочий Ліцей і Гімназія Р. Ш. ім. Кондрудзів — в правах державних шкіл — у Львові, вул. Модржеєвської (бічна Шимоновичів) ч. 9, приймає до дня 14-го червня 1939 подання, щоб допустити учениць до вступного іспиту до клас 1., 2., 3., гімназійної і І. ліцеальної; до дня 9-го червня до клас 4. гімназійної і ІІ. ліцеальної.

— Приймають і вписують учениць, які не потребують здавати вступного іспиту, після закінчення шкільного року.

1088 **Дирекція.**

Управа Семінарії для вихованиць СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 108, в правами державних шкіл, подає до відома, що оголошення до вступних іспитів до І. і ІІ. кл. приймає до 15. червня б. р. До подання батьків про прийняття треба долучити: 1) власноручно ученицею написаний перебіг життя; 2) метрику; 3) свідоцтво щеплення віспи; 4) свідоцтво з останньої класи (можна долучити вже при іспиті). Приписаний вік кандидаток до І. класи від 15 до 17 літ. Старші кандидатки можуть бути прийняті виключно по отриманню диспенви від віку, що її уділить Кураторія за старанням Дирекції. Наука триває 4 роки. До вступного іспиту можуть зголошуватись кандидатки, що покінчили 6 кл. і ті здають українську і польську мову, рахунки та географію. Кандидатки, які вчилися приватно, здають релігію, природу та історію. Оплата місячна за науку виносить 22 зол. Іспитова такса до першої класи 10 зол. Вписове 15 зол. — У цьому заведенні є теж 6-класова вселюдна школа з правами державних шкіл і зразково ведене дошкілля для дітей від 3—7 р. При школі є виховний інститут ведений фаховими силами.

Дирекція Гімназії й Ліцею СС. Василіянок у Львові (при вул. Длугоша 17 а) подає цим до відома, що вступні іспити до всіх 4 клас гімназії й до обох клас ліцеальних відбудуться коло 22-го червня п. р. На допущення учениці до вступного іспиту до IV. кл. гімн. і до ІІ. кл. ліцею треба дозволу Кураторії Л. Ш. О., тому заінтересовані повинні виготовити прохання до Кураторії і присилати їх на руки Дирекції гімназії перед 10. червня; до всіх інших клас приймає Дирекція зголошення до 15-го червня. — Число місць у всіх класах обмежене. Звертаємо увагу, що в нас є природничий ліцей з латиною; такий тип ліцею для панночок тому найпрактичніший, бо дає добру підготовку до науки медицини, фармації, дентистики і природничого виділу на університеті (чого не дають інші типи ліцею), а при тім не виключає вступу на ніякий інший відділ університету. — Оплата за науку у всіх класах така, як у державних школах. При школі є Інтернат, в цім році значно поширений.

За Управу Гімназії і Ліцею

о. В. Лициняк.

1080 2—3

Ірина з Медвецьких і Франц Бонин — замість повідомлень про своє вінчання, яке відбулося 22. IV. 1939 в церкві парох. в Мелниці — складають 20 зол. на Рідну Школу. 1041

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЛІТНИЩА

ПЕРШОРЯДНИЙ ПАНСІОН „VITA", живець Черче з 16 кімнатами, їдальнею, кухнею, повним умебльованням, постілю, біллям і кухонною посудиною через виїзд негайно продається. Ближчі інформації К. Калецька, Львів 25, Жвірка 48.

998 3—3

ЖИВЕЦЬ-ЗЕЛЕМЯНКА біля Гребенова. Пансіон, купелі солянка йодова, дешеве лікування і приємний відпочинок. Жадайте проспекту. 1032 2—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

П. Т. ПРОВІДНИЦІ ДИТЯЧИХ САДКІВ ПОЗІР!

Удокументовані зголошення до ведення дитячих садків при Кружках Р. Ш. Львівського повіту негайно вносити просить Повітовий Союз Кр. Р. Ш. у Львові, вул. Корнявтів ч. 1/ІІ., м. 12.

1029 2—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

СТУДЕНТ архітектури шукає праці у інжиніра-архітекта або у будівельнім підприємстві. — А. Осадца, Львів, Політехніка. 1050

МАТРИМОНІЯЛЬНЕ

ХТО з мужчин на становищі (вища освіта) середнього віку одружиться з панною, пристійною, характерною (приданє). Неанонімн — Перемишль, посте-рестанте „Марія". 1042

РІЖНІ

СТОЛЯРНЯ М. ФЕДИНСЬКОГО Львів, вул. Зиблікевича 27, поручає по приступних цінах гуцульсько-мистецькі урядження власних проектів, також галянтерію й інші модерні гарнітури.

2888 24-52

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шиби, рама, оправа образів найдешевше. — Шклярство: В. Стельмах. Вул. Коперника 22, тел. 245-79.

245 4-10

„УНІВЕРСУМ" комісова крамниця, Пасаж Міколяша, приймає в коміс і продає мужеську, жіночу гардеробу, лиси, хутрі і т. д. 939 4-4

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці за гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2741 53-0

КОВДРИ, ПОСТІЛЬ — Зеніт, Львів, Казимирівська 5. Найдешевше бо в пасажу. 92-22

ПЕЧАТКИ, монограми, ТАБЛИЦІ, виконує найдешевіше перше та єдине українське рітівниче заведення ВОЛОДИМИР ЯРОШ, Львів, ул. Сенкевича ч. 8.

2816 59-0

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. — Телефон 270.25. 1043 1—2

1 ЗОЛ. переробляє капелюхи мужеські і жіночі, робітня капелюхів, Боїмів ч. 19. (в подвір'ю) Бікель. 1051

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР

Роман ЛИСЯК

недуги шкірні, венеричні та лікарська косметика.

ЛЬВІВ, Оборони Львова 22 (давніша Сикстуська 56), Тел. 114-44.

Лікар діточих хоріб

Д-Р БРЕТШНАЙДЕР

ординує тепер

Міцкевича 12. (партер), тел. 293-23.

1052

Косметичний Інститут і Лябораторія

Д-ра О. Тушицького.

Львів, вул. св. Софії ч. 3. Тел. 205-28

усуває: аномалії шкіри, зроговатіння, пігменту, волосся, блізни, дзьоби по віспі і плями. Масажі, тривке усування зморщок, жилків і відморожень власною методою. Тривке усування оволосіння ніг катафорезою. Постійні рум'янці від підшкірно впущеної краски (татуовання). Урядово затверджені косметичні курси закордонної програми.

642 1-10

Управнене Дентистичне Заведення

І. КРЕБСА

Львів, Дзялинських 3.

Містки, протези, порцелянові коронки та зуби з білого металю.

948 2—4 Новочасна техніка.

ОГОЛОШЕННЯ

50 золотих Ледівні

ГЕРМЕТИЧНІ САКА

дають за 10 сотиків леду — 3 дні холоду — найдешевше прямо у фабриці Сикстуська ч. 18. (ріг Костюшка).

1015 4—10

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,25
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, вивіски і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 450.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 75.—

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Найкраща українська ПАСТА до взуття і підлоги виключно з ФАБРИКИ ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ

„БЛИСК“

ЛЕВИЦЬКИЙ і С-КА

Станиславів, ул. Жулкевського 3

Подяка.

Прибиті великим горем по втраті Найдорожчого Мужа і Батька бл. п. Степана Процика, що упокоївся у Бозі 13. травня п. р. в 67-ім р. життя, складаємо цією дорогою щиру подяку о. шамб. М. Цегельському за прощальне слово в церкві, о проф. Давосирові і о. Дмитрукові за відправу похорону й супроводження Покійного на цвинтар.

Дякуємо теж щиро церковному хорові в часі похоронного походу та всім тим, що прийшли віддати Покійному останню прислугу.

Жінка і діти.

ОПОВІСТКИ.

Дівочий Ліцей і Гімназія Р. Ш. ім. Корорудзів — з правами державних шкіл — у Львові, вул. Модзеєвської (бічна Шимоновичів) ч. 9. приймає до дня 14-го червня 1939 подання, щоб допустити учениць до вступного іспиту до клас 1., 2., 3., гімназійної і I. ліцеальної; до дня 9-го червня до клас 4. гімназійної і II. ліцеальної.

Приймають і вписують учениць, які не потребують здавати вступного іспиту, після закінчення шкільного року.

1038 **Дирекція.**

Управа Семінарії для виховниць СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького 108, з правами державних шкіл, подає до відома, що зголошення до вступних іспитів до I. і II. кл. приймає до 15. червня б. р. До подання батьків про прийняття треба долучити: 1) власноручно ученицею написаний перебіг життя; 2) метрику; 3) свідоцтво щіплення віспи; 4) свідоцтво з останньої кляси (можна долучити вже при іспиті). Приписаний вік кандидаток до I. кляси від 13 до 17 літ. Старші кандидатки можуть бути прийняті виключно по отриманню диспензи від віку, що її уділить Кураторія за стараннями Дирекції. Наука триває 4 роки. До вступного іспиту можуть зголошуватись кандидатки, що покінчили 6 кл. і ті здають українську і польську мову, рахунки та географію. Кандидатки, які вчилися приватно, здають релігію, природу та історію. Оплата місячна за науку виносить 22 зол. Іспитова такса до першої кляси 10 зол. Вписове 15 зол. — У цьому заведенні є теж 6-класова вседенна школа з правами державних шкіл і взірцево ведене дошкілля для дітей від 3—7 р. При школі є виховний інститут ведений фаховими силами.

Дирекція Гімназії й Ліцею СС. Василіянок у Львові (при вул. Длугоша 17 а) подає цим до відома, що вступні іспити до всіх 4 клас гімназії й до обох клас ліцеальних відбудуться коло 22-го червня п. р. На допущення учениці до вступного іспиту до IV. кл. гімн. і до I. кл. ліцею треба дозволу Кураторії Л. Ш. О., тому заінтересовані повинні виготовити прохання до Кураторії і пересилати їх на руки Дирекції гімназії перед 10. червня; до всіх інших клас приймає Дирекція зголошення до 15-го червня. — Число місць у всіх класах обмежене. Звертаємо увагу, що в нас є **природничий ліцей з латиною**; такий тип ліцею для панночок тому найпрактичніший, бо дає добру підготовку до науки медицини, фармації, дентистики з природничого відділу на університеті (чого не дають інші типи ліцею), а при тім не замикає вступу на жадний інший відділ університету. — Оплата за науку у всіх клясах така, як у державних школах. При школі є інтернат, в цім році значно поширений.

За Управу Гімназії і Ліцею

с. В. Лициняк.

1080 2—3

ПАРАСОЛІ до саду, жіночі, мужеські і дитячі майже **ЗАДУРНО** з найтривкіших гатунків що не промакають і не тріскають, найоригінальніші моделі сезону 1939 р. поручає першоряд на вирібня парасолів „СІКО“ віддавна відома фірма Зіхер і Корнес, Львів, Легіонів 29 в Пасажі праворуч зараз побіч „Орбісу“. Реперації і покриття виконуємо прецизійно на місці ЗА БЕЗЦІН.

Отже хто хоче бути вдоволений нехай зверне пильну увагу на докладну адресу і ЧИСЛО ДОМУ.

ПОТУ НІГ, РУК І ПАХВИН УНИКНЕМО ПЕВНО ВЖИВАЮЧИ СПЕЦІЯЛЬНОГО ПУДРУ **CSAVE** Пробний пакет 50 сот.

Виключна продажа в перфумерії С. Федера

Львів, Сикстуська 2, Коперника 15 а і Галицька 16.

Ірина з Медвецьких і Франц Бонни — замість повідомлень про своє вінчання, яке відбулося 22. IV. 1939 в церкві парох. в Медиці — складають 20 зол. на Рідну Школу. 1041

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ

ЛІТНИЩА

ПЕРШОРЯДНИЙ ПАНСІОН „VITA“, живець Черче з 16 кімнатами, їдальнею, кухнею, повним умебльованням, постілю, біллям і кухонною посудиною через виїзд негайно продається. Ближчі інформації К. Калецька, Львів 25, Жвірка 48.

998 3—3

ЖИВЕЦЬ-ЗЕЛЕМЯНКА біля Гребенова. Пансіон, купелі солянка йодова, дешеве лікування і приємний відпочинок. Жадайте проспекту. 1032 2—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

П. Т. ПРОВІДНИЦІ ДИТЯЧИХ САДКІВ ПОЗІР!

Удокументовані зголошення до ведення дитячих садків при Кружках Р. Ш. Львівського повіту негайно вносити просить Повітовий Союз Кр. Р. Ш. у Львові, вул. Корнявтів ч. 1/II., м. 12

1029 2—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

СТУДЕНТ архітектури шукає праці у інжиніра-архітекта або у будівельнім підприємстві. — А. Осадца, Львів, Політехніка. 1050

МАТРИМОНІЯЛЬНЕ

ХТО з мужчин на становищі (вища освіта) середнього віку одружиться з панною, пристійною, характерною (приданє). Неанонімн — Перемишль, посте-рестанте „Марія“. 1042

РІЖНІ

СТОЛЯРНЯ М ФЕДИНСЬКОГО Львів, вул. Зиблікевича 27 поручає по приступних цінах гуцульсько-мистецькі уладження власних проєктів, також галянтерію й інші модерні гарнітури.

2333 28-52

ВИРІБ ДЗЕРКАЛ, шиби, рама, оправа образів найдешевше. — Шклярство **В. Стельмах. Вул. Коперника 22, тел. 245-79**

245 4-10

„УНІВЕРСУМ“ комісова крамниця, Пасаж Міколяша, приймає в коміс і продає мужеську, жіночу гардеробу, лиси, хутрі і т. д. 939 4-4

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ, гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці за гарантією виконує відоме УКР ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15 2741 53-0

КОВДРИ, ПОСТІЛЬ — Зеніт, Львів, Казимирівська 5. Найдешевше бо в пасажу. 92-22

ПЕЧАТКИ, монограми, ТАБЛИЦІ, виконує найдешевіше перше та єдине українське ритівниче заведення ВОЛОДИМИР ЯРОШ, Львів, ул. Сенкевича ч. 8. 2816 50-0

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо за наймодніші бельські матеріяли. — Телефон 270.25. 1043 1—2

1 ЗОЛ. переробляє капелюхи мужеські і жіночі. робітня капелюхів, Боїмів ч. 19. (в подвір'ю) Бікель. 1051

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР

Роман ЛИСЯК

недуги шкірні, венеричні та лікарська косметика.

ЛЬВІВ, Оборони Львова 22 (давніша Сикстуська 56), Тел. 114-44.

Лікар діточих хоріб

Д-Р БРЕТШНАЙДЕР

ординує тепер

Міцкевича 12. (партер), тел. 293-23.

1052

Косметичний Інститут і Лябораторія

Д-ра О. Тушицького.

Львів, вул. св. Софії ч. 3. Тел. 205-28

усуває: аномалії цери, зроговатіння, пігменту, волосся, близни, дальоби по віспі і плями. Масажі, тривке усування зморщок, жилякі і відморожень власною методою. Тривке усування оволосіння ніг катафорезою. Постійні рум'янці від підшкірно запущеної краски (татуовання). Урядово затверджені косметичні курси закордонної програми.

642 1-10

Управнене Дентистичне Заведення

І. КРЕБСА

Львів, Дзялинських 3.

Містки, протези, порцелянові коронки та зуби з білого металю.

948 2—4 Новочасна техніка.

ОГОЛОШЕННЯ

50 золотих Ледівні

ГЕРМЕТИЧНІ САКА

дають за 10 сотиків леду — 3 дні холоду — найдешевше прямо у фабриці **Сикстуська ч. 18.** (ріг Костюшка).

1015 4—10

РОВЕРИ ДНІСТЕР НАЙЛІПШІ

966 5—15

ДРИГЦІ

АРОЗА ДРИГЛЕЦЬ

АРОЗА

в різних смаках

„ВОДОТЯГИ“

Бюро технічне і підприємство для інсталяцій водотягових, санітарної техніки та огрівання.

Львів, вул. Пелчинська 22, — тел. 23-164.

Станиславів, 3-го Мая 12.

Інж. Тарас Грушкевич

держ. упов. інжинір будівництва

ЛЬВІВ, ВУЛЕЦЬКА 32,

тел. 261-07.

Виконує: пляни — статичні обчислення — будови.

ч. 927 4—5

Інж. Юрій Пясецький

держ. уповажнений інженер будови

Львів, Мончинського 26.

тел. 270-27.

виконує усі праці з обсягу: будівництва та промислової і житлової архітектури

18—4

УКРАЇНСЬКА РОБІТНЯ КОРСЕТІВ

виконує ортопедичні корселети, пооперацційні та всілякі станики. Має довголітню практику віденської фірми. Впов. Пань прошу піддержувати українську фірму.

Маруся Ткачишин.

Львів, Ринок 39, I. пов.

(через ганок).

Годинники

ПЕРСТЕНІ, ОБРУЧКИ

СТОЛОВУ ЗАСТАВУ

поручає єдина українська крамниця

Р. ТАРНОВЕЦЬКОГО

ЛЬВІВ - ПІЛСУДСЬКОГО 11а

ПРИЙМАЄ ВСЯКІ НАПРАВКИ - КУПУЄ ЗОЛОТО, СРІБЛО

урт і детайль **РОВЕРИ**

та всілякі Акцесорія, як також предмети до копаного мяча і всіляких літніх спортів купиш добре і дешево:

Спортова Складниця 842 9-10

Дора Розенман, ЛЬВІВ, Ягайлонська 1 Тел. 234-56

ЕЛЕГАНТНА **ПАНІ** одягається у кравецькім сальоні

ІВАНА КОЛОСА

ЛЬВІВ, АКАДЕМІЧНА 24.

Найновіші моделі — Приступні ціни.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . . зол. 0,35

1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60

1 мм. одношпальтовий на першій сторінці зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15

купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . . зол. 0.10

шукаючі праці . . . . зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . . зол. [illegible]

Остання сторінка 1/2 . . . . . . зол. [illegible]

Остання сторінка 1/4 . . . . . . зол. [illegible]

Остання сторінка 1/8 . . . . . . зол. [illegible]

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedrin Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Diło“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło“, Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

НОВИНКИ

28 ТРАВЕНЬ

НЕДІЛЯ

Ст. ст. 15. травня 1939.
Сошествіє Св. Духа (Зелені свята).
Лат. Зіслання Св. Духа.
Сонце: схід — 3.23, захід — 19.19.
Місяць: схід — 14.47, захід — 1.28.

Завтра: 29. травня. Понеділок.
Ст. ст. 16. травня 1939.
Пресвятої Тройці.
Лат. Понед. Зіслання Св. Духа.
Сонце: схід — 3.22, захід — 19.21.
Місяць: схід — 15.59, захід — 1.56.

Післязавтра: 30. травня. Вівторок.
Ст. ст. 17. травня 1939.
Андроніка.
Лат. Фелікса.
Сонце: схід — 3.22, захід — 19.22.
Місяць: схід — 17.10, захід — 2.2о.

Службу Божу з церкви св. Успення (Волоської) трасмітуватиме львівська радіостація на другий день наших Зелених Свят, себто в понеділок 29. ц. м., від год. 10.30 до год. 11.57.

— **З нагоди** видужання з невилічної недуги складаю 20.— зол. на Повітовий Союз Кружків Р. Ш. у Львові. **Ґеня Тусик.**

— **Загальні збори філії „Просвіти" ім. Т. Шевченка у Львові**, відбудуться в пятницю, 2. червня ц. р. в год. 17-ій (5-ій вечером) в „Українській Бесіді", при вул. Рутовського 22/І. зі звичайним порядком нарад. У зборах братимуть участь голови читалень, чи пак відпоручники читальняних Виділів і відпоручники членів читалень по одному на кожних 50 членів та члени Матірного Товариства, які постійно живуть у Львові та заплатили свої членські вкладки по кінець 1938 р.

— **Матура в ліцею Р. Ш. в Тернополі.** У днях 15., 16., 17. і 19. травня ц. р. відбулися в коед. ліцею Р. Ш. в Тернополі матуральні іспити під проводом візитатора З. Герстмана. До устних іспитів приступило 9 абітурієнтів та абітурієнток (при письменних іспитах перепало 6). Іспит зрілости зложили: 1) Заворотюк Надя, 2) Комарницький Степан, 3) Луговий Зиновій, 4) Млинко Микола, 5) Шикиі[illegible]ук Евгенія, 6) Пелех Остап, 7) Сліпа Ольга, 8) Хоміцький Остап. Один абітурієнт при устних іспитах перепав.

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі вигри: 1,000.000 зол. на ч. 160219; 75.000 зол. на ч. 160737; 25.000 зол. на ч. 14744; 5.000 зол. на ч. 42850, 12242, 20011, 9319, 57962, 62194, 91114, 107763, 109544, 156681; 2.500 зол. на ч. 22894, 28080, 56682, 72925, 77636, 82519, 84945, 84245, 94391, 95357, 116195, 128222, 147197, 148997; 2.000 зол. на ч. 6296, 10542, 12361, 14379, 49658, 49920, 52786, 92163, 101994, 121275, 125509, 126630, 139324, 139551, 153688; 1.000 зол. на ч. 4764, 5468, 7417, 13549, 31607, 37134, 42678, 43098, 48435, 52029, 67622, 68071, 71554, 74913, 102583 106500, 110392, 113250, 126280, 127877, 130390, 146621, 150903, 154111, 156646, 157478, 163926, 164291. — Міліону не виграв ніхто, тому, що льосу із витягненим числом ніхто не викупив. Вигрaна залишилася в державному скарбі.

— **За летючки проти влади.** Перед окружним судом у Львові відбулася в пятницю 26. ц. м. розправа проти трьох ендецьких студентів львівського університету: Адама Гуцуляка, Карла Праски і Леслава Чтернастека за поширювання летючок проти влади, що їх видали студенти ендеки у звязку з бльокадою львівського університету 30. січня ц. р. Акт обвинувачення каже, що крім зневаги представників влади автори летючок називали арештування провідників бльокади зорганізованою боротьбою масонерії з польською академічною молоддю. Крім того автори летючки гостро нападали на львівського городського старосту Клімовецького. Підсудні заперечили вину. Суд засудив усіх трьох підсудних по 3 місяці арешту з припиненням кари на 3 роки.

— **Львівська хроніка.** В помешканні панства Х. при вул. Голувки ч. 7, отроїлась світляним ґазом 24-літня служниця Степанія Романів. Причина самогубства невідома. — Невідомий злодій вкрав інж. М. Вайцові з кишені споденъ на вул. Шайнохи портфель з 80 зол. і закордонним пашпортом. — На пл. Сольських невідомий злодій вкрав торбину Г. Фангеровій з 20 зол. і двома книжечками ПКО. на 190 зол. — При вул. Курковій невідомий напасник вирвав течку лікарці д-р І. Борисевичевій, в якій були книжки, дентистичний інструмент і дрібнички — вартости 50 зол. — В кіні „Рай" невідомий злодій витягнув Ю. Матушинському, який приїхав до Львова з Варшави, портфель зі 120 зол. і записками. — В ресторані С. Гельрайхової при вул. Вірменській намагалася скінчити самогубством дівчина легких обичаїв С. Зелінська по сварці з невідомим мужчиною. — При вул. Красіцьких зударилися два авта. Шкода сягає 600 зол.

— **Вода підмила залізничий шлях.** В ночі з четверга на пятницю зливний дощ підмив залізничий шлях між Любичею і Равою Руською на шляху Львів-Варшава. Перерва в залізничій комунікації тревала в пятницю до 10 год. рано тому, що робітники мусіли направляти не лише насип, але також залізний міст. Ріка Рата виступила з берегів і загрозила поважно мостові недалеко Рави Руської.

— **Буревій зі зливним дощем** перейшов над коломийським повітом і заподіяв великі шкоди. В селі Перерові грім ударив у хату І. Врублевського та поразив сільського листаря Жолобайка, яким заопікувався лікар з Коломиї. — У стрийському повіті буря з градом знищила 70% засівів на полях у селах Голобутові та Завадові.

— **Два смертні присуди.** Перед трибуналом окружноог суду у Стрию, відбулася розправа проти Дмитра Чвана і Н. Стефанишина за вбивство Марії Бурак у Рівні, пов. Долина. Грабіжники забрали 70 зол. і ґардеробу користаючи з того, що чоловік вбитої пішом на богослужения. Суд засудив обох грабіжників на кару смерти.

— **Пожежа від грому.** В Богданівці пов. Скалат грім ударив у хату Марії Беньовської і смертельно поразив її. Одночасно почав го-

ріти дах хати. Пожежу вгасили місцеві селяни. Беньовської не вдалося вже відрятувати і вона померла.

— **Краева хроніка.** У ріці Сопотівці в Со[illegible]пові пов. Коломия затонула підчас купелі [illegible]-літня дівчинка Марія Томенко. — У Страше[illegible]вичах пов. Самбір вибухла пожежа в хаті В. Теличко та перекинулася на сусідні будинки, що теж згоріли. Шкода сягає до 3.000 зол. Невідомий мужчина намагався підпалити тартак С. Фоерштайна і С-ки в Радехові. Вогонь доглянула сторожа тартаку та його вгасила. Тло підпалу невідоме. В Коломиї арештували органи скарбової сторожі 25 осіб, учасників чорної біржі, в яких забрали 40.000 зол. і вартісні папери, вартости 50.000 зол. Арештовані не викуповували промислових свідоцтв і тому державний скарб має великі втрати. Управителька школи в Луцьку Зьолковська кинулася під поїзд у Ківерцях і згинула. Причина самогубства невідома.

— **Намагалися схопити православного черця.** Польська преса повідомляє, що до православного монастиря св. Тройці у Вильні дісталися три невідомі напасники, озброєні в револьвери, кинжал та етер і намагалися схопити новосвяченого черця І. Біду з Пінська. Справою занявся прокуратор і веде допит.

— **За зневагу польського народу.** Окружний суд у Лодзі засудив німця Ервіна Ма[illegible] на 1 рік вязниці та приватну учительку Гертруду Каберовську, членку німецького національного союзу, на 10 місяців вязниці за зневагу польського народу.

Пяніст Падеревський занедужав. Концерт І. Падеревського в Ню Йорку, на який прибуло 16.000 осіб, відкликали в останній хвилині, бо пяніст легко занедужав на серце. Тому теж відкликали всі концерти І. Падеревського по інших містах Злучених Держав. Побоюються за життя Падеревського, який має вже 79 років.

— **26 жертв у підводному човні.** Водолази, які брали участь у рятунковій акції моряків затопленого підводного човна „Скволюс", запевняють, що 26 моряків находяться в тій частині човна, що його затопила вода. Департамент маринарки видав комунікат, що не ма вже ніякої надії на їх рятунок. Ціла акція зводиться тепер до того, щоб підтягнути затоплений човен на плитше місце і витягнути його на поверхню моря разом з 26-ма жертвами, для яких підготовили вже домовини. Вирятованих моряків перевезли до шпиталю. Машиніст підводного човна в розмові з представником одного нюйорського щоденника заявив, що причиною катастрофи було [illegible] недбальство або саботаж. По оголошенні [illegible] розмови департамент маринарки заборонив рішуче врятованим членам залоги розмовляти на тему нещасної катастрофи.

Вибух бомби недалеко синагоги. В жидівській дільниці у Празі вибухла в четвер вечером бамба недалеко старої синагоги. Вибух [illegible] частинно один з домів. Дві особи ране[illegible].

— **Кара за спинювання еміграції жидів.** Віденська поліція покарала філію американського подорожного бюра у Відні гривною у висоті [illegible] марок за „неоправдану підвишку ціни корабельних білетів". Керманичі цього бюра, [illegible] два швайцарські громадяни, мали [illegible] клієнтів жидів, які хотіли виїхати з Австрії, [illegible] цього скористало бюро і підвищило ціни білетів майже двократно.

— **Приятель Леніна арештований за шпигунство.** Ціріхський часопис „Фолькрехт" [illegible] мляє з Москви, що ГПУ. арештувало швайцарського комуніста Фріца Плятена, приятеля Леніна, за шпигунство. Арештований Плятен був одним з організаторів большевицького перевороту в 1917 р. у Петрограді.

—о—

НОВИНКИ

28
ТРАВЕНЬ

НЕДІЛЯ

Ст. ст. 15. травня 1939.
Сошествіє Св. Духа (Зелені свята).
Лат. **Зіслання Св. Духа.**
Сонце: схід — 3.23, захід — 19.19.
Місяць: схід — 14.47, захід — 1.28

Завтра: 29. травня. Понеділок.
Ст. ст. 16. травня 1939.
Пресвятої Тройці.
Лат. Повед. Зіслання Св. Духа.
Сонце: схід — 3.22, захід — 19.21.
Місяць: схід — 15.59, захід — 1.56.
Післязавтра: 30. травня. Вівторок.
Ст. ст. 17. травня 1939.
Андроніка.
Лат. Фелікса.
Сонце: схід — 3.22, захід — 19.22.
Місяць: схід — 17.10, захід — 2.26.

Службу Божу з церкви св. Успення (Волоської) трасмітуватиме львівська радіостація на другий день наших Зелених Свят, себто в понеділок 29. ц. м., від год. 10.30 до год. 11.57.

— **З нагоди** видужання з невилічної недуги складаю 20.— зол. на Повітовий Союз Кружків Р. Ш. у Львові. **Геня Тусик.**

— **Загальні збори філії „Просвіти" ім. Т. Шевченка у Львові,** відбудуться в пятницю, 2. червня ц. р. в год. 17-ій (5-ій вечером) в „Українській Бесіді", при вул. Рутовського 22/I. зі звичайним порядком нарад. У зборах братимуть участь голови читалень, чи пак відпоручники читальняних Виділів і відпоручники членів читалень по одному на кожних 50 членів та члени Матірного Товариства, які постійно живуть у Львові та заплатили свої членські вкладки по кінець 1938 р.

— **Матура в ліцею Р. Ш. в Тернополі.** У днях 15., 16., 17. і 19. травня ц. р. відбулися в коед. ліцею Р. Ш. в Тернополі матуральні іспити під проводом візитатора З. Герстмана. До устних іспитів приступило 9 абітурієнтів та абітурієнток (при письменних іспитах перепало 6). Іспит зрілости зложили: 1) Заворотюк Надя, 2) Комарницький Степан, 3) Луговий Зиновій, 4) Млинко Микола, 5) Пикні[illegible]ук Евгенія, 6) Пелех Остап, 7) Сліпа Ольга, 8) Хоміцький Остап. Один абітурієнт при устних іспитах перепав.

— **Хто виграв?** В нинішнім тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі вигри: 1,000.000 зол. на ч. 160219; 75.000 зол. на ч. 160737; 25.000 зол. на ч. 14744; 5.000 зол. на ч. 42850, 12242, 20011, 9319, 57962, 62194, 91114, 107763, 109544, 156681; 2.500 зол. на ч. 22894, 28080, 56682, 72925, 77636, 82519, 84945, 84245, 94391, 95357, 116195, 128222, 147197, 148997; 2.000 зол. на ч. 6296, 10542, 12361, 14379, 49658, 49920, 52786, 92163, 101994, 121275, 125509, 126630, 139324, 139551, 153688; 1.000 зол. на ч. 4764, 5468, 7417, 13549, 31607, 37134, 42678, 43098, 48435, 52029, 67622, 68071, 71554, 74913, 102583 106500, 110392, 113250, 126280, 127877, 130390, 146621, 150903, 154111, 156646, 157478, 163926, 164291. — Міліону не виграв ніхто, тому, що льосу із витягненим числом ніхто не викупив. Виграна залишилася в державному скарбі.

— **За летючки проти влади.** Перед окружним судом у Львові відбулася в пятницю 26. ц. м. розправа проти трьох ендецьких студентів львівського університету: Адама Гуцуляка, Карла Праски і Леслава Чтернастека за поширювання летючок проти влади, що їх видали студенти ендеки у звязку з бльокадою львівського університету 30. січня ц. р. Акт обвинувачення каже, що крім зневаги представників влади автори летючок називали арештування провідників бльокади зорганізованою боротьбою масонерії з польською академічною молоддю. Крім того автори летючки гостро нападали на львівського городського старосту Клімовецького. Підсудні заперечили вину. Суд засудив усіх трьох підсудних по 3 місяці арешту з припиненням кари на 3 роки.

— **Львівська хроніка.** В помешканні панства Х. при вул. Голувки ч. 7, отроїлась світляним газом 24-літня служниця Степанія Романів. Причина самогубства невідома. — Невідомий злодій вкрав інж. М. Вайцові з кишені споднь на вул. Шайнохи портфель з 80 зол. і закордонним пашпортом. — На пл. Сольських невідомий злодій вкрав торбину Г. Фангеровій з 20 зол. і двома книжечками ПКО. на 190 зол. — При вул. Курковій невідомий напасник вирвав течку лікарці д-р І. Борисевичевій, в якій були книжки, дентистичний інструмент і дрібнички — вартости 50 зол. — В кіні „Рай" невідомий злодій витягнув Ю. Матушинському, який приїхав до Львова з Варшави, портфель зі 120 зол. і записками. — В ресторані С. Гельрайхової при вул. Вірменській намагалася скінчити самогубством дівчина легких обичаїв С. Зелінська по сварці з невідомим мужчиною. — При вул. Красіцьких зударилися два авта. Шкода сягає 600 зол.

— **Вода підмила залізничий шлях.** В ночі з четверга на пятницю зливний дощ підмив залізничий шлях між Любичею і Равою Руською на шляху Львів-Варшава. Перерва в залізничій комунікації тревала в пятницю до 10 год. рано тому, що робітники мусіли направляти не лише насип, але також залізний міст. Ріка Рата виступила з берегів і загрозила поважно мостові недалеко Рави Руської.

— **Буревій зі зливним дощем** перейшов над коломийським повітом і заподіяв великі шкоди. В селі Перерові грім ударив у хату І. Врублевського та поразив сільського листаря Жолобайка, яким заопікувався лікар з Коломиї. — У стрийському повіті буря з градом знищила 70% засівів на полях у селах Голобутові та Завадові.

— **Два смертні присуди.** Перед трибуналом окружного суду у Стрию, відбулася розправа проти Дмитра Чвана і Н. Стефанишина за вбивство Марії Бурак у Рівні, пов. Долина. Грабіжники забрали 70 зол. і гардеробу користаючи з того, що чоловік вбитої пішов на богослуження. Суд засудив обох грабіжників на кару смерти.

— **Пожежа від грому.** В Богданівці пов. Скалат грім ударив у хату Марії Беньовської і смертельно поразив її. Одночасно почав горіти дах хати. Пожежу вгасили місцеві селяни, Беньовської не вдалося вже відратувати і вона померла.

— **Краева хроніка.** У ріці Сопотівці в Со[illegible]певі пов. Коломия затонула підчас купелі [illegible]-літня дівчинка Марія Томенко. — У Страшевичах пов. Самбір вибухла пожежа в хаті В. Теличко та перекинулася на сусідні будинки, що теж згоріли. Шкода сягає до 3.000 зол. Невідомий мужчина намагався підпалити тартак С. Фоерштайна і С-ки в Радехові. Вогонь доглянула сторожа тартаку та його вгасила. Тло підпалу невідоме. В Коломиї арештували органи скарбової сторожі 25 осіб, учасників чорної біржі, в яких забрали 40.000 зол. і вартісні папери, вартости 50.000 зол. Арештовані не викуповували промислових свідоцтв і тому державний скарб має великі втрати. Управителька школи в Луцьку Зьолковська кинулася під поїзд у Ківерцях і згинула. Причина самогубства невідома.

— **Намагалися схопити православного черця.** Польська преса повідомляє, що до православного монастиря св. Тройці у Вильні дістались три невідомі напасники, озброєні в револьвери, кинжал та етер і намагалися схопити новопосвяченого черця І. Біду з Пінська. Справою зайнявся прокуратор і веде допит.

— **За зневагу польського народу.** Окружний суд у Лодзі засудив німця Ервіна Ма[illegible] на 1 рік вязниці та приватну учительку Гертруду Каберовську, членку німецького національного союзу, на 10 місяців вязниці за зневагу польського народу.

Пяніст Падеревський занедужав. Концерт І. Падеревського в Ню Йорку, на який прибуло 16.000 осіб, відкликали в останній хвилині. Бо пяніст легко занедужав на серце. Тому теж відкликали всі концерти І. Падеревського по інших містах Злучених Держав. Побоюються за життя Падеревського, який має вже 79 років.

— **26 жертв у підводному човні.** Водолази, які брали участь у рятунковій акції моряків затопленого підводного човна „Скволюс", запевняють, що 26 моряків находяться в тій частині човна, що його затопила вода. Департамент маринарки видав комунікат, що нема вже ніякої надії на їх рятунок. Ціла акція зводиться тепер до того, щоб підтягнути затоплений човен на плитше місце і витягнути його на поверхню моря разом з 26-ма жертвами, для яких підготовили вже домовини. Вирятованих моряків перевезли до шпиталю. Машиніст підводного човна в розмові з представником одного нюйорського щоденника заявив, що причиною катастрофи було або недбальство або саботаж. По оголошенні цієї розмови департамент маринарки заборонив рішуче врятованим членам залоги розмовляти на тему нещасної катастрофи.

Вибух бомби недалеко синагоги. В жидівській дільниці у Празі вибухла в четвер вечором бамба недалеко старої синагоги. Вибух знищив частинно один з домів. Дві особи ранено.

— **Кара за спинювання еміграції жидів.** Віденська поліція покарала філію американського подорожного бюра у Відні гривною у висоті [illegible] марок за „неоправдану підвишку ціни залізничих білетів". Керманичі цього бюра, якими є два швайцарські громадяни, мали здебільша клієнтів жидів, які хотіли виїхати з Австрії і з цього скористало бюро і підвищило ціни білетів майже двократно.

— **Приятель Леніна арештований за шпіонажу.** Ціріхський часопис „Фольксрехт" повідомляє з Москви, що ГПУ. арештувало швайцарського комуніста Фріца Плятена, приятеля Леніна, за шпигунство. Арештований Плятен був одним з організаторів большевицького перевороту в 1917 р. у Петрограді.

—o—